

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ALTERAČNÍ SUFIXY DEMINUTIVNÍ

Vedoucí práce: PhDr. Jan Radimský, PhD.

Autor práce: Svatava Šmejkalová

Studijní obor: Italský jazyk

Ročník: 3.

2011

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/198 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 28.7. 2011

.....

Svatava Šmejkalová

Poděkování

Děkuji tímto vedoucímu práce, panu PhDr. Janu Radimskému, PhD., za vedení práce, ochotnou spolupráci a cenné rady. Dále děkuji své rodině za podporu a trpělivost.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá procesem deminutivní alterace v italštině. Alterací se tvoří deminutiva (zdrobněliny) především od substantiv, ale i do jiných slovních druhů. Jedná se o často používaný prostředek v italštině i v češtině.

Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. V první části je pomocí odborné literatury vymezen pojem deminutivní alterace a je popsán způsob tvorby deminutiv v italštině. Součástí je i srovnání tvorby v italštině s tvorbou deminutiv v češtině.

V druhé části je analyzován slovní vzorek deminutiv. Výzkum je zaměřen na produktivitu sufixů, na povahu bází a na jejich spojování. Je zde popsáno chování sufixů a uvedeny některé příklady použití deminutiv a jejich významů.

Cílem práce je zjistit charakteristické vlastnosti a chování deminutivních sufixů a popsat procesy, které se uskutečňují při procesu alterace.

Annotation

This thesis deals with the process of diminutive alteration in Italian language. The alteration is the process which creates diminutives mainly from nouns, but also from another parts of speech. It is a highly productive tool for word formation in Italian and in Czech language too.

The thesis is divided into two parts – theoretical and practical one. In the first part, the term of diminutive alteration is defined, using the specialized literature, and the process of formation of diminutives in Italian is also described in this part. One part compares the formation of diminutives in Italian and in Czech language.

The second part deals with the analysis of a sample of Italian diminutives. The analysis concentrates on the productivity of suffixes, on a characterization of basis and their combination. There is a description of the behaviour of the suffixes and there are introduced the examples of use of the diminutives and their meaning.

The aim of the thesis is to find characteristic qualities and behaviour of the diminutive suffixes and to describe the process of alteration.

Obsah

Úvod.....	7
1. Pojem deminutivní alterace	9
2. Tvorba deminutiv	10
2.1. Suffixy (suffissi diminutivi).....	10
2.2. Báze (base).....	14
2.3. Interfixy (interfissi).....	16
3. Lexikalizace deminutiv (diminutivi lessicalizzati).....	17
4. Významy deminutiv.....	18
5. Deminutiva v italštině a v češtině.....	21
6. Deminutiva ve slovníku Lo Zingarelli.....	24
7. Vzorek deminutiv ze slovníku Lo Zingarelli.....	25
7.1. Báze.....	26
7.1.1. Formální stránka bází.....	28
7.1.2. Báze podle významu.....	30
7.2. Deminutiva podle afixů.....	36
7.2.1. Suffixy.....	36
7.2.2. Kumulace sufixů.....	38
7.2.3. Interfixy.....	39
7.3. Lexikalizovaná slova.....	41
Závěr.....	47
Resumé.....	49
Použitá literatura.....	51
Přílohy.....	54

Úvod

Pojmu alterace je v oblasti pojednání o slovo tvorbě často věnována jen malá pozornost. Na první pohled se zdá, že těch několik málo sufixů, které ani výrazně nemění význam, nestojí za přílišnou námahu a zkoumáním. Pokud se tedy rozhodnete zabývat se touto problematikou, musíte se připravit na to, že v základních gramatikách a příručkách příliš velký prostor pro alteraci vyhrazen není. Z hlediska formálního bychom mohli říci, že tvorba těchto slov – tedy zdobnělin a slov zveličelých – je poměrně jednoduchou záležitostí. Pokud ovšem nahlédneme více do podrobností, zjistíme, že tato oblast je velmi zajímavá především na úrovni praktického jazyka a v konečném důsledku ani na formální úrovni nejde o záležitost úplně jednoduchou a systematickou.

V porovnání s celou oblastí slovo tvorbě je alterace její poměrně malou součástí. Ale protože se tento slovo tvorný proces vyskytuje v mnoha světových jazycích, můžeme konstatovat, že je důležitou součástí jazykového vyjadřování člověka. Její pomocí se totiž realizuje jeden z důležitých cílů jazyka, konkrétně postoj člověka k tomu, co říká a o čem mluví. V praktické rovině je tedy poměrně důležitou a ne pouze okrajovou součástí jazyka.

Podrobné zkoumání funkce deminutiv však vyžaduje velmi dobrou praktickou znalost zkoumaného jazyka. Vzhledem k rozsahu této práce a mých dosavadních znalostí italštiny jsem se proto rozhodla zaměřit se především na formální stránku, tedy na oblast tvorby zdobnělin.

Nejprve si s pomocí odborné literatury o alteraci vymežíme pojem deminutivum. Určíme nejproduktivnější sufixy a popíšeme způsob tvorby zdobnělin, chování sufixů a kritéria jejich připojování k bázím. Zároveň určíme okruh slovních druhů, které do procesu alterace vstupují jako báze. Pro lepší pochopení rozdílů v tvorbě deminutiv zařadíme také kapitolu, kde porovnáme tvorbu deminutiv v italštině a v češtině.

Druhá část práce bude spočívat v rozboru slovního materiálu, který získáme ze slovníku *Lo Zingarelli 2011*¹. Cílem tohoto rozboru bude ověřit si informace získané z literatury, především produktivitu sufixů, typy a slovní druhy bází, ze kterých jsou slova tvořena. Zároveň nás bude zajímat chování deminutiv, změny rodu, lexikalizace. Způsob jejich použití v promluvě a jejich možné významy nastíníme pomocí příkladů z korpusu

1 *Lo Zingarelli 2011: Vocabolario della lingua italiana*, Bologna 2010

„la Repubblica“² a z archivu deníku *La Repubblica*³.

Pro výzkum byl zvolen variabilní vzorek z často používaných slov, která pochází z různého časového období a umožní nám tak ověřit si nebo vyvrátit předpoklad, že deminutiva ze starších slov jsou ve větší míře lexikalizovaná a že jich celkově je větší počet než deminutiv od slov nových.

Jak už bylo naznačeno, základní příručky často věnují fenoménu alterace dosti malý prostor. Vzhledem k rozsahu a cíli takových příruček není ani v jejich moci komplexně popsat všechny procesy slovtvorby do detailů. V českém jazyce není dostupné příliš mnoho literatury o italské alteraci, proto zájemce o toto téma musí sáhnout po literatuře zahraniční, u které je ovšem častým problémem její obtížná dostupnost. V oblasti italsky psané literatury je bezpochyby základním teoretickým zdrojem pro tuto práci stať *Alterazione* od Lavinie Merlini Barbaresiové v knize *Formazione delle Parole in Italiano*⁴. Tato stať je velmi podrobným zpracováním způsobu tvorby alterátů v italštině a je i základním referenčním zdrojem této bakalářské práce.

Stejná autorka je podepsána i pod druhou významnou knihou o deminutivech, *Morphopragmatics: Diminutives and Intensifiers in Italian, German, and Other Languages*, na které spolupracovala s Wolfgangem U. Dresslerem⁵ a která nám bude východiskem pro množství informací z oblasti používání deminutiv v italštině. Jedná se o rozsáhlé pojednání o deminutivech ve více jazycích z hlediska morfopragmatického. Je tedy významným výsledkem zkoumání funkce deminutiv v jazyce a jejich praktického využití. Dílo vychází z rozsáhlého rozboru dat. Autoři sami zdůraznili úlohu rodilých mluvčích pro lingvistický výzkum a také proto se zde zabývají především svými rodnými jazyky, tedy italštinou a němčinou.

Protože deminutiva mají i v různých jazycích mnohé společné rysy, využijeme i některá pojednání obecnější a také studie a gramatiky českého jazyka, o které opřeme srovnání zdobnělin v italštině s jejich tvorbou v češtině.

2 „la Repubblica“ corpus, dostupný z WWW: < <http://sslmit.unibo.it/repubblica> >

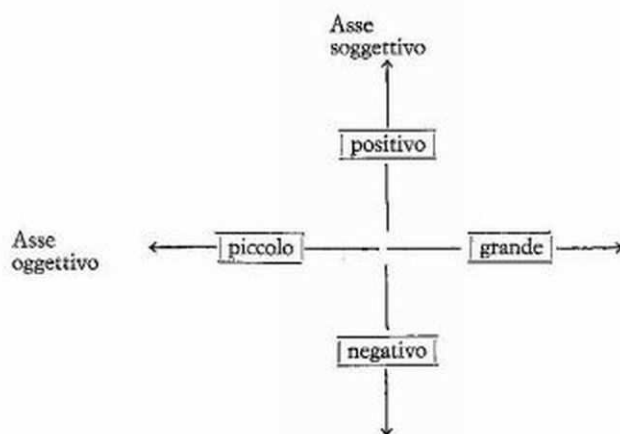
3 Archiv deníku *La Repubblica*, dostupný z WWW: < <http://ricerca.repubblica.it/repubblica> >

4 Merlini Barbaresi, Alterazione, in: Grossman, M. - Reiner, F. (a cura di), *Formazione delle parole in italiano*, Tübingen 2004

5 Dressler, W.U. - Merlini Barbaresi, L., *Morphopragmatics: diminutives and intensifiers in Italian, German, and other languages*, Berlin-New York 1994

1. Pojem deminutivní alterace

Pojem alterační derivace v sobě zahrnuje jak tvorbu deminutiv (zdrobňování), tak tvorbu augmentativ (zveličování). Oba typy alterátů mají do velké míry společný způsob tvorby, slovotvorné prostředky alterace se chovají podle stejných pravidel. Přesto je v odborné literatuře větší pozornost věnována deminutivům, protože jejich používání je mnohem častější a variabilnější než používání augmentativ a využívá i větší počet sufixů. Kromě těchto dvou typů bývají navíc do alterace zahrnována i jména lichotná ('vezzeggiativi') a jména hanlivá ('peggiorativi'). Tyto pojmy primárně vyjadřují hodnotící složku alterátů. Většinou bývají 'vezzeggiativi' zahrnovány do kategorie deminutiv, zatímco 'peggiorativi' se přiřazují ke kategorii augmentativ. Můžeme je ale nalézt i odděleně – to se týká hlavně pejorativ, která jsou uvedena samostatně např. v citované stati *Alterazione* od L. Merlini Barbaresiové nebo v gramatice od S. Hamplové.⁶ Toto odlišné rozdělení není překvapující. Jak uvidíme dále, mají jednotlivé sufixy často další přídatné významy, tzn. i některá deminutiva mohou mít pejorativní smysl. Například sufix *-uccio/-uzzo*⁷ má často pejorativní anebo lichotný příznak. Striktní rozdělení do skupin tedy není úplně přesné. Spíše bychom mohli říci, že se pohybujeme na dvou osách, podobně jako to zobrazuje graficky P. Tekavčić ve své knize *Grammatica storica dell'italiano*⁸ (obr. 1): obě osy, osa „objektivní“ (označující denotativní rovinu) a osa „subjektivní“ (konotativní významy), se uprostřed protínají. Existují dva typy významů (denotace a konotace) a tyto významy se svou přítomností nevylučují.

Obr.1 Významové schéma podle Tekavčiće

⁶ Hamplová, S., *Mluvnice italštiny*, Praha 2004

⁷ -uccio a -uzzo jsou dvěma variantami jednoho sufixu

⁸ Tekavčić, P., *Grammatica storica dell'italiano. Volume III: Lessico*, Bologna 1972, s. 179

Jsou při označování přítomny v různé míře oba najednou.

České označení zdrobnělina obsahuje informaci, že se v procesu alterace uskutečňuje modifikace původního významu základového slova. A to je také hlavním znakem alterátů obecně – nemění původní význam slova, ze kterého vznikly, pouze tento význam pozměňují. Mění význam slova v oblasti jeho kvality (hodnocení) a kvantity (velikost, množství)⁹. Deminutiva jsou jako prostředek vyjádření subjektivního postoje mluvčího přítomná v různé míře ve většině jazyků¹⁰.

V češtině i v italštině je alterace vysoce produktivním slovo tvorným prostředkem. Hojný výskyt alteračních derivátů můžeme očekávat především v mluveném projevu, ale najdeme je i v projevu psaném. Používají se především v neformálním hovoru¹¹. Záleží i na kontextu a oblastech, ve kterých se slova vyskytují. Z důvodu častého citového zabarvení se hojně využívají v mluveném neformálním projevu, méně často můžeme jejich výskyt předpokládat ve formálních situacích a v situacích, kde by byla pozitivní konotace nežádoucí¹².

Ačkoli je možné vyjádřit menší míru vlastnosti analytickým způsobem (opisem), což je způsob častý např. v angličtině, italština i čeština mají zvláštní skupinu sufixů, s jejichž pomocí takové výrazy tvoří. Deminutivní sufixy jsou nositeli „přidatného významového znaku menšího rozměru a/nebo pragmatického rysu hodnocení, častěji pozitivního než negativního¹³.“ Právě tato hodnotící složka není přítomná při opisném vyjadřování menší kvantity.

2. Tvorba deminutiv

2.1. Suffixy (suffissi diminutivi)

Jak už bylo řečeno, deminutiva se tvoří pomocí zvláštní skupiny sufixů. Zvláštní skupinou jsou proto, že se v jistém směru chovají jinak než ostatní sufixy.

9 Viz např. Štichauer, P., *Tvoření slov v současné italštině*, Praha 2007, s. 65

10 Srov. Rusínová, Z., Deminutiva jako jazykové univerzálie, in: *Pokušení struktury*, Brno 2011, s. 127

11 Používání v italštině viz Sobrero, A. (a cura di), *Introduzione all'italiano contemporaneo*, Roma-Bari 2007, s.438

12 O oblastech použití deminutiv viz Merlini Barbaresi, *op.cit.*, s. 279-280

13 Karlík, P. - Nekula, M. - Rusínová, Z. (edd.), *Příruční mluvnice češtiny*, Brno 1995, s. 125

Kvůli této zvláštní povaze sufixů nastává problém, kam tento druh slovtvorby zařadit. V italských gramatikách je řešena problematika klasifikace deminutiv z hlediska povahy sufixů, kterými se deminutiva tvoří. L. Merlini Barbaresi považuje tvorbu pomocí alteračních sufixů za druh derivace, ačkoli ji nelze označit jako derivaci typickou¹⁴. S. Scalise charakterizuje alterační sufixy z pohledu jejich chování při tvorbě slov a dospívá k závěru, že alterační sufixy nelze zařadit ani k derivaci, ani k flexi. Je třeba je pojímat jako samostatnou kategorii afixů, která v sobě spojuje vlastnosti derivace i flexe a zároveň má některé jedinečné vlastnosti¹⁵.

Základní vlastností při tvorbě nových slov těmito příponami je zachování gramatické kategorie. Nová slova jsou vždy stejným slovním druhem jako slova původní. Tvorba deminutiv je nejbohatším způsobem vzniku nových slov v rámci odvozování uvnitř stejné gramatické kategorie.¹⁶ Zachování gramatické kategorie předpokládá i stejný gramatický rod nového slova. Toto pravidlo ovšem není aplikované vždy. Poměrně často dochází ke změně rodu. Někdy existují i rodové dvojice se stejným sufixem (např. *anatrina*, *anatrino*). Změna rodu bývá častým jevem při lexikalizaci deminutiv¹⁷. Ani to však není bezpodmínečným pravidlem.

Alterační sufixy se mohou připojovat ke slovům již odvozeným pomocí nějakého jiného sufixu. Oproti derivačním sufixům mají vždy vnější umístění, to znamená, že nelze použít nejprve alterační sufix a potom derivační. Od alterovaných slov se tedy nederivují nová slova, pokud se nejedná o deminutiva již lexikalizovaná. Deminutiva také nevstupují do procesu kompozice jako jedna ze složek¹⁸. Alterace se týká kompozita jako celku, nevztahuje se pouze k jedné z jeho složek. Flexe tyto sufixy následuje, podobně jako je to u derivačních sufixů. Flektivní koncovky nesledují zakončení základových slov, ale tvoří zakončení pravidelně.

Další charakteristickou vlastností alteračních sufixů je možnost jejich kumulace. K základovému slovu se obvykle připojuje jedna přípona, v případě alterace to však není pravidlem. Mohou se k němu připojit jeden nebo dva různé alterační sufixy. Připojení dvou sufixů umocňuje deminutivní význam, takové slovo se posouvá na stupnici deminutivnosti ještě dále než slovo s jednou příponou. Můžeme složit např. řady: *casa*→*casetta*→*casettina*, *blocco*→*blocchetto*→*blocchettino*. V rámci takové řady je

14 Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 265

15 Viz Scalise, S., *Morfologia e lessico*, Bologna 1990, s.199

16 Viz Dardano, M., *Costruire parole. La morfologia derivativa dell'italiano*, Bologna 2009, s.133

17 Viz Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s.274

18 Viz Rusínová, Z., *Deminutiva jako jazykové univerzálie*, s.131

casetta menší než *casa* a *casettina* je ještě menší než *casetta*. Zároveň tento druhý stupeň nabývá intenzivnějšího hodnotícího významu. Zajímavá je dominantní funkce sufixu *-ino*, který je sufixem s největší mírou deminutivnosti¹⁹. V případě dalšího zdrobňování bývá ve většině případů tento sufix na konci nového slova za jinou deminutivní příponou, jako např. v již zmíněných formacích *casettina*, *blocchettino*. Pokud se při připojení dvou sufixů ocitne *-ino* na prvním místě, potom nemá druhý sufix žádný další deminutivní význam a slovo má v tomto směru stejnou míru deminutivnosti jako kdyby bylo použito pouze *-ino*.²⁰

Aplikace více sufixů ovšem není omezena pouze na deminutiva. Může do ní vstoupit deminutivní přípona společně s alterační příponou jiného typu. Lze se tedy setkat např. s kombinací báze s augmentativní nebo pejorativní a deminutivní příponou, kde je deminutivní přípona připojena k formaci, která vznikla prvotně pomocí sufixu jiné kategorie – např. *bestiaccina*. V takovém případě má deminutivní sufix atenuativní funkci, tedy oslabuje význam, který bázi dala augmentativní nebo pejorativní přípona.

Vyskytuje se ale ještě jiný typ opakování sufixů než výše zmíněný. Stejný sufix, většinou *-ino*, se připojí jednou ke kmeni a poté jednou nebo několikrát k celému slovu, např. *piantic-ina-ina-ina*. Taková formace s několika sufixy zesiluje denotativní význam, nikoli však význam konotativní²¹.

K alteraci slouží poměrně velké množství přípon, které se však mezi sebou liší svou produktivitou. „Jako disponibilní a více či méně rentabilní můžeme považovat čtyři sufixy: *-ino*, *-etto*, *-ello* a *-uccio/-uzzo*. Tyto sufixy se mezi sebou liší různými restrikcemi, různou rentabilitou (*-ino* jako nejproduktivnější) a také různým geografickým pokrytím(...)²².” Je třeba podotknout, že to nejsou všechny sufixy, které existují. V moderní italštině se s nimi lze však setkat nejhojněji. Pro podstatná a přídavná jména se používají ve variantách s příslušnými koncovkami pro oba rody, ženský i mužský. Základová jména končící na jakoukoli samohlásku se touto příponou dostávají do “stabilnější flektivní třídy”, tedy pro mužský rod platí koncovky *-o* v sg. a *-i* v pl., pro ženský rod *-a* v sg. a *-e* v pl.²³ Další existující přípony jsou: *-otto*, *-occhio*, *-acchio*, *-icchio*, *-ecchio*, *-ulo*, *-occio*, *-ottero*, *-iglio*, *-olo* (který se často pojí s jinými sufixy, samostatně může být jeho součástí diftong *-(u)olo*) a několik dalších. Většina z nich však má v současnosti velmi nízkou produktivitu. Ovšem

19 Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s.281

20 Tamtéž, s.276

21 Viz Dresler, W.U. - Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s.99-100.

22 Štichauer, P., *op.cit.*, s.68

23 Viz Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s.272

právě u málo produktivních sufixů jsou rozdíly v aplikaci a preferenci určitých slovních druhů²⁴. Některé přípony dávají při tvorbě deminutiv přednost jedné ze syntaktických kategorií – např. *-occio* a *-iccio* se přidávají zejména k adjektivům, *-acchi-* ke slovesům nebo např. *-ucolo* k podstatným jménům. Všechny z nich však mohou vždy tvořit také zdrobňeliny z podstatných jmen²⁵.

Vývoj deminutivních sufixů sahá až do latinské tradice, přestože ne všechny sufixy vznikly už v latině²⁶. Prodělaly také odlišný vývoj. Už z latiny pochází *-ello*, *-olo*; *-ino* má nejzazšího předchůdce v pozdní latině, ale vyvíjelo se až v románských jazycích a alterační význam získalo až později²⁷. Jediný sufix *-etto* je sice nejasného původu, ale prokazatelně není původu latinského²⁸. Suffixy *-atto* a *-otto* nemají odpovídající sufix v latině, pravděpodobně tedy vznikly na základě analogie s *-etto*²⁹. Suffixy *-acchio*, *-ecchio*, *-icchio*, *-occhio*, *-ucchio* vznikly všechny z jednoho latinského sufixu a rozdělily se až v italštině³⁰.

Jejich použití je v několika ohledech omezeno restrikcemi, ovšem pokud se k určité bázi nehodí jeden sufix, je možné nahradit ho jiným. Některá slova také netvoří deminutivum pouze v jedné formě s jednou příponou, ale najdeme u nich zdrobňeliny několik s různými příponami (např. *naso*→*nasino*, *nasuccio*, *nasicchio*, *nasello*, *nasellino*, *naselletto*)³¹. V takových případech se významy jednotlivých odvozenin mohou mírně lišit, především v oblasti konotace. Jednotlivé sufixy totiž mohou dodávat přídavné významy podle charakteru báze, podle přítomnosti či nepřítomnosti interfixu i podle své vlastní povahy.

K některým omezením tvorby dochází také proto, že např. alterační sufix *-ino* funguje nejen pro alteraci, ale i jako čistě derivační přípona. Má tedy více funkcí. Kromě deminutiv tvoří i obyvatelská podstatná jména (*fiorentino*), názvy míst (*cucina*), je také příponou tvořící adjektiva.

Zajímavý je případ sufixu *-otto*, který se významově nachází na pomezí mezi deminutivy a augmentativy. Tato přípona také vytváří názvy mláďat (např. *leprotto*, *acquilotto*)³².

24 Srov. Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s.445

25 Viz Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 268

26 Srov. Tekavčić, P., *op.cit.*, s. 180-191

27 Tamtéž, s. 184; *-ino* má své ekvivalenty i v ostatních rom.jazycích.

28 Tamtéž, s. 182-183

29 Tamtéž, s. 189

30 Tamtéž, s.190

31 Slovník *Lo Zingarelli 2011*

32 Viz Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*,s. 287

2.2 Báze (base)

Základním kamenem pro tvorbu zdobnělin je báze, tzn. slovo, ke kterému se připojuje alterační sufix. Z výše uvedeného je již patrné, že se deminutiva tvoří z podstatných jmen. Substantiva jsou dokonce nejčastějším základem pro vznik zdobnělin. Není to však jediný slovní druh.

V italštině se oproti češtině zúčastňuje alterace více slovních druhů. Nejhojněji se deminutiva tvoří od podstatných jmen, následují přídavná jména a slovesa. Lze je však tvořit i od dalších kategorií, jako jsou adverbia, neurčitá zájmena a adjektiva, číslovky a zvolací výrazy, ačkoli v těchto kategoriích je jejich tvoření méně časté a má četná formální a lexikální omezení³³. V rámci kategorie podstatného jména se tvoří zdobněliny od jmen osob (hypokoristika), místních názvů (toponym), i názvů svátků, v případě obecných jmen tvoří deminutiva jména konkrétní (osob, zvířat a věcí), abstraktní, hromadná i látková³⁴. Z formálního hlediska nalezneme zdobněliny od slov jednoduchých, odvozených, složených i od slov cizího původu (výpůjček).

Většinou jsou základem pro zdobňování počítatelná jména, u kterých lze vyjádřit množství a velikost v poměru k nějaké základní jednotce. Ačkoli nepočítatelná jména nemají tuto základní jednotku, mohou se stát předmětem alterace, pokud si je lze jako počítatelná představit³⁵.

V italštině je většina slov zakončena na samohlásku. Tím se vylučuje možnost, že by se přípony připojovaly podle zakončení slova na samohlásku, souhlásku nebo souhláskovou skupinu, jako je tomu v češtině. Zakončení hraje roli pouze u slov jednoslabičných a slov s přízvukem na poslední slabice, kde koncová samohláska zůstává a ovlivňuje tedy výběr sufixů z fonetického hlediska. Které sufixy se připojí k danému slovu a které ne, je dáno přirozeným výběrem, tzn. v podstatě náhodně³⁶. Nelze odhadnout, která přípona se bude používat u kterého slova. Lze se tady částečně chytit produktivity sufixů a odhadnout podle ní, jaká je pravděpodobnost připojení jednotlivých sufixů.

Do velké míry to lze odhadnout i podle restrikcí, které omezují připojování jednotlivých sufixů k některým bázím. Jedná se v prvním případě o restriktce fonologické.

33 Viz Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 267

34 Viz tamtéž, s. 268-9

35 Viz Štichauer, P., *op.cit.*, s.66-67

36 Viz Serianni, L., *Grammatica italiana. Italiano comune e lingua letteraria*, Novara 2007, s. 652

Ty zabraňují použití určité přípony, pokud by vzniklé slovo mělo obsahovat opakující se sekvence hlásek, takže by se pak hůře vyslovovalo. Slovo by sice bylo vytvořené podle morfologických pravidel, ale nebylo by praktické pro výslovnost. Proto je jednodušší připojit jinou příponu. Například slova zakončená na *-inV* většinou nevytváří zdvojnásoběliny se sufixem *-ino*, slova končící na *-tV* zase neakceptují příponu *-etto*. Tato omezení ovšem neplatí absolutně, takže se můžeme setkat se slovy jako *rondinini*, *violinino*, *mottetto* apod³⁷.

V některých případech lze aplikovat na danou bázi jen některé sufixy. Nemožnost použití některého ze sufixů bývá většinou způsobena tím, že již stejně znějící slovo existuje s jiným, lexikalizovaným významem. V takovém případě se využívá možnost připojení jiného ze sufixů. Někdy ale může mít nové slovo již posunutý význam a přesto se může nadále používat i jako deminutivum.

Alteráčnı́ sufixy se připojují ke slovnímu kmenu základového slova. Odpadá koncová samohláska a přípona se připojuje ke kmenu: *cas/a*→*cas/ina*, *libr/o*→*libr/ino* atd. V případě jednoslabičných slov se přípony připojují na konec slova. Důvodem k tomuto ponechání koncové samohlásky je její přízvucnost: *tè*→*teino*, *re*→*reuccio* atd. Toto pravidlo se tedy uplatňuje i v případě samohlásek s přízvukem na konci víceslabičného slova: *caffè*→*caffè/ino*, *città*→*città/dina* atd.³⁸ U jednoslabičných slov často najdeme mezi bází a sufixem ještě další prvek, tzv. interfix (viz dále).

Až dosud byla pravidla tvorby ukazována na příkladech podstatných jmen, jakožto slovním druhu nejčastěji podléhajícím diminuci. Jak už ale bylo řečeno, lze toto pravidlo aplikovat i na další slovní druhy, i když méně často. Jak klesá produktivita tvorby deminutiv s jednotlivými slovními druhy, „...v nepřímé úměře stoupá důležitost tzv. subjektivní deminutivní síly, což je expresivnost³⁹.“

Po substantivech následují produktivitou deminutiva z přídavných jmen. Z nich podléhají alteraci kvalifikační adjektiva, determinační až na některá neurčitá adjektiva alteráty netvoří. Netvoří se většinou ani z adjektiv relačních, protože nejsou nositeli vlastností schopných zesílení nebo zeslabení. Pro alteraci jsou vybírána spíše negativně laděná adjektiva, na která mají sufixy oslabující účinek⁴⁰. Kromě zesílení a oslabení vlastnosti se při alteraci adjektiv také přidávají v kontextu některé pragmaticky podmíněné významy.

37 Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s.269-270

38 Viz tamtéž, s. 269

39 Rusínová, Z., *Deminutiva jako jazykové univerzálie*, s.128

40 Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s.445

Zvláštní skupinou jsou verbální alteráty. Nevyjadřují totiž vyšší nebo nižší míru vlastnosti, ale mění kvantitativní charakter děje vyjádřeného slovesem. Alterovaná slovesa mění svůj aspekt – kontinuální děj přechází v děj přerušovaný, opakovaný. Do češtiny bychom je mohli přeložit předponou *po-*: *salterellare* = poskakovat, *canticchiare* = zpěvovat si, apod. Pro alteraci sloves se používají přípony *-ellare* (často s interfixem – *erellare*, *-arellare*), *-ettare*, *-ottare*, *-icchiare*, *-acchiare*, *-ucchiare*.

Další slovní druhy – příslovce, číslovky, neurčitá zájmena a adjektiva – se používají ve zdobné formě (pokud se zdobňují) především v hovorovém jazyce. I u těchto slovních druhů se nejčastěji tvoří nejproduktivnější příponou *-ino* (adv. - *tardino*, *prestino*, num. - *milioncino*, pron. - *pochino*).

2.3 Interfixy (interfissi)

Prostředkem specifickým pro italštinu jsou tzv. interfixy. Jedná se o afixy vkládané mezi základové slovo a alterační sufix: *-er(ar)-*, *-ol-*, *-ic-*. Od alteračních sufixů se liší tím, že nejsou nositeli denotativního významu. Jedná se o „... fonetický materiál, který slouží k zajištění nejen správné fonologické formy, ale i formy eufonické (libozvučné)⁴¹.“ Mohou být však nositeli konotativního významu⁴². Jejich používání není dáno nějakým závazným pravidlem, v některých případech lze najít u jednoho slova dvě zdobné formy, jednu s interfixem a druhou bez něj: např. *dente*→*dentello*, *denticello*, *onda*→*ondina*, *ondicina*⁴³. I zde však existují preference a zároveň restriktce, které omezují použití interfixů. Interfixy tak najdeme hlavně u slov s příponami *-ino* a *-ello*⁴⁴. Zároveň platí i fonologické omezení, takže u přípony *-ello* nalezneme interfixy *-ic-* a *-er-*, ale vyhne se kombinaci s *-ol-* apod. Nejčastěji se vyskytují ve zdobných tvorech tvořených z jednoslabičných bází, ačkoli je můžeme najít i ve formacích dvouslabičných. Vyhýbají se však bázím delším než dvě slabiky. Tříslabičné báze nacházíme jen při alteraci odvozenin sloves pomocí *-erello/ -arello*⁴⁵. Přítomnost interfixu nebrání další kumulaci sufixů. Můžeme najít formace jako např. *bucherellino*.

Existuje zde však problém s interfixem *-ol-*. Jak je vidět, tento interfix má stejnou formu jako sufix *-olo*, který se také může nacházet v kumulaci. Když je *-olo* na prvním

41 Štichauer, P., *op.cit.*, s. 68

42 Viz Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 277

43 Slovník *Lo Zingarelli 2011*

44 Viz Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 276-279

45 Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 279

místě, nepoznáme na první pohled, zda se jedná o interfix nebo o kumulaci sufixů (např. *topolino* – interfix, *figlietto* – kumulace sufixů). Odlišit od sebe oba případy lze podle toho, že slovo s kumulací sufixů předpokládá i jednodušší formu s jedním sufixem (*figliolo*). U druhého příkladu to můžeme rozpoznat i podle toho, že *-etto* se nespojuje se žádnými interfixy⁴⁶.

Zmíněné konotace vážící se na interfixy jsou většinou žertovného charakteru, intenzifikují celkový význam alterátu nebo mu dodávají nové konotace. V některých kontextech zesilují emotivnost výpovědi, při pokynech a příslibech naopak účinek zeslabují⁴⁷.

3. Lexikalizace deminutiv (diminutivi lessicalizzati)

Jakkoli je tvorba deminutiv flexibilní záležitostí, stávají se často některá deminutiva trvalou součástí slovní zásoby. Přibírají při tom nové významy, které někdy s původním významem základového slova nemají mnoho společného. Tento proces přiřazení nového významu se nazývá lexikalizace. Můžeme se s ním v souvislosti s deminutivy setkat jak v italštině, tak v češtině.

Základním znakem lexikalizovaných deminutiv (v italštině 'alterati falsi') je ztráta významové spojitosti se základovým slovem. Význam nového slova už není prediktabilní, podle tvaru by se mohlo zdát, že se jedná o deminutivum, ačkoli tento význam už slovo ztratilo. Mění se tedy vztah mezi odvozeným slovem aází: z povahy alterační se stává derivační povaha vztahu, při které se význam nového slova specifikoval a nový vztah má podobu inkluze⁴⁸.

Pod pojem 'alterati falsi' se zahrnují i slova, která mají tvar podobný jako alteráty, ale nejsou jimi. Neexistuje totiž slovo, od kterého by takový alterát mohl být odvozen. Tato situace mohla nastat např. tak, že slovo vzniklo už v latině alterací, ale později nabylo jiného významu a původní báze zanikla (příkladem může být *fratello, sorella*)⁴⁹. Druhou příčinou může být to, že se slovo vyvíjelo úplně jiným způsobem a fonetickými změnami nabylo svého dnešního tvaru (např. *mulino*).

Lexikalizovaná deminutiva mají navíc několik změn oproti normálním

46 Dressler, W.U. - Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 534

47 Tamtéž, s.542-548

48 Viz Dardano, M., *Costruire parole*, s. 135

49 Viz tamtéž, s. 135

deminutivům. Jak píše V. Šmilauer, „...jen při významu specializovaném, posunutém a přeneseném bývá změna rodu.“⁵⁰ U běžných deminutiv je totiž obvykle rod zachován. Tato změna rodu je ale v češtině méně častá než v italštině, kde mohou vznikat i dvojice jako *città*→*cittadina* (deminutivum)→*cittadino* (lexikalizované – význam=občan). Tato rodová změna však není při lexikalizaci nutně přítomná a ani s ní nejsou spojeny všechny rodové změny, ačkoli více případů změny rodu právě lexikalizaci doprovází.

Pokud existuje nějaké slovo se stejným tvarem jako deminutivum, nemůže vzniknout zdrobnělina se stejnou příponou, protože by docházelo k záměně obou slov. Takové slovo tedy blokuje vznik stejně znějícího deminutiva. Zdrobnělina je proto tvořena některou jinou příponou. Neplatí to ale doslova. Záleží také na tom, jaký stupeň ustálenosti má lexikalizované deminutivum. Mnoho z nich se může používat jak v novém významu, tak ve významu zdrobnělém. V takovém případě se však většinou dává přednost utvoření zdrobněliny pomocí jiné přípony, abychom se vyhnuli záměně. V případě dvou synonymních základových jmen je možné, že se budou utvářet deminutiva u jednoho z nich a u druhého nikoli (případ např. substantiv *matto* a *pazzo*⁵¹).

Mnohé tvary deminutiv mají ustálené formy, které se však nemusí nutně lexikalizovat. Mnoho zdrobnělin se běžně používá ve svém deminutivním významu a přestože je tento tvar všeobecně známý, nestává se nositelem nějakého specializovaného významu. A protože deminutiv může být prakticky neomezené množství, většinou se ve slovnících nesetkáme s deminutivy pod samostatnými hesly, pokud se nejedná právě o slova lexikalizovaná.

4. Významy deminutiv

Jak už bylo naznačeno, deminutiva jsou nositeli dvou druhů významu. Základním významem každého slova je význam objektivní, neboli také denotativní. Jedná se o označení nebo název referentu, ke kterému výraz odkazuje. Je to tedy druh významu, který se v každé promluvě opakuje, je danému slovu přidělen a nezávisle na mluvčím odkazuje vždy ke stejnému referentu. To však neplatí pro tzv. konotativní význam, který se naopak v promluvě proměňuje a vyjadřuje postoje a názory mluvčího, tedy subjektivní stránku promluvy. Konotativní význam se váže druhotně k denotativnímu a do velké míry

50 Šmilauer, V., *Novočeské tvoření slov*, Praha 1971, s. 83

51 Viz Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 270

také jeho charakter záleží na kontextu a na situaci. „Širší kontext může různým způsobem význam deminutiva modifikovat (...) a může být deminutivem naopak i spoluvytvářen, např. při řetězení deminutiv apod⁵².“

Denotativní význam deminutiv je prediktabilní, lze jej odvodit z významu základového slova i bez umístění v kontextu. To se ovšem nedá říct o konotacích, které s kontextem výrazně souvisí. Deminutiva všeobecně navozují častěji kladné konotace. Jednotlivé sufixy potom na sebe mohou vázat další odlišné významy, kterými se také řídí výběr vhodné přípony pro požadovaný účinek slova v kontextu.

Některé sufixy mají stabilnější konotativní význam než jiné. Především méně produktivní sufixy přidávají bázím silné konotace, např. *-ucolo* a *-icchio* přidávají slovu hanlivé hodnocení (např. *paesucolo*, *professorucolo*, *avvocatichio*). Naopak *-otto* a *-uccio* mohou tvořit jak slova lichotná tak hanlivá v závislosti na povaze báze (*ziuccia* je jméno lichotné, *pescatoruccio* je hanlivé). Konotace se však vyskytují ve spojení s deminutivními sufixy všeobecně, nejen s těmito méně produktivními. Jak říká Tekavčič, „v mluveném jazyce je velmi málo případů, kdy by deminutiva, augmentativa, jména lichotná a hanlivá neměla alespoň náznak dalších významů⁵³.“ Deminutiva s výrazným hodnotícím významem nemají deminutivní účinek na úrovni denotace, tzn. na úrovni kvantity.

Na význam deminutiv lze také zaujmout širší pohled – a to pohled ze strany morfopragmatiky. Základní charakteristikou tohoto přístupu je úhel pohledu na problematiku deminutiv. Je na ně nahlíženo ze strany funkce v promluvě a nesoustředí se na jednotlivé slovo, ale na to, jaký vliv má aplikace deminutivního pravidla v celé výpovědi. Komunikační záměr určuje, zda bude použito deminutivního pravidla a poté se rozhoduje, na které slovo se bude pravidlo aplikovat⁵⁴. Pragmatika tedy zkoumá praktické používání deminutiv v kontextu promluvy a jejich role při vyjadřování a v různých komunikačních situacích: „...deminutiva obvykle plní jisté sémanticky i pragmaticky aktivní role, které jsou rozpoznatelné v textech mluvených i psaných. Tyto role obvykle vyplynou z kontrastu použití a nepoužití deminutiva v téže výpovědi⁵⁵.“ Přítomnost nebo nepřítomnost deminutiva tedy ovlivňuje význam výpovědi, i když referent zůstává stejný. To platí už na úrovni samotného slova – je rozdíl, zda k označení svého bratra použijí výraz *fratellino* nebo *fratello*. První z nich totiž jasně vyjadřuje kladný vztah k osobě,

52 Rusínová, Z., Deminutivní modifikace z hlediska pragmalingvistického, in: *Pokušení struktury*, Brno 2011, s.110

53 Tekavčič, P., *op.cit.*, s.180: „...nella lingua parlata saranno praticamente molto rari i casi di diminutivi, accrescitivi, vezzeggiativi o peggiorativi puri, che non abbiano almeno una sfumatura degli altri valori.“

54 Viz Dressler, W.U. - Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s.145

55 Rusínová, Z., Deminutiva jako jazykové univerzálie, s.127

zatímco druhý může působit buď neutrálně nebo naopak naznačovat jistý odstup od té osoby. Případně může naznačovat, že se o něm hovoří v nějaké formální situaci, kde není používání zdrobnělin tak časté.

Pravidlo se tedy nevztahuje pouze ke slovu, na které je aplikováno, ale k celé výpovědi a v různých situacích může mít použití stejného deminutiva různý pragmatický efekt. Deminutiva přijímají různé okazionální významy. Po svém rozsáhlém výzkumu došli W. U. Dressler a L. Merlini Barbaresiová k tomuto závěru: „...můžeme říci, že jsme nebyli schopni identifikovat nějakou stálou (pozitivní či negativní) ani všeobecně častou konotaci deminutivní formace⁵⁶.“ Při realizaci alterace se na celkovém významu podílí jak aplikovaný sufix a základové slovo, tak i konkrétní kontext, ve kterém se nachází. Kombinace těchto faktorů vytváří široké spektrum použití deminutiv a jejich možných významů.

„Kvantitativní hodnocení 'menší než norma' je důležitou součástí těch komunikačních aktů, v nichž je třeba základní význam substance oslabit, protože v původní podobě by mohl být pro adresáta nepřijatelný (akty žádosti, prosby, omluvy apod.), nebo je záměrem mluvčího vzbudit sympatie nebo soucit⁵⁷.“ Hlavním účelem použití deminutiv tedy nemusí být vyjádření kvantitativních rozměrů objektu ani kladný vztah k němu. Jak připomíná M. Dardano, můžeme mluvit o tzv. 'diminutivum sociale', které má účinek při žádostech a umožňuje jejich snadnější akceptovatelnost, dále o 'diminutivum modestum', pro vyjádření skromnosti, a o 'diminutivum ironicum', kde deminutivum plní ironizující funkci⁵⁸.

Ve velké míře se používáním deminutiv v rozličných situacích zabývají W. U. Dressler a L. Merlini Barbaresiová. Jako klíčové identifikují tři kontexty: „...nejvíce upřednostňované jsou řečové situace týkající se dětí, domácích mazlíčků a milenců⁵⁹.“ Deminutivum v takové situaci vyjadřuje především kladný vztah mluvčího k posluchači nebo k referentu.

Jednou z hlavních oblastí, ve které se deminutiva realizují, je dětská mluva. Deminutiva zde nemají jako základní účel označit menší rozměr. Používají se při mluvě s dětmi nebo o dětech a takto označované předměty nebo osoby mnohdy nemají vůbec malé rozměry. Záměrem je především vyjádření emotivnosti. Deminutiva jsou velmi hojně

56 Dressler, W.U. - Merlini Barbaresiová, L., *op.cit.*, s. 168: „...we may say that we have been unable to identify any stable (positive or negative) connotation of diminutive formation, nor a general default connotation.“

57 Rusínová, Z., *Deminutivní modifikace z hlediska pragmalinguistického*, s. 113

58 Viz Dardano, M., *Manualetto di linguistica italiana*, Bologna 1996, s. 225

59 Dressler, W. U. - Merlini Barbaresiová, L., *op.cit.*, s. 126: „...child-/pet-/lover-centered speech situations are the most preferred speech situations...“

používána i samotnými dětmi. I děti používají nejvíce sufixu *-ino*, protože má nejsilnější ikonický charakter⁶⁰.

5. Deminutiva v italštině a v češtině

Jak už jsem zmínila, deminutiva se používají hojně v italštině i v češtině. Ve srovnání těchto dvou jazyků s němčinou, lze pozorovat mezi češtinou a italštinou velký počet korespondujících výrazů, větší než při jejich porovnání s němčinou⁶¹. A to i přesto, že italština je jinak méně flektivní než němčina. S podobným použitím nebo způsobem vyjadřování v obou jazycích se setkáme i při rozboru našeho vzorku.

Tvorba zdobnělin v češtině a italštině má i některé společné znaky. Mají stejné základní vlastnosti, které jsou společné všem deminutivům, což je zachování slovního druhu. I v češtině se tvoří zdobněliny pomocí sufixů a přitom se nemění původní slovní druh.

Také v češtině je zvláštní povaha deminutiv a jejich specifický význam zapeklitou otázkou pro lingvisty. Hlavní oblastí neshod je místo alterace v jazykovém systému. Z hlediska významového lze rozdělit slovtvorné procesy do tří kategorií⁶²: 1. kategorie mutační (při těchto procesech se mění význam slova), 2. kategorie transpoziční (převedení slova k jinému slovnímu druhu) a 3. kategorie modifikační (nemění se slovní druh ani význam, význam je pouze modifikován). Protože při jejich vzniku dochází pouze k přidání určitého znaku, řadí P. Hauser deminutiva ke kategorii modifikační. Naopak, pokud pohlédneme například do *Mluvnice současné češtiny*⁶³, nalezneme jména zdobnělá v kategorii mutační. Důvodem pro toto zařazení je to, že název zdobnělý už označuje jinou skupinu věcí než jakou si představíme pod původním názvem (uvádí příklad skupiny předmětů spadajících pod pojmy *stůl* a *stolek*): „Dokážeme-li odlišit podobné skupiny, považujeme zdobňování za záležitost významu, a to i přesto, že může v kontextu docházet k částečnému překryvu obou funkcí⁶⁴.“ Některé zdobněliny jsou ale zařazeny do kategorie

60 Viz Dressler, W.U. – Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 97

61 Tamtéž, s. 402-404

62 Viz Hauser, P., *Nauka o slovní zásobě a tvoření slov*, Praha 1969, s. 34

63 Cvrček, V. (ed.), *Mluvnice současné češtiny 1*, Praha 2010

64 Tamtéž, s. 96

modifikace (např. *městečko, slunéčko, očičko, pivínko*)⁶⁵.

Množství dostupných sufixů v češtině může být na první pohled srovnatelný s počtem sufixů v italštině. Základní sufixy jsou dva pro mužský (-*ek*, -*ík*) a pro střední rod (-*ko*, -*átko*), jeden pro ženský rod (-*ka*). K tomu přistupují zdvojené zdrobňování (rozšířené neboli sekundární sufixy) a řídce produktivní sufixy. Připojování těchto sufixů k bázím je však mnohem méně variabilní než je tomu v italštině. Pro každé slovo lze většinou (ale ne vždy) vytvořit zdrobňelínu 1. a 2. stupně, avšak pouze s jedním typem přípony. Stejně jako v italštině lze deminutivní pravidlo klást dvakrát za sebou. Jako příklad můžeme uvést řadu *stůl*→*stolek*→*stoleček* nebo *strom*→*stromek*→*stroměček*. V některých případech může však v deminutivní řadě chybět 1. nebo 2. stupeň (např. *město*→*městečko*, *měsíc*→*měsíček*). Lexikalizací některého deminutiva vzniká v deminutivní řadě díra, protože ho nelze nahradit jiným sufixem jako je tomu v italštině. Zůstane tak ve funkci deminutiva jen jeden stupeň.

V českých gramatikách však nedochází ke shodě ani v případě určení jednotlivých sufixů. Problém nastává v případě složených (sekundárních) sufixů. P. Hauser sufixy jako -*eček*, -*íček* a další neoznačuje jako jednotlivé sufixy, ale jako sufixy složené, tzn. -*ek*, -*ík* + -*ek* = -*eček*, -*íček*⁶⁶. Podobně pak přípona ženského rodu -*enka* vznikla z přípony -*ka* ve spojení s interfixem -*n-* (př. *dívěnka*) a přípona pro střední rod -*átko* je spojením sufixu -*ko* s prodlouženým kmenem -*át* (př. *kuřátko*)⁶⁷. V jiných, především novějších gramatikách, nalezneme vyjmenované přípony 2. stupně jednu po druhé jako samostatné přípony, ne jako přípony složené z více částí.

V obou jazycích dochází ke tvorbě zdrobňelin vlastních jmen osob, tzv. hypokoristik. Většinou jde o jména osob známých a blízkých a stejně jako ostatní zdrobňeliny vyjadřují převážně kladný vztah mluvčího k jmenované osobě. Jak pro češtinu, tak pro italštinu platí, že vlastní jména při oslovování tohoto typu podléhají častým změnám. Vlastní jména bývají přizpůsobená pomocí deminutivních přípon, např. *Martina*→*Martinka*, *Martin*→*Martínek*, *Martíneček*, *Giovanni*→*Giovannino*, *Giuseppe*→*Giuseppino* apod. „Mnohem častěji se však v této úloze využívá zvláštních obměn těchto jmen, zčásti se zvláštními formanty (a teprve od takto obměněných podob se opět vytvářejí podoby zdrobňelé)⁶⁸“, např. *Giuseppe*→*Peppe*→*Peppino*, *Josef*→*Pepa*→*Pepík*→*Pepíček*. V italštině je zdůrazňováno zdrobňování zkrácených

65 Tamtéž, s. 107

66 Hauser, P., *op.cit.*, s. 54

67 Tamtéž, s. 55

68 Čechová, M.a kol., *Čeština. Jazyk a řeč*, Praha 2000, s. 114

forem vlastních jmen oproti tvorbě deminutiv u jmen obecných, které až na výjimky tvoří zdobněliny z nezkrácených podob⁶⁹. Protože se však nejedná o čisté zdobňování, jsou některé formy uváděny v gramatikách v rámci deminutiv, celá kategorie hypokoristik bývá také uvedena jako samostatná skupina⁷⁰.

Byly jmenovány slovní druhy a typy pojmenování, ze kterých se v italštině tvoří alteráty. V češtině podléhá alteraci méně slov. Výrazně převažují podstatná jména. O dalších slovních druzích se v gramatikách nedočtete, výjimečně je zmíněna možnost vyjádření nižší míry vlastnosti u adjektiv. Ani v případě substantiv se netvoří zdobněliny od všech jmen, která existují. „Nejhojněji se zdobňují názvy konkrétních věcí, hojně názvy zvířat, méně názvy osob a řídce názvy abstraktní. Nezdobňují se názvy odborné, pokud už nejsou sama deminutiva termíny, např. bubínek, kovadlinka, třmínek⁷¹.“

Ve zmíněné knize P. Hausera najdeme ještě jednu poznámku, která stojí za pozornost: „Volbu přípon není možno spojovat s žádným zřetelem formálním nebo významovým⁷².“ V tom případě by byl výběr přípon pro jednotlivá slova libovolný. Tento předpoklad je vyvrácen v *Příruční mluvnici češtiny*, kde je u každého popsaného sufixu uvedeno, k jaké bázi se pojí. U základních produktivních sufixů závisí jejich připojení k určité bázi na zakončení základového slova. Pokud slovo mužského rodu končí na samohlásku a souhlásku, připojuje se obvykle alterační sufix *-ek* (*stůl*→*stolek*, *mrak*→*mráček* atd.), v případě některých jednoslabičných slov a u slov zakončených dvěma souhláskami bývá k bázi připojena přípona *-ík* (*nos*→*nosík*, *park*→*parčík* atd.). Podobné a další podmínky jsou uvedeny i v případě všech ostatních sufixů. Jak už jsme viděli, v italštině ve většině případů nezávisí připojení alteračního sufixu na zakončení slova, protože obvykle končí na samohlásku. Někdy je však volba vhodného sufixu omezena popsanými restrikcemi. Jinak se volba přípony řídí produktivitou a územ.

V obou jazycích se sufixy připojují ke slovnímu kmenu. Protože jsou však v češtině slova zakončena i na souhlásky, je zde situace připojování mírně odlišná. U českých zdobnělin odpadá koncová samohláska a přípona se přidává ke kmeni slova u jmen ženského rodu : *kráv/a*→*krav/ka*, *lavic/e*→*lavič/ka* atd., a u jmen středního rodu, která jsou zakončena samohláskou: *město*→*městečko*, *kuře*→*kuřátko* atd. Protože v češtině končí mnoho slov na souhlásku nebo souhláskovou skupinu, což naopak pro italštinu není typické, připojují se v tomto případě sufixy na konec slova (celé slovo je zároveň

69 Viz Merlini-Barbatesi, *op.cit.*, s. 268

70 Viz např. Šmilauer, V., *Novočeské tvoření slov*, s. 89-90

71 Petr, J.(ed.), *Mluvnice češtiny*, Praha 1986, s. 301

72 Hauser, P., *op.cit.*, s. 54

kmenem): *kopec*→*kopeč/ek*, *papír*→*papír/ek*, *sešít*→*sešít/ek* atd. Základové slovo je tedy kmenem bez koncové samohlásky.

Zajímavým a častým jevem při tvorbě zdvojnásobení v češtině je alternace hlásek. Při připojování přípon se často mění koncová souhláska, především se změkčuje (palatalizace), mění se i samohlásky nebo jejich kvantita. V *Příruční mluvnici češtiny* je opět u každého sufixu popsána alternace hlásek. Alternace samohlásek je často nepravidelná. Souhlásky se nejčastěji mění takto: k→č, h→ž, c→č, ch→š, např. *hrnek*→*hrneček*, *roh*→*růžek*, *socha*→*soška*, *police*→*polička*. Velmi často se mění i samohlásky nebo jen jejich délka: *kůl*→*kolík*, *sud*→*soudek*, *hrad*→*hrádek* atd. V italštině takovéto změny v kmeni v podstatě nenajdeme. Někdy se však můžeme setkat s redukcí dvojhásek, jako např. u slova *ruotello*, které se dnes častěji používá jako *rotello*. Alternace také napomáhá lepší výslovnosti, což je i jedna z funkcí italských interfixů. Interfixy jsou však ryze italským druhem afixu, který nemá v češtině obdobu.

6. Deminutiva ve slovníku *Lo Zingarelli*

Pro vyhledávání deminutiv jsem zvolila slovník *Lo Zingarelli 2011*. V tomto slovníku jsou uvedena deminutiva od jednotlivých slov a lze je i dobře vyhledávat. Pokročilé vyhledávání v elektronické verzi umožňuje vyhledávání podle různých kritérií.

Podle struktury hesla lze deminutiva vyhledávat na třech úrovních. Můžeme se s nimi setkat na úrovni etymologie, definice a hesla:

grappolo /□/

[dim. di grappo ☼ sec. XIV]

s. m.

1 Infiorescenza o infruttescenza formata da fiori o frutti pedunculati sopra un asse centrale allungato. CFR. botrio- (2), stafilo-. SIN. Racemo.

2 (fig.) Insieme di persone, animali, cose accalate, raggruppate: un grappolo di api; un grappolo umano | †Persona sciocca, balorda o burlona.

|| grappoletto, dim. | grappolino, dim. | grappolone, accr. | grappoluccio, dim.

*Příklad hesla ze slovníku *Lo Zingarelli**

Uvedený příklad hesla ukazuje strukturu lexikalizovaného deminutiva *grappolo*,

teré vzniklo alterací, ale nabylo již specifického významu. Vznik prostřednictvím alterace je patrný z druhého řádku vyjadřujícího etymologii hesla. Pokud se však podíváme na jeho definici, vidíme, že se toto slovo už nepoužívá jako deminutivum.

V uvedeném hesle zároveň vidíme, že v dolní části jsou uvedeny alteráty, které se od hesla tvoří. Nejsou seřazeny podle významu nebo frekvence použití, ale podle abecedy. V některých případech může být u některého z alterátů uvedeno v závorce, že pro dané slovo existuje ještě vlastní samostatné heslo ('voce'), jako to vidíme v následujícím příkladu u deminutiva *trombetta*. Vidíme zde také, že jako první význam je uvedeno, že *trombetta* funguje deminutivum od slova *tromba*:

trombetta (1) /□/

[av. 1292]

A s. f.

1 Dim. di tromba (1).

2 Giocattolo per bambini, costituito da una piccola tromba.

3 Trombetta dei morti, fungo dei Basidiomiceti a forma di imbuto, grigio nerastro, che cresce sul terreno dei boschi (*Craterellus cornucopioides*).

4 Svincolo a trombetta, V. svincolo.

B in funzione di agg. inv.

• (posposto al sost.) Nella loc. pesce trombetta, V. pesce.

|| trombettina, dim. | †trombettino, dim. m. (V).

Příklad hesla ze slovníku Lo Zingarelli

Dále jsou v rámci hesla uvedena další deminutiva, tvořená kumulací sufixů, druhé deminutivum *trombettino* navíc následuje informace, že jde o deminutivum mužského rodu oproti základovému slovu, které je rodu ženského.

7. Vzorek deminutiv ze slovníku Lo Zingarelli

Ve slovníku Zingarelli lze najít velké množství deminutiv podle jednotlivých filtrů. Vyhledávání podle etymologie jsme vyřadili, protože tento filtr vyhledá velké množství

slov, která se nějakým způsobem vyvinula z deminutiv. Kromě deminutiv, která se v deminutivním významu používají, však najde i všechna slova, která alterací vznikla, ale už jako alteráty nefungují, tzn. slova lexikalizovaná, slova vzniklá z deminutiv latinských, i slova přejatá, která vznikla alterací už v původním jazyce než je přejala italština. Vyhledávání pouze podle přítomnosti zkratky 'dim.' ve filtru vyhledávajícím v definici hesla nám poskytuje soubor slov, která se používají ve funkci deminutiv a mají zároveň další, specifikované významy. Tímto filtrem ale neprojdou deminutiva bez těchto dalších významů, která nás naopak zajímají více a je jich i větší množství. Pro vyhledání těchto případů použijeme filtr pro vyhledávání podle gramatické kategorie, kde vybereme pojem 'diminutivum'. Výsledkem je obrovské množství hesel, u kterých jsou uvedena deminutiva. Pro zredukování takového množství i pro lepší srozumitelnost jsem vytvořila náhodný vzorek⁷³ z pouze frekventovaných slov⁷⁴. Celkový vzorek má velikost 363 základových slov a od nich utvořených 910 deminutiv. Na první pohled je tedy patrné, že jedno základové slovo se nerovná jednomu deminutivu. Naopak u mnoha z nich je uvedeno deminutiv několik. Zároveň se u některých slov vyskytují deminutiva s vlastním heslem, která mají ještě další zdobněliny vytvořené kumulací sufixů. I zde tedy uvidíme několik deminutivních řad.

7.1. Báze

Jak už jsem uvedla, počet bází ve vzorku je 364. Protože se jedná o vzorek z frekventovaných slov, většina z nich je také součástí jádra italské slovní zásoby. Toto jádro však nemůžeme hledat v nejnovější italštině, naopak jeho největší část pochází z období středověku a je výsledkem vývoje z latiny. Z tohoto období nepocházejí všechna zkoumaná slova, je však na první pohled vidět, že největší část je právě z období starších, zatímco z pozdějších staletí máme základových slov méně:

73 Každé čtvrté slovo počínaje druhým v pořadí z abecedního seznamu 1452 základových slov získaných použitím filtru gramatické kategorie

74 Frekventovaná slova jsou podle slovníku *Lo Zingarelli* „circa 5400 lemmi di maggiore frequenza d'uso e maggiore disponibilità.”

<i>Století</i>	<i>Základová slova</i>	<i>Zákl.slova v %</i>	<i>Počet deminutiv</i>	<i>Deminutiva v %</i>
10.	3	0,82	9	0,99
11.	3	0,82	6	0,66
12.	17	4,67	45	4,94
13.	229	62,91	629	69,05
14.	55	15,11	123	13,50
15.	15	4,12	33	3,62
16.	17	4,67	32	3,51
17.	7	1,92	9	0,99
18.	2	0,55	3	0,33
19.	7	1,92	7	0,77
20.	4	1,10	5	0,55

Tab.1 *Datace bází a od nich odvozených deminutiv*

Mírně se mění i poměry mezi základovými slovy a jejich deminutivy v jednotlivých stoletích. Důvodem je různý počet deminutiv u jednotlivých základových slov. V tomto ohledu jsou také vyšší počty u staletí dřívějších, tzn. že ze starších slov se průměrně vytváří větší počet deminutiv než ze slov novějších. Poměry se pohybují v průměru v rozmezí 1 – 3 deminutiva na 1 základové slovo.

<i>století</i>	<i>dem/báze</i>	<i>století</i>	<i>dem/báze</i>
10.	3	16.	1,88
11.	2	17.	1,29
12.	2,64	18.	1,5
13.	2,74	19.	1
14.	2,23	20.	1,25
15.	2,2		

Tab.2 *Průměrný počet deminutiv na jednu bázi podle staletí*

Výše uvedená tabulka však ukazuje pouze průměrný výskyt deminutiv. I u slov staršího data máme mnoho takových, která mají pouze jedno deminutivum (*ostinazione*, *oggetto*) a na druhou stranu některá, která jich mají mnoho (*palla* – 8 dem., *panno* – 7

dem.). Nabízí se otázka, zda tento počet deminutiv od jednotlivých bází má nějakou souvislost s referentem, který je jimi označován? Uvedené příklady *panno* a *palla* jsou konkrétními jmény, naopak *ostinazione* a *oggetto* jmény abstraktními. Nelze to však zobecnit ve smyslu, že by konkrétní jména tvořila všechny případy s mnoha deminutivy a jména abstraktní jich vždy měla málo nebo jen jedno. Existují i abstraktní jména s větším počtem deminutiv, např. *segno* (6 dem.), *spesa* (9 dem.) nebo *canzone* (7 dem.). Báze s nejvyšším počtem deminutiv nám ukazuje následující tabulka:

<i>Báze</i>	<i>Počet deminutiv</i>	<i>Báze</i>	<i>Počet deminutiv</i>
spesa	9	alto	6
pianta	9	campana	6
ruota	8	castello	6
palla	8	femmina	6
anatra	7	gobbo	6
canzone	7	lumaca	6
fresco	7	mela	6
letto	7	palo	6
naso	7	punta	6
panno	7	ragazzo	6
tenero	6	segno	6

Tab.3 *Báze s nejvyšším počtem deminutiv*

Jak je vidět z tabulky, i mezi bázemi s největším počtem deminutiv převažují konkrétní názvy (15 jmen). Jsou zde však i názvy abstraktní (7), z toho tři jsou adjektiva.

7.1.1 Formální stránka bází

Báze jsou různých slovních druhů a také označují různé typy referentů. Většina základových slov je kategorie podstatného jména, následují přídavná jména. Nevyskytují se zde však pouze slova patřící do jediného slovního druhu. Některá slova ze vzorku mohou mít funkci jak substantiva, tak adjektiva, případně jiného slovního druhu. V takových případech jsou deminutiva uvedena na konci celého hesla, nelze tedy pouze podle slovníku zjistit, zda tvoří deminutiva jen v rámci jedné z těchto kategorií nebo

v kategoriích všech. V následující tabulce slovních druhů proto uvedeme tato slova do zvláštního řádku.

<i>Slovní druh</i>	<i>Počet zákl.slov</i>	<i>Počet v %</i>
substantivum	300	82,64 %
adjektivum	21	5,79 %
subst.+adj.	5	1,38 %
adj.+subst	35	9,64 %
zájmeno	1	0,28 %

Tab.4 *Báze podle slovních druhů*

Mírně převažují substantiva mužského rodu nad substantivy rodu ženského. Vyskytují se zde i deminutiva s rodem odlišným od rodu základového slova. Těchto jmen s jiným rodem je ve vzorku celkem 42, tj. 4,62%. Z ženského rodu přešlo 30 slov k rodu mužskému, opačným směrem, tedy z mužského k ženskému rodu, pouze 8 slov.

Zajímavý je poměr lexikalizovaných a nelexikalizovaných deminutiv v případech, kdy je změněn rod. Ačkoli je změna rodu častá při lexikalizaci, nejsou s ní všechny změny spojeny. Z celkových 42 slov se změněným rodem jich podleho lexikalizaci 25, tj. 59,52%. V mužském rodě se jich lexikalizovala pouze 54,55%, zatímco opačně, tedy v ženském rodě, jich bylo lexikalizováno 77,78%. Z celkových 174 lexikalizovaných deminutiv v našem vzorku jich prošlo změnou rodu 14,37%. Celkem 21 ze 42 slov se změnou rodu má příponu *-ino*.

změna	lexikalizovaná	nelexikalizovaná
maskulinum→femininum	7	2
femininum→maskulinum	18	15

Tab.5 *Změna rodu*

Formální povaha bází je také rozmanitá. Jak už bylo řečeno, netvoří se deminutiva pouze ze slov jednoduchých nebo ze slov majících původ v latině. Těchto slov je samozřejmě nejvíce, ale jsou tu i jiná slova. Velkou část slov tvoří také výpůjčky, jsou tu i slova derivovaná a kompozita.

<i>Původ báze</i>	<i>Počet bází</i>	<i>Počet bází v procentech</i>
nekonstruovaná italská slova	162	44,63 %
výpůjčky z latiny	82	22,59 %
výpůjčky	42	11,57 %
derivace	12	3,31 %
kompozita	4	1,10 %
alterace	11	3,03 %
konverze	27	7,44 %

Tab.6 *Báze podle etymologie*

Zajímavá jsou základová slova vzniklá alterací. Z 11 bází tohoto původu jich je 8 úplně lexikalizovaných, 3 mají stále deminutivní význam spolu s významy specializovanými (*fornello, spaghetti, tavolino*). Jsou zde 3 báze s původním významem augmentativa, ostatní jsou původně deminutivy.

Toto etymologické složení vzorku pochopitelně není konstantní pro všechna staletí. Většina slov vyvinutých z latiny je z dřívějších staletí, později se logicky zvětšuje podíl výpůjček a derivovaných slov. I později však můžeme najít slova převzatá z latiny (výpůjčky z latiny – 'parole dotte'), např. *agenda* z 19.století, *scheletro* a *pressione* ze 17.století.

Ve vzorku máme také jedno zkrácené slovo *chilo*. Je důkazem toho, že i ze zkrácených slov se deminutiva mohou tvořit, ačkoli to není běžné.

7.1.2. Báze podle významu

Při posouzení našich slov podle významu nacházíme největší podíl konkrétních podstatných jmen, především názvů věcí (např. *veicolo, robot, moneta* / 41,60% bází), následují je jména zvířat (např. *ragno, topo, rondine* / 4,68%) a osob (např. *scrittore, mugnaio, signore* / 6,34%). Ze jmen abstraktních nalezneme názvy vlastností (např. *gobbo, colore, ostinazione* / 19,56%), činností (např. *caccia, preghiera, sguardo* / 8,82%), dějů (např. *scoppio, pioggia, botta* / 2,20%). Výčet obsahuje i jména látková (např. *latte, aria, aqua* / 1,65%). Toto rozdělení má při aplikaci deminutivního pravidla vliv na význam. Látková jména totiž obecně nejsou kvantitativně měřitelná, proto při aplikaci

deminutivních sufixů musí dojít k nějaké změně významu, především by toto deminutivum mělo nabýt kvantitativního rozměru. Tato změna významu na kvantitativně měřitelný však může být příčinou lexikalizace těchto jmen. Všechna tři jména z našeho vzorku, *latte*, *acqua* a *aria*, jsou zdrojem lexikalizovaných deminutiv.

Zdrobňování se nemusí nutně vztahovat k vjemové stránce objektu. U některých pojmenování není nejdůležitější vlastností velikost nebo dimenze, ale třeba věk nebo intenzita. Proto se „deminutivní diminuce jmen vztahuje k jejich typickým a nejdůležitějším měřitelným vlastnostem⁷⁵.“ Z pragmatického hlediska často nemá deminutivum souvislost s denotativními vlastnostmi referentu, ale přebírá některé pragmatické funkce a konotace.

U jmen osob nebývá obvykle deminutivní význam směřován k fyzické stránce člověka. Cílem bývá některá jiná vlastnost, související s typem pojmenování, tzn. s nějakou vlastností týkající se vzhledu (např. *gobbo* HRBÁČ), výkonu povolání (např. *pescatore* RYBÁŘ) nebo vospělosti (např. *maschio* CHLAPEC).

Jak už bylo naznačeno, má použití deminutiva v některých případech také funkci oslabení negativní vlastnosti. Ideálním příkladem je slovo *gobbo* HRBÁČ, které vzbuzuje v člověku negativní pocity tím, co označuje. Připojením deminutivní přípony však tento pocit můžeme citelně oslabit, nebo mu přidat empatii či soucit:

*...l'anziano finito senza motivo nelle galere staliniste, il gobbetto che mostra la fotografia del suo grande amore...*⁷⁶

U názvů povolání nacházíme konotace pejorativního charakteru. Diminuce se vztahuje právě na schopnosti člověka v jeho zaměstnání nebo na jeho význam (proslulost):

*...in questo si associa a tutti quelli che hanno scritto su questo infido argomento, da Thomas Mann all'ultimo scrittorello underthirty...*⁷⁷

75 Dressler, W.U. - Merlini Barbaresi, L., op.cit., s. 120: „Denotative diminution of nouns refers to their typical and salient dimensional properties...“

76 Korpus „la Repubblica“

77 Korpus „la Repubblica“

V tomto případě se nabízí srovnání významu nějakého „pisálka“ s velkým spisovatelem Thomasem Mannem, můžeme ale vidět srovnání i ve směru kvality tak, že Thomas Mann byl dobrý spisovatel a osoba označená *scrittorello* tuto kvalitu nemá.

Podobně jako v češtině, i v italštině můžeme říci, že je někdo „králem večera“ nebo „králem závodu“, v italštině však pro takový přenesený význam používají deminutiva:

*Lo chiamano il principe ballerino, e anche il **reuccio** del sabato sera.*⁷⁸

Podobně jako zdobněliny slova *signore* (*signorotto*) se *reuccio* používá ve významu nejvýznamnější, řídicí osoby nějakého malého území: *reuccio di casa* PÁN DOMU, *reuccio dell'isola* (ve vztahu k Sicílii):

*Gianfranco Micciché, **reuccio** dell' isola, unto dal Cavaliere e perciò dotato di poteri plurimi di vita e di morte sul partito...*⁷⁹

U jmen členů rodiny se zdobněním přidává lichotný příznak:

*Il ragazzino, sempre consigliato dal buon vecchio saggio, ce la fece di nuovo. Ed ecco la **sorellina** insistere per una terza prova suggerita dalla strega.*⁸⁰

*La versione in celluloido della storia del bambino rimasto orfano che, adottato dall' eccentrica stravagante **zietta**...*⁸¹

V případě jmen označujících vlastnosti můžeme při alteraci pozorovat především

78 Archiv deníku La Repubblica, 23.3.2009, sezione Spettacoli, s. 43

79 Archiv deníku La Repubblica, 20.6.2004, sezione Politica interna, s. 12

80 Korpus „la Repubblica“

81 Archiv deníku La Repubblica, 23.10.2009, sezione Bologna, s. 18

pragmatickou funkci deminutiv. Zdrobnění názvu vlastnosti oslabuje váhu výpovědi, která se stává společensky přípustnější (eufemismus). U vlastností s kvantitativním charakterem deminutivum rozostřuje konkrétní míru vlastnosti⁸².

V našem vzorku máme vlastnosti vyjádřeny mnoha přídavnými jmény. Většina z nich se kromě adjektiva vyskytuje i v podobě podstatného jména, vyjadřujícího osobu nebo předmět, který danou vlastnost má. Tak například *rotondo* znamená kulatý a zároveň nějakou věc, která je kulatá :

<p>Rotondo</p> <p>[lat. rotundu(m), da rōta 'ruota' ☼ 1282]</p> <p>A agg.</p> <p>1 Che ha forma di globo, ruota, cerchio, cilindro e sim.: la Terra è rotonda, ma non perfettamente Vaso rotondo, cilindrico Tavola rotonda, V. tavola Tempio rotondo, circolare Cima, punta rotonda, arrotondata Scrittura rotonda, le cui lettere presentano giuste proporzioni fra altezza e larghezza Pedalata rotonda, armonica e regolare, senza strappi (anat.) Detto di muscolo o legamento di forma arrotondata: muscolo grande rotondo (colloq.) Grassoccio, rotondetto: un tipo piccolo e un po' rotondo.</p> <p>2 (fig.) Che ha un andamento largo, armonioso, equilibrato, detto di discorso, di testo, di stile: periodo rotondo (fig.) In una competizione, detto di punteggio che sancisce una vittoria molto netta; (est.) detto della vittoria stessa: il Torino vince con un rotondo 4-0; rotondo successo dell'Italia (fig.) Detto di vino dal sapore morbido e pieno.</p> <p>3 (fig., raro) Senza frazioni o decimali: cifra rotonda.</p> <p> rotondamente, avv. (raro) In modo rotondo.</p> <p>B s. m.</p> <ul style="list-style-type: none">● Parte rotonda di qlco. <p> rotondello, dim. rotondetto, dim.</p>

Příklad hesla s více gram.kategoriemi

Deminutiva však nacházíme častěji od prvního významu, tzn. od adjektiva (34 výskytů v korpusu La Repubblica). Protože jsou však alteráty umístěny úplně dole pod celým heslem, mohou se tvořit i od podstatného jména (3 výskyty). Naopak u slova *borghese* nalezneme deminutiva od podstatného jména (14 výskytů), ačkoli jako první význam tohoto slova je uvedeno adjektivum (3 výskyty).

Jak už bylo řečeno, při zdrobnování bývá často míra vlastnosti oslabena, jako například u *stupido* v následujícím příkladu:

82 Viz Dressler, W.U. - Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 156

„...è un'imitazione molto buona e riesce a cogliere soprattutto certi tratti del mio carattere, una certa ingenuità, come di uno un po' **stupidello**...“⁸³

Na příkladu již zmíněného *rotondo* můžeme vidět, že deminutiva mohou fungovat také jako prostředek eufemismu:

*Piccolo di statura, **rotondetto**, i capelli neri impomatati, il segretario della Difesa ieri sera si aggirava quasi timido nei saloni maestosi del Bayerischer Hof Hotel.*⁸⁴

Význam 'kulatý' se zde vztahuje ke vzhledu osoby a je jemnějším označením pro tloušťku.

Mezi vlastnosti můžeme zařadit také barvy. V našem seznamu jsme našli *bruno*, *candido*, *giallo*, *verde* a *viola*. Při jejich spojení s deminutivním sufixem se i zde oslabuje míra vlastnosti, to znamená sytost barvy:

*Molte case basse hanno i colori pastello come da noi sul mare, o come certi vecchi dolci: rosino, verdino, giallino.*⁸⁵

Při popisu barev si jako pastelový jistě nepředstavíme nějaký výrazný odstín, ale spíše odstín jemnější.

Zajímavé je také zdrobňování časových úseků. Slova tohoto typu se nám tady sešla celkem velké množství: *anno*, *attimo*, *mese*, *minuto*, *momento*, *tempo*. Připojením deminutivního sufixu se proměňuje kvantita časového úseku nebo důraz na jeho přesné trvání.

*“Io vorrei vincere sempre, ma siccome sto nel calcio da qualche **annetto** ho capito che esistono anche gli avversari.*“⁸⁶

83 Korpus „la Repubblica“

84 Korpus „la Repubblica“

85 Korpus „la Repubblica“

86 Korpus „la Repubblica“

V tomto případě slouží deminutivum spíše než k popsání přesného úseku nebo počtu let k vyjádření, že hraje fotbal už dlouho, 'nějaký ten pátek'. Deminutivum oslabuje důraz na konkrétní časové vymezení děje.

Podobný příklad nám dává deminutivum *minutino*, zdůrazňující velmi krátký časový úsek, který však také netrvá pouze jednu minutu:

*...lui disse: „Soltanto un minutino“, e qualche istante dopo ci fece entrare.*⁸⁷

K těmto výrazům označujícím časové úseky můžeme zařadit i bázi *saluto* tvořící zdrobnělé *salutino*, které má také výrazně časový charakter, značící pouze krátké zastavení k pozdravu:

*“Certo nonna, appena passo in città, ti vengo a dare un salutino.”*⁸⁸

Zde se použití slova *saluto* a *minutino* do jisté míry kryje s češtinou. Také můžeme říci „zajdu někoho pozdravit“ ve smyslu navštívím ho, nebo „počkej minutku prosím!“.

U časových údajů je těžké říci, zda se při zdrobnění časový úsek prodlouží nebo zkrátí. Jak ukazuje W. U. Dressler a L. Merlini Barbaresiová na příkladu deminutiva *chiletto*, u měřitelných vlastností jmen poznáme změnu kvantity podle kontextu⁸⁹.

V případě názvů označujících děje se setkáváme s attenuativní (oslabující) funkcí:

*Cultura decise di farlo restaurare e tra il '90 e il '92 , come ai vecchi tempi ,uno scoppietto annunciava mezzogiorno...*⁹⁰

V tomto kontextu *scoppio* označuje nižší intenzitu děje, podobně jako v následujícím případě, který označuje spíše trvalejší děj menší intenzity:

⁸⁷ Korpus „la Repubblica“

⁸⁸ Korpus „la Repubblica“

⁸⁹ Viz Dressler, W.U. - Merlini Barbaresio, L., *op.cit.*, s. 122

⁹⁰ Korpus „la Repubblica“

Od názvů zvířat se pomocí některých deminutivních přípon tvoří výrazy označující mláďata: *balena*→*balenotto*, *balenottero*, *rondine*→*rondinotto*, *rondinino*, *anatra*→*anatroccolo*, *pecora*→*pecorella*, *piccione*→*piccioncino*.

7.2. Deminutiva podle afixů

7.2.1. Suffixy

Z pohledu deminutivních suffixů je náš vzorek také variabilní. Kromě už identifikovaných produktivních suffixů (*-ino*, *-etto*, *-ello*, *-uccio/uzzo*)⁹² se zde vyskytuje i mnoho dalších. Počty těchto ostatních suffixů jsou pochopitelně o dost nižší.

V přehledu výskytů jednotlivých suffixů v první pozici (první suffix připojený k bázi) jasně vidíme převahu 4 uvedených nejproduktivnějších suffixů v pořadí *-ino*→ *-etto*→ *-uccio*→ *-ello*:

<i>suffix</i>	<i>výskyt</i>	<i>výskyt v %</i>	<i>suffix</i>	<i>výskyt</i>	<i>výskyt v %</i>
-ino	280	30,77 %	-ozzo	3	0,33 %
-etto	240	26,73 %	-icchio	2	0,22 %
-uccio	130	14,29 %	-iciattolo	1	0,11 %
-ello	127	13,96 %	-ugiolo	1	0,11 %
-uzzo	46	5,05 %	-ottero	1	0,11 %
-otto	23	2,53 %	-occo	1	0,11 %
-(u)olo	23	2,53 %	-accio	1	0,11 %
-icci(u)olo	12	1,32 %	-acchio	1	0,11 %
-occio	6	0,66 %	-ecciuolo	1	0,11 %
-ucolo	5	0,55 %	-occolo	1	0,11 %
-iccio	4	0,44 %			

Tab.7 *Přehled zúčastněných suffixů*

Jak už bylo řečeno v úvodu, existují určitá fonologická omezení (restrikce), která

⁹¹ Korpus „la Repubblica“

⁹² Různé gramatiky určují různý počet produktivních suffixů. Tyto čtyři jsou uvedeny vždy.

brání spojování některých sufixů aází, pokud by vznikla kombinace hlásek nepraktická pro výslovnost. Také však bylo řečeno, že tyto restriky nejsou absolutní. To vidíme i v našem vzorku. Ačkoli platí, že většina slov zakončených na *-tV* se vyhýbá kombinacím s *-etto*, několik takových případů zde máme: *altetto*, *cortetto*, *pastetta*, *piantetta*, *raccoltetto*. Slova zakončená na *-ttV* však už takové spojení nedovolují. Podobné je to s omezením u zakončení na *-inV*, kde se většina slov kombinací s *-ino* vyhnula. Našli jsme pouze dva případy, pro které to neplatí: *rondine*→*rondinina*, *rondinino*, *pettine*→*pettinino*, *pettinina*. Další možností, jak se vyhnout nevhodné kombinaci, je použití interfixu. Například slovo *panna*, kde by připojení sufixu *-ino* také způsobilo potíže, tvoří formu *pannicino*.

Mezi základová slova a alterační sufix se někdy vkládá hláska *-c-*. K vložení této hlásky dochází pouze pokud báze končí na *-one*. Ani toto však není absolutním pravidlem⁹³. V našem souboru je těchto slov obsahujících vložení *-c-* celkem 34, utvořených od 24 základových slov. Tato souhláska se navíc vyskytuje pouze před sufixy *-ino* (15 slov) a *-ello* (19 slov). I zde můžeme najít dvě verze, jednu s vloženým *-c-*, druhou bez něj: *baroncello/baronello*.

Zajímavá je situace sufixů *-uccio/uzzo*. Jak už bylo řečeno, jedná se o dvě varianty jednoho sufixu. Jejich použití se ovšem stoprocentně nekryje, nepoužívají se obě shodně u stejných slov. To nám říkají už čísla v tabulce nahoře: *-uccio* má 130 výskytů, *-uzzo* pouze 46. Můžeme tedy konstatovat, že používání *-uzzo* oproti *-uccio* ustupuje⁹⁴. Ve 34 případech se výskyt *-uzzo* kryje s použitím *-uccio*, samostatných případů s *-uzzo* je 9. Mezi výrazy našeho vzorku označenými ve slovníku jako archaické navíc najdeme pouze slova se sufixem *-uzzo*.

Tento sufix má také poměrně častý hodnotící význam. Nejlépe bychom to poznali z umístění v kontextu. Lze to ale potvrdit i na základě toho, že mezi přítomnými slovy je označením 'peggiorativo', 'spregiativo' nebo 'vezzeggiativo' označeno nejvíce výrazů tvořených pomocí *-uccio* nebo *-uzzo*. Slova s jiným sufixem jsou označena některým z těchto přídomků pouze výjimečně. Je zajímavé, že ani jedno slovo takto označené není lexikalizováno. Silná hodnotící složka lexikalizaci patrně brání⁹⁵.

Zajímavá je i pozice sufixu *-otto*. Jak už bylo řečeno, nachází se tento sufix

93 Viz Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 271

94 Viz Štichauer, P., *op.cit.*, s. 69

95 O tomto problému viz kapitola 7.3. o lexikalizaci.

významem zhruba někde na pomezí mezi deminutivností a augmentativností. V mnoha formacích tímto sufixem nalezneme ve slovníku *Lo Zingarelli* poznámku 'alter.'. Není jasně řečeno, zda se jedná o deminutivum nebo augmentativum. Důvodem je to, že slova s touto příponou mohou do jisté míry pohybovat po obou stranách kolem neutrální významové osy⁹⁶. V některých případech může sufix přidat bázi deminutivní význam, jindy ho mírně zveličít. V případě účasti přípony *-otto* v kumulaci sufixů se významově přiklání k jednomu či k druhému pólu, podle toho, která přípona za ní následuje⁹⁷. V našem souboru slov se nachází 23 formací se sufixem *-otto*, z toho ve třech případech je za sufix připojen další sufix *-olo* (*pallottola*, *paperottolo*, *bancherottolo*). Připojením deminutivní přípony *-olo* získávají jasnější deminutivní význam. Označení 'alter.' je nepotřebné u tvarů vytvořených z názvů zvířat, protože je jasné, že se jedná o označení mláďat.

Ve vzorku se setkáváme i s některými méně produktivními sufixy. Některé z těchto sufixů si navíc vybírají pouze jeden slovní druh. Například *-iccio* se připojuje pouze k adjektivům, *-ucolo* pouze k podstatným jménům. Tyto méně používané sufixy na druhou stranu mají obvykle výraznější hodnotící funkci než mají sufixy nejproduktivnější.

7.2.2. Kumulace sufixů

Samozřejmě se ve vzorku setkáváme i s kumulací sufixů. Těchto případů je celkem 38, tj. 4,17%. Také v tomto případě převažuje výskyt sufixu *-ino*. Přehled sufixů v druhé pozici a jejich kombinací:

sufix	výskyt	kumulace
-ino	28	-ettino 19, -ellino 7, -uzzino 1, -olino 1
-etto	1	-elletto
-accio	2	-ucciaccio 2
-uolo	1	-acchiuolo
-olo	4	-uzzolo 1, -ottolo 3
-uccio	1	-ettuccio

Tab.8 *Kumulace sufixů*

96 Viz Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 287

97 Tamtéž, s. 275

Kombinace sufixů *-etto* a *-ino* je poměrně častou záležitostí. Vidíme, že *-ino* se zde často vyskytuje, ovšem pouze v druhé pozici, ani jeden případ nemá *-ino* v prvním pořadí. Tato první pozice také není pro *-ino* tak běžná⁹⁸. Zajímavá je i kombinace *-ucciaccio*, *-accio* má nejčastěji pejorativní význam, ovšem tyto dvě formace jsou ve slovníku označeny jako deminutivní. Podobný je i případ *-ucolo*, který se také někdy řadí mezi pejorativní sufixy. Toto rozřídění sufixů je však relativní a jednotlivé gramatiky se v něm neshodují.

Připojení dvou sufixů za sebou předpokládá už formu s jedním sufixem (*segnetto* → *segnettino*). To je i vodítko, jak od sebe rozpoznat interfix *-ol-* se sufixem *-olo-* v kumulaci. Z celkových 26 formací s *-olino* na konci slova je pouze jedna kombinací sufixů *-olo* a *-ino* (*punta* → *puntola* → *puntolina*). Ostatní nemají první stupeň tvořený *-olo*, tzn. že se jedná o tvary vytvořené pomocí interfixu *-ol-*.

Kumulace sufixů může vznikat z důvodu nahrazení slova s jednou příponou, které se lexikalizovalo. Není to ale nutností. My zde máme více případů, kdy existují vedle sebe obě formy aniž by se jedna z nich lexikalizovala. Případů, kdy se jednodušší forma lexikalizovala je pouze 8, zatímco ve 23 případech existují obě formy společně pouze v deminutivní funkci.

Ve vzorku se objevují i případy kumulace sufixů deminutivních s jinými typy. Kromě zmíněného *-ucciaccio*, které je označené za deminutivní, tvoří základová slova i augmentativa a pejorativa, která v prvním stupni použila deminutivní sufix: *canzonettaccia* (pegg.), *gobbettaccio* (pegg.), *palettone* (accr.), *scioccherellone* (accr.).

7.2.3. Interfixy

Jak už bylo řečeno výše, jsou interfixy prostředkem specifickým pro alteraci v italštině. Vyskytují se na místě mezi základovým slovem a sufixem. Až na již popsany problém s interfixem *-ol-* se jejich tvary neshodují se samotnými sufixy a lze je tedy dobře rozpoznat. I v našem vzorku je poměrně hojně zastoupení interfixů. Celkem máme 97 slov tvořených pomocí interfixu (tj. 10,66 % z celkového počtu deminutiv):

98 Viz Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 276

<i>interfix</i>	<i>výskyt</i>	<i>suffix</i>
-ar-	13	-ello
-er-	34	-ello 31, -ottolo 1, -ozzo 1, -ugiola 1
-ic-	23	-ello 11, -ino 11, -olo 1
-ol-	25	-ino

Tab.9 *Interfixy*

Jak je vidět, většina případů je spojením interfixu s příponou *-ello* (55 výskytů) a *-ino* (37 výskytů). Je třeba dodat, že *-ar-* a *-er-* jsou uváděny jako dvě varianty jednoho interfixu⁹⁹. U jednoho základového slova se však mohou vyskytnout varianty obě (*bottarella/botterella*, *giuntarella/giunterella*). Výskyt alterátu s interfixem nevylučuje možnost tvořit formy i bez interfixu. Příkladem velmi variabilní tvorby s pomocí interfixů i bez nich nám může být slovo *pianta*: tvoří tři jednoduchá deminutiva *piantina*, *piantetta* a *piantuccia*, a deminutivum druhého stupně *piantettina*. Dále využívá všech tří interfixů a vznikají alteráty *pianterella*, *pianticella*, *pianticina*, *piantolina* a druhý stupeň *pianterellina*. V případě existence dvou variant deminutiva, jedné s interfixem a druhé bez něj, má interfix rozlišovací konotativní význam. Při existenci pouze jedné varianty je bez konotace¹⁰⁰.

Téměř všechna slova s interfixy mají dvouslabičnou bázi. Máme zde pouze 2 trojslabičná slova: *debito* a *qualcosa*. Vidíme však, že ani jednoslabičná slova se nespojují s interfixy vždy: *reuccio*, *reino*, *gruetta*.

Přestože kumulace sufixů znamená dvojitě prodloužení slova, nepřekáží to aplikaci interfixů. U jednoslabičných bází se může vyskytnout interfix, i když se za něj připojí dva sufixy: *bucherellino*, *fuocherellino*, *pianterellina*, *punterellina* a *speserellina*. Všechno jsou to však případy stejného typu *-er- + -ellino*. Ostatní interfixy se pojí pouze s jednoduchou formou. Ovšem L. Merlini Barbaresiová uvádí i příklady interfixu *-ic-* před kumulací, interfix *-ol-* je z pozice před kumulací vyloučen, protože stojí téměř vždy před *-ino*, které nebývá obvykle v první pozici následováno jiných sufixem¹⁰¹.

99 Viz např. Dressler, W.U. - Merlini Barbaresiova, L., *op.cit.*, s. 530

100 Viz Merlini Barbaresiova, L., *op.cit.*, s. 277

101 Viz Merlini Barbaresiova, L., *op.cit.*, s. 279

7.3. Lexikalizovaná slova

Jak už bylo řečeno v první části práce, některá deminutiva podléhají lexikalizaci. Stávají se tak trvalou součástí slovní zásoby a často ztrácejí významový vztah ke svému základovému slovu. Při vyhledávání deminutiv ve slovníku *Lo Zingarelli* jsem narazila i na takové případy. U mnoha slov je uvedeno deminutivum, které má zároveň vlastní samostatné heslo:

pranzo /□/ o (lett.) pranso (2)

[lat. prāndiu(m), di orig. indeur.; il sign. originario doveva essere quello di 'primo pasto'
☼ sec. XIII]

s. m.

1 Pasto principale del giorno, spec. quello consumato intorno a mezzogiorno (in opposizione a cena): è l'ora di pranzo | (region.) Cena | Sala da pranzo, dove si consumano i pasti.

2 Lauto ed elegante banchetto, spec. di sera, cui partecipano numerosi invitati: pranzo ufficiale; pranzo di gala, di beneficenza; un pranzo a Corte, all'Ambasciata; dare, offrire un pranzo; pranzo di nozze. SIN. Convito.

3 L'ora in cui normalmente si va a tavola, intorno a mezzogiorno: ci vediamo dopo pranzo; telefonami prima di pranzo.

|| pranzaccio, pegg. | pranzetto, dim. (V.) | pranzone, accr. | pranzuccio, dim.

Příklad hesla s lexikalizovaným deminutivem

Písmeno (V.) v závorce za deminutivem znamená odkaz na další heslo (voce). Kliknutím na tuto značku se dostaneme k onomu heslu, které v tomto případě vypadá následovně:

pranzetto /□/

[1821]

s. m.

1 Dim. di pranzo.

2 Pranzo non particolarmente impegnativo: un pranzetto tra amici | Pranzo ricco di leccornie: è stato un pranzetto delizioso.

|| pranzettino, dim. | pranzettuccio, dim.

Částečně lexikalizované deminutivum

Podobný příklad byl uveden už dříve, v kapitole o vyhledávání deminutiv (příklad hesla *trombetta*). Pod heslem už není znovu uvedena etymologie, protože původ hesla je vysvětlen u prvního významu, kterým je deminutivní funkce slova. V dolní části hesla vidíme další zdrobnění, které se od tohoto slova tvoří. Také je zde uveden datum prvního výskytu. Můžeme tedy zjistit, kdy se tato slova objevila v nějakém psaném projevu. Nelze to však zjistit u deminutiv ostatních, která jsou uvedena pouze pod heslem. Považujeme je tedy za aktuální, ačkoli nevíme, kdy se začala používat.

V tomto druhém případě vidíme heslo, které se používá jako deminutivum, což je jeho první význam. Kromě toho jsou pod tímto prvním významem uvedeny další významy tohoto slova, založené na určité specifikaci. Slovo však ještě není úplně odpoutáno od svého základního deminutivního významu. Podobně vypadá většina deminutiv s vlastním heslem, které se nachází v našem vzorku. Jsou tam však i taková, která jsou uvedena u základového slova, ale jako deminutivum už se nepoužívají. Příkladem může být slovo *acquolina*, odvozené od báze *acqua*:

acquolina /□/ [dim. di acqua ☼ av. 1665] s. f. 1 (raro) Pioggia leggera. 2 Salivazione che avviene per desiderio di cosa appetitosa Avere, sentire, farsi venire, l'acquolina in bocca, per desiderio di cosa appetitosa (anche fig.).
--

Úplně lexikalizované deminutivum

Oba dva významy tohoto slova jsou už odpoutány od slova *acqua*. Jeho vznik je proto nutně popsán v části etymologie, kde už je uvedeno, že vzniklo původně jako deminutivum (na rozdíl od slov fungujících stále jako deminutiva, kde je uvedeno pouze datum).

Deminutiv s vlastním heslem je ve vzorku 174 z celkových 910 deminutiv, tzn. 19,12%. Podle doby jejich lexikalizace je můžeme rozdělit takto:

<i>století</i>	<i>Počet lex. deminutiv</i>	<i>Deminutiv celkem</i>	<i>Podíl lex. deminutiv v %</i>
10.	2	9	22,22 %
11.	1	6	16,66 %
12.	9	45	20 %
13.	135	629	21,46 %
14.	15	123	12,19 %
15.	6	33	18,18 %
16.	2	32	6,25 %
17.	1	9	11,11 %
18.	0	3	0
19.	1	7	14,29 %
20.	1	5	20 %

Tab.10 *Lexikalizace v jednotlivých staletích*

Vidíme, že poměr lexikalizovaných slov vůči ostatním deminutivům se v jednotlivých staletích pohybuje na podobné úrovni (mezi 10 - 20 %). V pozdějších staletích však máme poměrně malý vzorek, při větším počtu základových slov bychom možná dospěli k odlišným výsledkům. Z 18.století tak nemáme ani jeden takový výraz, protože celkem máme pouze 3 báze.

Z pohledu slovních druhů je také rozdíl v míře lexikalizace. Z našeho rozboru vyplývá, že adjektiva podléhají lexikalizaci méně často než substantiva:

<i>Slovní druh</i>	<i>Počet lexikalizací</i>	<i>Lexikalizace v %</i>
substantiva	161	20,88 %
adjektiva	13	9,92 %

Tab.11 *Lexikalizace podle slovních druhů*

Můžeme se na tyto výrazy podívat i z pohledu sufixů. Zajímá nás, jestli některé sufixy mají větší či menší sklon k lexikalizaci.

<i>sufix</i>	<i>Počet lex.slov</i>	<i>Počet slov celkem</i>	<i>Lex.slova v %</i>
-ino	68	280	24,28 %
-etto	59	240	24,58 %
-ello	27	127	21,26 %
-uccio	3	130	2,31 %
-uzzo	1	46	2,17 %
-otto	7	23	30,43 %
-(u)olo	3	23	13,04 %
-occio	1	6	16,67 %

Tab.12 Účast jednotlivých sufixů na lexikalizaci

V tabulce jsou uvedeny počty lexikalizovaných deminutiv u sufixů, u kterých je lexikalizováno alespoň jedno deminutivum při vyšším počtu základových slov (min. 6 bází). Na první pohled je vidět výrazně nižší průměrný počet lexikalizací u sufixu *-uccio/uzzo*¹⁰². Tento stav připisujeme tomu, že sufix *-uccio/uzzo* má obvykle vysokou míru expresivity, což je příznak, který se při lexikalizaci vytrácí¹⁰³. Co se týká ostatních sufixů neuvedených v tabulce, můžeme vidět poměrně málo lexikalizovaných deminutiv u formací se sufixem *-(u)olo* a u dalších sufixů:

<i>sufix</i>	<i>Počet lexikalizací</i>	<i>Počet deminutiv celkem</i>
-(u)olo	3	23
-icci(u)olo	0	12
-ecciuolo	0	1
-icciattolo	0	1
-occolo	1	1
-ucolo	0	5
-ugiolo	1	1

Tab.13 Lexikalizace málo produktivních sufixů

Také tyto sufixy mívají výraznou hodnotící složku, ačkoli to v jejich případě slovník *Lo Zingarelli* výslovně neuvádí. Dozvíme se to však v gramatikách. M.Dardano

102 Obě varianty jsou uvedeny zvlášť pro jasný důkaz, že se chovají stejně.

103 Pokud není slovo lexikalizováno trvale s pozitivní konotací; viz Dressler, W.U. - Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 136

uvádí pejorativní význam u sufixů *-ucolo*, *-icci(u)olo*, *-icciattolo*¹⁰⁴. G.Patota zmiňuje přítomnost pejorativního nebo lichotícího významu také u sufixu *-(u)olo*¹⁰⁵. Pejorativnost sufixu *-ucolo* zmiňuje i L. Merlini Barbaresiová¹⁰⁶. Žádný lexikalizovaný výraz nenajdeme ani mezi slovy tvořenými *-accio*, *-acchio*, *-icchio*, *-ozzo*.

V první části práce bylo také uvedeno, že pokud existuje slovo ve stejném tvaru jako je deminutivum, to se už v tomto tvaru nepoužívá, aby se zamezilo záměně těchto slov. Také ale bylo řečeno, že ani toto omezení není stoprocentní. To vidíme i v našem vzorku. Mezi lexikalizovanými deminutivy nacházíme i taková, která mají shodný tvar s nějakým jiným slovem, které vzniklo jiným způsobem. Jedním z takových případů je slovo *codino*, které existuje ve dvou významech. Prvním je lexikalizované deminutivum:

codino (1) /□/

[dim. di coda ☼ av. 1704]

s. m.

1 Piccola coda.

2 Treccia di capelli naturali o posticci, stretta da un nastro dietro la nuca, usata dai gentiluomini europei nel XVIII sec. e dai cinesi fino agli inizi del XX sec.

3 (est.) Piccola treccia di capelli: farsi il codino; pettinarsi coi codini.

Druhý případ je slovo, které vzniklo na základě podobnosti derivací:

codino (2) /□/

[dalla parrucca a coda portata dai nobili prima della Rivoluzione francese, e dai reazionari durante la Restaurazione ☼ 1845]

agg. e s. m. (f. -a)

● Che (o Chi) si dimostra reazionario, retrogrado, spec. in campo politico e culturale: mentalità codina; governo codino; era un codino marcio, un reazionario (G. VERGA).

Mezi lexikalizovanými deminutivy se to týká ještě slov *filetto*, *verdetto*, *violetta*, *pannolino*, *moschino*, *volantino*, *gaietto*, *trombetta*. Některé z těchto případů vznikly i proto, že tato shoda tvarů existuje už na úrovni základového slova, např. u slov *viola*

104 Dardano, M., *Manualetto di linguistica italiana*, s.227

105 Patota, G., *Grammatica di riferimento dell'italiano contemporaneo*, Novara 2006, s. 320

106 Merlini Barbaresi, L., *op.cit.*, s. 290

a *volante*. Od těchto shodných tvarů se pak odvozovaly nové tvary, které jsou také shodné: např. slovo *volantino* se vyskytuje dvakrát, v jednom případě je to deminutivum od *volante* (1), v druhém případě deminutivum od *volante* (2).

Mezi deminutivy, která mají vlastní heslo, je převážná část těch, která dosud nejsou významem plně odpoutána od svých základových slov. Tato deminutiva mají uvedeno jako jeden z významů deminutivum. Pouze 26 z nich tento význam uvedeno nemá. Lze však předpokládat, že z důvodu úspornosti se budou významy těchto slov dále specifikovat a používat spíše v autonomních významech.

Závěr

Jak bylo řečeno v úvodu, bylo hlavním cílem práce zjistit kombinovatelnost deminutivních sufixů s bázemi, produktivitu jednotlivých sufixů a jejich chování při spojování s bázemi. Základní informace jsme zjistili z odborné literatury, jejich ověření a další zkoumání bylo provedeno na základě získaného vzorku z elektronické verze slovníku *Lo Zingarelli 2011*. Nejen, že jsme ze slovníku získali vhodný vzorek, ale zároveň jsme viděli, jak jsou deminutiva umístěna ve struktuře slovníku a jaké informace se z něj o alterátech dají zjistit nebo které naopak nalézt nelze.

Z slovníku jsme vybrali dostatečně velký vzorek frekventovaných slov, u kterých je průměrný počet uvedených deminutiv 2,5 na jednu bázi. Pracovali jsme se vzorkem o celkové velikosti 363 bází a z nich odvozených 910 deminutiv. Deminutiva i báze jsme zkoumali z hlediska formálního, významového i chronologického.

Nejprve jsme se zaměřili na báze, ze kterých se deminutiva tvoří. Zjistili jsme, že po formální stránce mohou být bázemi nejen slova jednoduchá, ale i slova konstruovaná (deriváty a kompozita) a slova cizího původu (výpůjčky).

Ve složení podle slovních druhů podle očekávání výrazně převažovalo substantivum (83%), za kterým následovalo adjektivum (6% + 10% adjektiva, která svým druhým významem patří mezi substantiva). Ze slovních druhů méně podléhajících alteraci se v našem vzorku vyskytlo pouze zájmeno *qualcosa*. Ačkoli při tvorbě deminutiv bývá dodržen slovní druh a obvykle i jmenný rod, může docházet a někdy tak dochází, k rodové změně. Tato změna se uskutečňuje více ve směru femminile→maschile a často je spojena s lexikalizací slova (cca 60% se lexikalizovalo). Jejich podíl na celkovém počtu lexikalizovaných slov je však poměrně nízký (cca 15%).

Dále jsme identifikovali dva druhy afixů, které se zúčastňují alterace – sufixy a interfixy. Jako nejproduktivnější sufixy jsme určili čtyři z nich: *-ino*, *-etto*, *-uccio*, *-ello* (řazeno podle výskytů ve vzorku) z celkového počtu 21 zaznamenaných sufixů. Tyto sufixy také tvořily kumulaci, nejčastějším typem byla formace *-ettino* (19 výskytů z celkem 38 kumulací). Při porovnání lexikalizace slov s jednotlivými sufixy jsme si všimli, že deminutiva s výrazným hodnotícím příznakem se účastní procesu lexikalizace podstatně méně než deminutiva tvořená neutrálnějšími sufixy.

Při rozboru jsme se setkali s převážně částečně lexikalizovanými deminutivy, která

byla dosud uvedena ve struktuře hesla základového slova. Plně lexikalizovaných slov (tj. bez uvedeného deminutivního významu) bylo tímto způsobem uvedeno jen několik. Obvykle totiž bývá plně lexikalizované slovo uvedeno v samostatném hesle.

Snažili jsme se také nastínit možné významy deminutiv, které nesouvisí pouze s významem báze, ale jsou ovlivňovány právě alteračními sufixy, které přidávají různou míru konotací a ovlivňují i kvantitativní stránku významu. Viděli jsme však, že v některých případech není předmětem diminuce rozměrová stránka, ale nějaká jiná typická vlastnost referentu, např. věk nebo vážnost. Zároveň jsme se setkali i s možností, že deminutiva mají i ryze pragmatický účinek, tzn. že mohou mít funkci oslabení významu za účelem přijatelnosti promluvy nebo žádosti, rozkazu a podobně. V případě zdrobňování časových úseků a dějů dochází ke snížení důrazu na trvání a rozostření jejich hranic.

Z celkové podoby vzorku a jeho chování můžeme usoudit, že připojování sufixů k bázím je dosti variabilní, alespoň vůči češtině, kde jsou omezenější možnosti nejen z pohledu dostupných sufixů, ale i z pohledu bází, které se alterace účastní. Deminutiva mají navíc důležitou pragmatickou funkci v jazyce a jejich používání mění význam celé promluvy. Na celkovém významu se podílí význam báze, význam sufixu i kontext, ve kterém se takové slovo nachází, včetně komunikačního záměru mluvčího. Deminutiva tedy mají velký potenciál pro uplatnění v nejrůznějších situacích. Tyto významy však byly v této práci pouze nastíněny a představují široké pole pro další zkoumání.

Resumé

Il tema di questa tesi è il processo di alterazione e soprattutto la formazione dei diminutivi nell'italiano. L'alterazione nella lingua italiana è un processo derivativo molto produttivo. Il suo risultato è la formazione di diminutivi e di accrescitivi. Essa è anche il mezzo per esprimere la valutazione del parlante e il suo rapporto con il referente.

La tesi è divisa in due parti. La prima parte è un'introduzione teorica alla problematica dei diminutivi nell'italiano. Con l'ausilio della letteratura specialistica è spiegato il termine 'diminutivo' e la sua funzione nella lingua, soprattutto la sua capacità di modificare il significato della parola su due livelli: quello denotativo e quello connotativo.

Ci concentriamo sui mezzi necessari alla formazione dei diminutivi, che sono i suffissi alterativi. Abbiamo determinato cosa sono i suffissi produttivi che servono per la formazione. Il tema più importante è il carattere particolare dei suffissi che sono diversi dagli altri suffissi derivativi. Ci interessa soprattutto il collegamento con le basi, le regole, la libertà e le modalità di collegamento e le sue restrizioni. Un ruolo importante è svolto anche dal carattere delle basi e dai suoi significati.

Una parte dell'introduzione teorica è dedicata anche a un confronto sulla formazione dei diminutivi in italiano e in ceco. Il suo scopo è avvicinare il problema a un lettore ceco.

Abbiamo presupposto che la parte più grande dei diminutivi nel nostro campione saranno i sostantivi. Lo scopo della ricerca era scoprire qual è la proporzione tra le categorie della base e quante sono le parole dell'altro tipo rispetto al sostantivo. Abbiamo anche presupposto che sono più lessicalizzate le parole derivate delle parole più antiche.

Lo scopo principale della seconda parte era verificare in pratica la produttività dei suffissi diminutivi e le sue combinazioni con le basi. Per questo scopo abbiamo scelto il dizionario della lingua italiana "Zingarelli 2011", da cui abbiamo preso un campione di diminutivi. La nostra attenzione si è focalizzata sulle proprietà quantitative del campione, cioè sulla composizione del campione dal punto di vista cronologico, e sulla quantità di diminutivi in ogni secolo e la quantità dei suffissi diminutivi usati.

Un altro scopo era scoprire il carattere delle basi dal punto di vista formale e semantico. Come abbiamo presupposto, la maggior parte delle basi erano sostantivi mentre gli aggettivi erano solo una piccola parte. Tra le altre parti del discorso abbiamo solo un pronome, alcuni verbi e di altri tipi non ne abbiamo nessuno. Abbiamo visto che i diminutivi si formano dalle parole semplici e complesse nonché da prestiti. Ci siamo occupati anche dei significati delle basi da cui derivano i diminutivi. La parte più grande è composta dai nomi concreti, ma c'erano anche molti nomi astratti. Negli esempi abbiamo visto quali significati i diminutivi possono avere e che hanno vari funzioni nelle situazioni diverse.

Abbiamo visto che i suffissi con una produttività più grande sono quattro (-ino, -etto, -ello ed -uccio). Dal punto di vista del significato sono interessanti anche gli altri suffissi, specialmente perché hanno significati connotativi forti. Abbiamo scoperto che le connotazioni forti sono un ostacolo per la lessicalizzazione delle parole.

Nel nostro campione ci sono anche formazioni con un cumulo di suffissi. La più usata è la formazione -ettino. Un'altro elemento spesso presente sono gli interfissi.

L'ultima parte della tesi si occupa dei diminutivi lessicalizzati di cui ve ne sono molti (cca 20%). La misura della loro lessicalizzazione è varia, abbiamo trovato i diminutivi completamente lessicalizzati e anche le parole lessicalizzate solo parzialmente. Questi ultimi sono la maggioranza, perché i diminutivi pienamente lessicalizzati non sono di solito scritti nella struttura della voce delle basi. Abbiamo scoperto che la misura della lessicalizzazione nei singoli secoli non cambia molto. I diminutivi più antichi sono più spesso lessicalizzati ma nei secoli scorsi c'era una maggiore quantità di diminutivi in generale.

L'alterazione è un processo molto produttivo in entrambe le lingue. Ma abbiamo visto che la formazione dei diminutivi in italiano è molto più variabile che in ceco. In italiano esiste una gamma più vasta di suffissi alterativi e anche di basi che subiscono alterazioni.

Použitá literatura:

CVRČEK, Václav (a kol.). *Mluvnice současné češtiny 1: jak se píše a jak se mluví*. Praha: Karolinum, 2010. 353 s.

ČECHOVÁ, Marie (et al.). *Čeština – řeč a jazyk*. Praha: ISV nakladatelství, 2000. 407 s.

DARDANO, Maurizio. *Costruire parole: la morfologia derivativa dell'italiano*. Bologna: Il mulino, 2009. 267 s.

DARDANO, Maurizio. *Manualetto di linguistica italiana*. Bologna: Zanichelli, 1996. 334 s.

DRESSLER, Wolfgang U.; MERLINI BARBARESI, Lavinia. *Morphopragmatics: diminutives and intensifiers in Italian, German, and other languages*. Berlin; New York: Mouton de Gruyter, 1994. 682 s.

HAMPLOVÁ, Sylva. *Mluvnice italštiny*. Praha: Leda, 2004. 445 s.

HAUSER, Přemysl. *Nauka o slovní zásobě a tvoření slov*. Praha: SPN, 1969.

JEŽEK, Elisabetta. *Lessico: classi di parole, strutture, combinazioni*. Bologna: Il Mulino, 2005. 205 s.

KARLÍK, Petr; NEKULA, Marek; RUSÍNOVÁ, Zdenka (ed.). *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: Lidové noviny, 1995. 800 s.

MERLINI BARBARESI, Lavinia. Alterazione. in: GROSSMANN, Maria; RAINER, Franz (a cura di). *La formazione delle parole in italiano*. Tübingen: Max Niemayer. 2004. 658 s.

PATOTA, Giuseppe, *Grammatica di riferimento dell'italiano contemporaneo*. Novara: Garzanti Linguistica, 2006. 514 s.

PETR, Jan (ed.). *Mluvnice češtiny 1: Fonetika, fonologie, morfonologie a morfemika, tvoření slov*. Praha: Academia, 1986. 566 s.

RUSÍNOVÁ, Zdenka. *Pokušení struktury*. Brno: Host, 2011. 152 s.

SALVI, Giampaolo; VANELLI, Laura. *Nuova grammatica italiana*. Bologna: Il Mulino, 2004. 365 s.

SCALISE, Sergio. *Morfologia e lessico: una prospettiva generativista*. Bologna: Il Mulino, 1990. 353 s.

SEHNAL, Roman. *Alterácia jako pruduktivny spôsob tvorenia slov v taliančine*. Dizertační práce (PhD.), Praha, Filozofická fakulta UK, 2008.

SERIANNI, Luca. *Grammatica italiana: italiano comune e lingua letteraria*. Con la collaborazione di Alberto Castelvechi. Novara: UTET Università, 2007. 750 s.

SOBRERO, Alberto A. (a cura di). *Introduzione all'italiano contemporaneo: le strutture*. Roma-Bari: Laterza, 2007. 484 s.

ŠMILAUER, Vladimír. *Novočeské tvoření slov*. Praha: SPN, 1971. 217 s.

ŠTICHAUER, Pavel. *Tvoření slov v současné italštině*. Praha: Karolinum, 2007. 127 s.

TEKAVČIĆ, Pavac. *Grammatica storica dell'italiano. Volume III: Lessico*. Bologna: Il Mulino, 1972. 293 s.

Elektronické zdroje:

Lo Zingarelli 2011: vocabolario della lingua italiana. [DVD-ROM]. Bologna: Zanichelli, 2010.

Internetové zdroje:

Korpus „la Repubblica“:

SSLMIT Dev Online : "la Repubblica" corpus [online]. 2004 [cit. 2011-07-28]. Dostupné z WWW: <<http://sslmit.unibo.it/repubblica>>.

Vyhledávání v archivu deníku la Repubblica:

La Repubblica.it [online]. Cit. 2011-07-28. Dostupné z WWW: <<http://ricerca.repubblica.it/repubblica>>

Přílohy:

Tab.13 Seznam deminutiv podle abecedy

deminutivum	báze	suffix	suffix2	kategorie	lex.	interfix	pozn.	vznik báze
abitino	abito	ino		s.m.	ano			12xx
abituccio	abito	uccio		s.m.	ne			12xx
acquarella	acqua	ello		s.f.	ano	ar		12xx
acquetta	acqua	etto		s.f.	ano			12xx
acquerugiola	acqua	ugiolo		s.f.	ano	er		12xx
acquolina	acqua	ino		s.f.	ano	ol		12xx
aeroplanino	aeroplano	ino		s.m.	ne			18xx
agenda	agenda	ino		s.f.	ne			18xx
aghetto	ago	etto		s.m.	ano			12xx
aghino	ago	ino		s.m.	ne			12xx
aguccio	ago	uccio		s.m.	ne			12xx
alberghetto	albergo	etto		s.m.	ne			12xx
alberghino	albergo	ino		s.m.	ne			12xx
alberguccio	albergo	uccio		s.m.	ne			12xx
alterello	alto	ello		agg.,s.m.	ne	er		12xx
altetto	alto	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
alticcio	alto	iccio		agg.,s.m.	ano			12xx
altino	alto	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
altoccio	alto	occio		agg.,s.m.	ne			12xx
altuccio	alto	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
ambizioncella	ambizione	ello		s.f.	ne		c	12xx
anatrella	anatra	ello		s.f.	ano			12xx
anaretta	anatra	etto		s.f.	ne			12xx
anatrina	anatra	ino		s.f.	ne			12xx
anatrino	anatra	ino		s.m.	ne		m.	12xx
anatrocco	anatra	occo		s.m.	ne		m.	12xx
anatroccolo	anatra	occolo		s.m.	ano		m.	12xx
anatotto	anatra	otto		s.m.	ne		m.	12xx
angoletto	angolo	etto		s.m.	ne			12xx
angolino	angolo	ino		s.m.	ne			12xx
annetto	anno	etto		s.m.	ne			9xx
annuccio	anno	uccio		s.m.	ne			9xx
apparecchietto	apparecchio	etto		s.m.	ne			13xx
arancino	arancia	ino		s.m.	ano		m.	13xx
arietta	aria	etto		s.f.	ano			12xx
armaturetta	armatura	etto		s.f.	ne			12xx

articella	arte	ello		s.f.	ne			12xx
articina	arte	ino		s.f.	ne			12xx
asciuttino	asciutto	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
attimino	attimo	ino		s.m.	ano			13xx
audacetto	audace	etto		agg., s.m.e s.f.	ne			12xx
avanzino	avanzo	ino		s.m.	ne			12xx
azioncella	azione	ello		s.f.	ne	c		12xx
azioncina	azione	ino		s.f.	ne	c		12xx
azionuccia	azione	uccio		s.f.	ne			12xx
bacetto	bacio	etto		s.m.	ne			12xx
bacino	bacio	ino		s.m.	ne			12xx
balenotto	balena	otto		s.m.	ano	m.		12xx
balenottero	balena	ottero		s.m.	ano	m.		12xx
bamboletta	bambola	etto		s.f.	ne			13xx
bambolina	bambola	ino		s.f.	ano			13xx
bancherottolo	banco	otto	olo	s.m.	ne	er		12xx
bancherozzo	banco	ozzo		s.m.	ne	er		12xx
banchetto	banco	etto		s.m.	ano			12xx
banchino	banco	ino		s.m.	ne			12xx
bancuccio	banco	uccio		s.m.	ne	dim.pegg.		12xx
barella	bara	ello		s.f.	ano			12xx
baroncello	barone	ello		s.m.	ne	c		12xx
baroncino	barone	ino		s.m.	ano	c		12xx
baronello	barone	ello		s.m.	ne			12xx
baronuccio	barone	uccio		s.m.	ne			12xx
battelletto	battello	etto		s.m.	ne			12xx
battellino	battello	ino		s.m.	ne			12xx
bellino	bello	ino		agg.,s.m.	ano			12xx
bellocchio	bello	occio		agg.,s.m.	ano	alter.		12xx
belluccio	bello	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
bevandina	bevanda	ino		s.f.	ne			12xx
bicicletta	bicicletta	ino		s.f.	ne			18xx
bimbetto	bimbo	etto		s.m.	ne			15xx
bimbino	bimbo	ino		s.m.	ne			15xx
bisognino	bisogno	ino		s.m.	ano			12xx
bisognuccio	bisogno	uccio		s.m.	ne			12xx
bollicella	bolla	ello		s.f.	ne	ic		12xx
bollicina	bolla	ino		s.f.	ano	ic		12xx
bollicola	bolla	olo		s.f.	ne	ic		12xx
bolluccia	bolla	uccio		s.f.	ne			12xx
bolluzza	bolla	uzzo		s.f.	ne			12xx

borghesuccio	borghese	uccio		agg., s.m.e s.f.	ne			12xx
borghesuolo	borghese	uolo		agg., s.m.e s.f.	ne			12xx
bottarella	botta	ello		s.f.	ne	ar		12xx
botterella	botta	ello		s.f.	ne	er		12xx
bottoncino	bottone	ino		s.m.	ne		c	12xx
bottonetto	bottone	etto		s.m.	ne			12xx
branello	brano	ello		s.m.	ne			13xx
branetto	brano	etto		s.m.	ne			13xx
branolino	brano	ino		s.m.	ne	ol		13xx
brillantino	brillante	ino		agg.,s.m.	ne			16xx
brillantuzzo	brillante	uzzo		agg.,s.m.	ne			16xx
brunello	bruno	ello		agg.,s.m.	ne			12xx
brunettino	bruno	etto	ino	agg.,s.m.	ne			12xx
brunetto	bruno	etto		agg.,s.m.	ano			12xx
brunotto	bruno	otto		agg.,s.m.	ne		alter.	12xx
brunozzo	bruno	ozzo		agg.,s.m.	ne			12xx
bucherellino	buco	ello	ino	s.m.	ne	er		12xx
bucherello	buco	ello		s.m.	ne	er		12xx
buchetto	buco	etto		s.m.	ano			12xx
buchino	buco	ino		s.m.	ne			12xx
bucolino	buco	ino		s.m.	ne	ol		12xx
buiccio	buio	iccio		agg.,s.m.	ano			12xx
cacciarella	caccia	ello		s.f.	ano	ar		12xx
calcoletto	calcolo	etto		s.m.	ne			13xx
calcolino	calcolo	ino		s.m.	ne			13xx
calzoncini	calzone	ino		s.m. pl.	ano		c	14xx
calzonuccio	calzone	uccio		s.m.	ne		pegg.	14xx
caminetto	camino	etto		s.m.	ano			12xx
campanella	campana	ello		s.f.	ano			12xx
campanetta	campana	etto		s.f.	ne			12xx
campanina	campana	ino		s.f.	ne			12xx
campanuccia	campana	uccio		s.f.	ne		pegg.	12xx
campanuzza	campana	uzzo		s.f.	ne		pegg.	12xx
campanuzzo	campana	uzzo		s.m.	ne		pegg.m.	12xx
camperello	campo	ello		s.m.	ne	er		12xx
campetto	campo	etto		s.m.	ano			12xx
campicciolo	campo	icciolo		s.m.	ne			12xx
campicello	campo	ello		s.m.	ne	ic		12xx
campuccio	campo	uccio		s.m.	ne		pegg.	12xx
candidetto	candido	etto		agg.,s.m.	ne			12xx

cannoncello	cannone	ello		s.m.	ne	c	13xx
cannoncino	cannone	ino		s.m.	ano	c	13xx
canzoncina	canzone	ino		s.f.	ne	c	12xx
canzonella	canzone	ello		s.f.	ano		12xx
canzonetta	canzone	etto		s.f.	ano		12xx
canzonettina	canzone	etto	ino	s.f.	ne		12xx
canzonina	canzone	ino		s.f.	ne		12xx
canzonuccia	canzone	uccio		s.f.	ne		12xx
canzonucciaccia	canzone	uccio	accio	s.f.	ne		12xx
capitaletto	capitale	etto		s.m.	ne		12xx
capitalino	capitale	ino		s.m.	ne		12xx
capitaluccio	capitale	uccio		s.m.	ne		12xx
cappelletto	cappello	etto		s.m.	ano		12xx
cappellino	cappello	ino		s.m.	ano		12xx
cappelluccio	cappello	uccio		s.m.	ne		12xx
caprioletta	capriola	etto		s.f.	ne		15xx
carezzina	carezza	ino		s.f.	ne		12xx
carezzoccia	carezza	occio		s.f.	ne		12xx
carezzuola	carezza	uolo		s.f.	ne		12xx
carognuola	carogna	uolo		s.f.	ne		12xx
carognuccia	carogna	uccio		s.f.	ne		12xx
carognina	carogna	ino		s.f.	ne		12xx
carognetta	carogna	etto		s.f.	ne	pegg.	12xx
carretta	carro	etto		s.f.	ano	f.	12xx
carretto	carro	etto		s.m.	ano		12xx
carricello	carro	ello		s.m.	ne		12xx
carruccio	carro	uccio		s.m.	ne		12xx
cartelletto	cartello	etto		s.m.	ne		14xx
cartellino	cartello	ino		s.m.	ano		14xx
cascinetta	cascina	etto		s.f.	ne		15xx
cascinotto	cascina	otto		s.m.	ne	m.	15xx
cassetta	cassa	etto		s.f.	ano		12xx
cassetto	cassa	etto		s.m.	ano	m.	12xx
castelletto	castello	etto		s.m.	ano		12xx
castellina	castello	ino		s.f.	ano	f.	12xx
castellino	castello	ino		s.m.	ne		12xx
castellotto	castello	otto		s.m.	ne	alter.	12xx
castelluccio	castello	uccio		s.m.	ne		12xx
castelluzzo	castello	uzzo		s.m.	ne		12xx
cattivello	cattivo	ello		agg.,s.m.	ano		12xx
cattivetto	cattivo	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
cattivuccio	cattivo	uccio		agg.,s.m.	ne		12xx

cattivuzzo	cattivo	uzzo		agg.,s.m.	ne			12xx
cavernella	caverna	ello		s.f.	ne			12xx
cavernetta	caverna	etto		s.f.	ne			12xx
cavernuzza	caverna	uzzo		s.f.	ne			12xx
celletta	cella	etto		s.f.	ano			12xx
cellina	cella	ino		s.f.	ne			12xx
cellolina	cella	ino		s.f.	ne	ol		12xx
celluzza	cella	uzzo		s.f.	ne			12xx
cerchiello	cerchio	ello		s.m.	ano			12xx
cerchietto	cerchio	etto		s.m.	ano			12xx
cerchiolino	cerchio	ino		s.m.	ne	ol		12xx
cestello	cesta	ello		s.m.	ano		m.	11xx
cesterella	cesta	ello		s.f.	ne	er		11xx
cestina	cesta	ino		s.f.	ne			11xx
cestuccia	cesta	uccio		s.f.	ne			11xx
cechino	cieco	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
ciechino	cieco	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
ciecolino	cieco	ino		agg.,s.m.	ne	ol		12xx
cimiterino	cimitero	ino		s.m.	ne			12xx
cinturetta	cintura	etto		s.f.	ne			12xx
cinturina	cintura	ino		s.f.	ne			12xx
cinturino	cintura	ino		s.m.	ano			12xx
cipolletta	cipolla	etto		s.f.	ne			12xx
cipollina	cipolla	ino		s.f.	ano			12xx
cipollino	cipolla	ino		s.m.	ne		m.	12xx
cipollotto	cipolla	otto		s.m.	ne		m.	12xx
cipolluccia	cipolla	uccio		s.f.	ne			12xx
ciuffettino	ciuffo	etto	ino	s.m.	ne			13xx
ciuffetto	ciuffo	etto		s.m.	ne			13xx
codetta	coda	etto		s.f.	ano			12xx
codina	coda	ino		s.f.	ne			12xx
codino	coda	ino		s.m.	ano		m.	12xx
coduccia	coda	uccio		s.f.	ne		pegg.	12xx
collanina	collana	ino		s.f.	ne			13xx
collinetta	collina	etto		s.f.	ne			13xx
coloretto	colore	etto		s.m.	ne			12xx
colorino	colore	ino		s.m.	ne			12xx
coloruccio	colore	uccio		s.m.	ne			12xx
commedietta	commedia	etto		s.f.	ne			13xx
commedina	commedia	ino		s.f.	ne			13xx
commediola	commedia	olo		s.f.	ne			13xx
commediuola	commedia	uolo		s.f.	ne			13xx

commediuccia	commedia	uccio		s.f.	ne			13xx
compitino	compito	ino		s.m.	ne			15xx
composizioncella	composizione	ello		s.f.	ne	c		12xx
composizioncina	composizione	ino		s.f.	ne	c		12xx
composizionuccia	composizione	uccio		s.f.	ne			12xx
confessioncella	confessione	ello		s.f.	ne	c		12xx
confessionuccia	confessione	uccio		s.f.	ne	pegg.		12xx
conchiglietta	conchiglia	etto		s.f.	ne			13xx
conchiglina	conchiglia	ino		s.f.	ne			13xx
conchigliuola	conchiglia	uolo		s.f.	ne			13xx
conchigliuzza	conchiglia	uzzo		s.f.	ne			13xx
consiglietto	consiglio	etto		s.m.	ne			10xx
contornino	contorno	ino		s.m.	ne			12xx
contornuccio	contorno	uccio		s.m.	ne			12xx
coperchietto	coperchio	etto		s.m.	ne			12xx
coperchino	coperchio	ino		s.m.	ne			12xx
coppietta	coppia	etto		s.f.	ano			12xx
coppiola	coppia	olo		s.f.	ano			12xx
coretto	coro	etto		s.m.	ne			12xx
corserella	corsa	ello		s.f.	ne	er		12xx
corsetta	corsa	etto		s.f.	ano			12xx
corsettina	corsa	etto	ino	s.f.	ne			12xx
corsina	corsa	ino		s.f.	ne			12xx
cortetto	corto	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
cortino	corto	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
costarella	costa	ello		s.f.	ne	ar		12xx
costina	costa	ino		s.f.	ano			12xx
creaturella	creatura	ello		s.f.	ne			12xx
creaturina	creatura	ino		s.f.	ano			12xx
critichetto	critico	etto		agg.,s.m.	ne			14xx
criticuccio	critico	uccio		agg.,s.m.	ne			14xx
criticuzzo	critico	uzzo		agg.,s.m.	ne			14xx
crudeletto	crudele	etto		agg.	ne	arch.		12xx
cucciolino	cucciolo	ino		s.m.	ne			13xx
cuccioletto	cucciolo	etto		s.m.	ne			13xx
cucciolotto	cucciolo	otto		s.m.	ne			13xx
cuoricino	cuore	ino		s.m.	ne	ic		11xx
cuscinetto	cuscono	etto		s.m.	ano			12xx
debitarello	debito	ello		s.m.	ne	ar		13xx
debitolo	debito	olo		s.m.	ne			13xx
debituolo	debito	uolo		s.m.	ne			13xx
debituccio	debito	uccio		s.m.	ne			13xx

debituzzo	debito	uzzo		s.m.	ne			13xx
dentello	dente	ello		s.m.	ano			9xx
denticello	dente	ello		s.m.	ne	ic		9xx
dentino	dente	ino		s.m.	ne			9xx
dentuccio	dente	uccio		s.m.	ne			9xx
diamantino	diamante	ino		s.m.	ne			12xx
diamantuccio	diamante	uccio		s.m.	ne			12xx
diamantuzzo	diamante	uzzo		s.m.	ne			12xx
differenzuccia	differenza	uccio		s.f.	ne			12xx
differenziuccia	differenza	uccio		s.f.	ne		arch.	12xx
discretino	discreto	ino		agg.	ne			12xx
discretoccio	discreto	occio		agg.	ne			12xx
disposizioncella	disposizione	ello		s.f.	ne		c	12xx
dizionarietto	dizionario	etto		s.m.	ne			15xx
dizionarino	dizionario	ino		s.m.	ne			15xx
dizionariuccio	dizionario	uccio		s.m.	ne		dim.spreg.	15xx
domandina	domanda	ino		s.f.	ne			12xx
domanduccia	domanda	uccio		s.f.	ne			12xx
domanduola	domanda	uolo		s.f.	ne			12xx
doterella	dote	ello		s.f.	ne	er		12xx
dotina	dote	ino		s.f.	ne			12xx
ducarello	duca	ello		s.m.	ne	ar		12xx
duchetto	duca	etto		s.m.	ne			12xx
duchino	duca	ino		s.m.	ano			12xx
effettuccio	effetto	uccio		s.m.	ne			12xx
elogetto	elogio	etto		s.m.	ne			15xx
elogiuccio	elogio	uccio		s.m.	ne			15xx
erroretto	errore	etto		s.m.	ne			12xx
errorino	errore	ino		s.m.	ne			12xx
erroruccio	errore	uccio		s.m.	ne			12xx
erroruzzo	errore	uzzo		s.m.	ne			12xx
esperienzuccia	esperienza	uccio		s.f.	ne			12xx
esperienzuola	esperienza	uolo		s.f.	ne			12xx
fabbrichetta	fabbrica	etto		s.f.	ne			12xx
fabbrichina	fabbrica	ino		s.f.	ne			12xx
fabbricuccia	fabbrica	uccio		s.f.	ne		pegg.	12xx
faciletto	facile	etto		agg.	ne			13xx
facilino	facile	ino		agg.	ne			13xx
falsino	falso	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
fantasiuccia	fantasia	uccio		s.f.	ne			12xx
fascetta	fascia	etto		s.f.	ano			12xx
fasciuzza	fascia	uzzo		s.f.	ne			12xx

faticosetto	faticoso	etto		agg.	ne			12xx
faticosino	faticoso	ino		agg.	ne			12xx
faticosuccio	faticoso	uccio		agg.	ne			12xx
fazzolettino	fazzoletto	ino		s.m.	ne			14xx
fazzolettuccio	fazzoletto	uccio		s.m.	ne			14xx
femminella	femmina	ello		s.f.	ano			12xx
femminello	femmina	ello		s.m.	ano	m.		12xx
femminetta	femmina	etto		s.f.	ne			12xx
femminina	femmina	ino		s.f.	ne			12xx
femminuccia	femmina	uccio		s.f.	ano			12xx
femminuzza	femmina	uzzo		s.f.	ano	arch.		12xx
ferocetto	feroce	etto		agg.	ne			12xx
fettina	fetta	ino		s.f.	ano			12xx
fettolina	fetta	ino		s.f.	ne	ol		12xx
fettuccia	fetta	uccio		s.f.	ano			12xx
fiaterello	fiato	ello		s.m.	ne	er		12xx
figlietta	figlia	etto		s.f.	ne			13xx
figlina	figlia	ino		s.f.	ne			13xx
filetto	filo	etto		s.m.	ano			12xx
filino	filo	ino		s.m.	ano			12xx
filolino	filo	ino		s.m.	ne	ol		12xx
fiocchetto	fiocco	etto		s.m.	ano			14xx
fiocchino	fiocco	ino		s.m.	ne			14xx
fiocuccio	fiocco	uccio		s.m.	ne			14xx
fiumetto	fiume	etto		s.m.	ne			12xx
fiumicciolo	fiume	icciolo		s.m.	ne			12xx
fiumicello	fiume	ello		s.m.	ne	ic		12xx
fiumiciattolo	fiume	iciattolo		s.m.	ne			12xx
fiumicino	fiume	ino		s.m.	ne	ic		12xx
foglietto	foglio	etto		s.m.	ano			12xx
fogliolino	foglio	ino		s.m.	ne	ol		12xx
fogliuccio	foglio	uccio		s.m.	ne			12xx
fogliuzzo	foglio	uzzo		s.m.	ne			12xx
fogliucolo	foglio	ucolo		s.m.	ne			12xx
fonticella	fonte	ello		s.f.	ne	ic		12xx
formaggella	formaggio	ello		s.f.	ano	f.		12xx
formaggetta	formaggio	etto		s.f.	ano	f.		12xx
formaggetto	formaggio	etto		s.m.	ne			12xx
formaggello	formaggio	ello		s.m.	ne			12xx
formaggino	formaggio	ino		s.m.	ano			12xx
fornelletto	fornello	etto		s.m.	ne			12xx
fornellino	fornello	ino		s.m.	ne			12xx

fornelluccio	fornello	uccio		s.m.	ne			12xx
fosserella	fossa	ello		s.f.	ne	er		12xx
fossetta	fossa	etto		s.f.	ano			12xx
fossicella	fossa	ello		s.f.	ne	ic		12xx
fossicina	fossa	ino		s.f.	ne	ic		12xx
francesino	francese	ino		agg., s.m.e s.f.	ne			12xx
frazioncella	frazione	ello		s.f.	ne		c	13xx
frazioncina	frazione	ino		s.f.	ne		c	13xx
freschetto	fresco	etto		agg.,s.m.	ne			11xx
freschino	fresco	ino		agg.,s.m.	ne			11xx
frescoccio	fresco	occio		agg.,s.m.	ne			11xx
frescolino	fresco	ino		agg.,s.m.	ne	ol		11xx
frescotto	fresco	otto		agg.,s.m.	ne		alter.	11xx
frescozzo	fresco	ozzo		agg.,s.m.	ne			11xx
frescuccio	fresco	uccio		agg.,s.m.	ne			11xx
fuciletto	fucile	etto		s.m.	ne			13xx
fucilino	fucile	ino		s.m.	ne			13xx
fuocherellino	fuoco	ello	ino	s.m.	ne	er		12xx
fuocherello	fuoco	ello		s.m.	ne	er		12xx
fuochetto	fuoco	etto		s.m.	ne			12xx
fuochino	fuoco	ino		s.m.	ne			12xx
fuocolino	fuoco	ino		s.m.	ne	ol		12xx
furiosetto	furioso	etto		agg.	ne			12xx
gaietto	gaio	etto		agg.	ano		arch.	12xx
gambetta	gamba	etto		s.f.	ano			9xx
gambina	gamba	ino		s.f.	ne			9xx
gambuccia	gamba	uccio		s.f.	ne			9xx
gelatino	gelato	ino		s.m.	ne			??
gemmetta	gemma	etto		s.f.	ne			12xx
gemmina	gemma	ino		s.f.	ne			12xx
gentilino	gentile	ino		agg.	ne			11xx
gentilotto	gentile	otto		agg.	ano		alter.	11xx
giallettino	giallo	etto	ino	agg.,s.m.	ne			12xx
gialletto	giallo	etto		agg.,s.m.	ano			12xx
giallino	giallo	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
giallolino	giallo	ino		agg.,s.m.	ne	ol		12xx
gialluccio	giallo	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
ginocchietto	ginocchio	etto		s.m.	ano			12xx
ginocchino	ginocchio	ino		s.m.	ne			12xx
gioietta	gioia	etto		s.f.	ne			12xx
gioiuccia	gioia	uccio		s.f.	ne			12xx

gioiuzza	gioia	uzzo		s.f.	ne			12xx
giostrina	giostra	ino		s.f.	ne			12xx
giuntarella	giunta	ello		s.f.	ne	ar		12xx
giunterella	giunta	ello		s.f.	ne	er		12xx
giuntina	giunta	ino		s.f.	ne			12xx
gobbettino	gobbo	etto	ino	agg.,s.m.	ne			13xx
gobbetto	gobbo	etto		agg.,s.m.	ne			13xx
gobbiccio	gobbo	iccio		agg.,s.m.	ne		arch.	13xx
gobbino	gobbo	ino		agg.,s.m.	ne			13xx
gobbuccio	gobbo	uccio		agg.,s.m.	ne			13xx
gobbuzzo	gobbo	uzzo		agg.,s.m.	ne			13xx
golosetto	goloso	etto		agg.,s.m.	ne			13xx
golosino	goloso	ino		agg.,s.m.	ne			13xx
gonnella	gonna	ello		s.f.	ano			13xx
grammaticchetta	grammatica	etto		s.f.	ne			12xx
grammaticchina	grammatica	ino		s.f.	ne			12xx
grammaticuccia	grammatica	uccio		s.f.	ne			12xx
grammaticuzza	grammatica	uzzo		s.f.	ne			12xx
grappoletto	grappolo	etto		s.m.	ne			13xx
grappolino	grappolo	ino		s.m.	ne			13xx
grappoluccio	grappolo	uccio		s.m.	ne			13xx
graziosetto	grazioso	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
graziosino	grazioso	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
gridetto	grido	etto		s.m.	ne			12xx
gridolino	grido	ino		s.m.	ne	ol		12xx
gruetta	gru	etto		s.f.	ne			12xx
quantino	quanto	ino		s.m.	ne			12xx
guschetto	guscio	etto		s.m.	ano			13xx
gusciolino	guscio	ino		s.m.	ne	ol		13xx
chiassatello	chiasso	ello		s.m.	ne		arch.	15xx
chiasserello	chiasso	ello		s.m.	ne	er		15xx
chiassettino	chiasso	etto	ino	s.m.	ne			15xx
chiassetto	chiasso	etto		s.m.	ne			15xx
chiassino	chiasso	ino		s.m.	ne			15xx
chiletto	chilo	etto		s.m.	ne			18xx
idoletto	idolo	etto		s.m.	ne			11xx
impegnuccio	impegno	uccio		s.m.	ne			16xx
impressioncella	impressione	ello		s.f.	ne		c	12xx
informazione	informazione	ello		s.f.	ne		c	13xx
iniezioncina	iniezione	ino		s.f.	ne		c	14xx
insettino	insetto	ino		s.m.	ne			14xx
insettuccio	insetto	uccio		s.m.	ne			14xx

insettuolo	insetto	ucolo		s.m.	ne			14xx
invenzioncella	invenzione	ello		s.f.	ne	c		12xx
invenzioncina	invenzione	ino		s.f.	ne	c		12xx
isoletta	isola	etto		s.f.	ne			12xx
isolina	isola	ino		s.f.	ne			12xx
isolotto	isola	otto		s.m.	ne	m.		12xx
ladracchiuolo	ladro	acchio	uolo	s.m.,agg.	ne			12xx
ladretto	ladro	etto		s.m.,agg.	ne			12xx
ladruccio	ladro	uccio		s.m.,agg.	ne			12xx
ladruzzo	ladro	uzzo		s.m.,agg.	ne			12xx
lanetta	lana	etto		s.f.	ano			12xx
lanina	lana	ino		s.f.	ano			12xx
lanuzza	lana	uzzo		s.f.	ne			12xx
latticello	latte	ello		s.m.	ano	ic		12xx
leggenduccia	leggenda	uccio		s.f.	ne			12xx
leggenduzza	leggenda	uzzo		s.f.	ne			12xx
lenzuoletto	lenzuolo	etto		s.m.	ne			11xx
lenzuolino	lenzuolo	ino		s.m.	ne			11xx
letterello	letto	ello		s.m.	ne	er		12xx
letticiolo	letto	icciolo		s.m.	ne			12xx
letticiuolo	letto	icciuolo		s.m.	ne	arch.		12xx
letticino	letto	ino		s.m.	ne	ic		12xx
lettino	letto	ino		s.m.	ano			12xx
lettirello	letto	ello		s.m.	ne	r		12xx
lettuccio	letto	uccio		s.m.	ne			12xx
libraino	libraio	ino		s.m.	ne			12xx
libraiuccio	libraio	uccio		s.m.	ne			12xx
limpidetto	limpido	etto		agg.	ne			13xx
liretta	lira	etto		s.f.	ano			12xx
lontanino	lontano	ino		agg.	ne			12xx
lontanuccio	lontano	uccio		agg.	ne			12xx
lumachella	lumaca	ello		s.f.	ano			13xx
lumachetta	lumaca	etto		s.f.	ne			13xx
lumachina	lumaca	ino		s.f.	ne			13xx
lumachino	lumaca	ino		s.m.	ne	m.		13xx
lumacuccia	lumaca	uccio		s.f.	ne			13xx
lumacuzza	lumaca	uzzo		s.f.	ne			13xx
luoghetto	luogo	etto		s.m.	ne			12xx
luoghetino	luogo	etto	ino	s.m.	ne			12xx
luoghettuccio	luogo	etto	uccio	s.m.	ne			12xx
luoghicciolo	luogo	icciolo		s.m.	ne			12xx
madonnella	madonna	ello		s.f.	ne			10xx

madonnetta	madonna	etto		s.f.	ne			10xx
madonnina	madonna	ino		s.f.	ano			10xx
madonnino	madonna	ino		s.m.	ne	m.		10xx
maghetto	magò	etto		s.m.,agg.	ne			12xx
malattiuccia	malattia	uccio		s.f.	ne			12xx
malattiuza	malattia	uzzo		s.f.	ne			12xx
maliziosoetto	malizioso	etto		agg.	ne			12xx
maliziosino	malizioso	ino		agg.	ne			12xx
maliziosuccio	malizioso	uccio		agg.	ne			12xx
manciatina	manciata	ino		s.f.	ne			14xx
manciatella	manciata	ello		s.f.	ne			14xx
manierina	maniera	ino		s.f.	ne			12xx
manieruccia	maniera	uccio		s.f.	ne			12xx
mantelletto	mantello	etto		s.m.	ano			12xx
mantellino	mantello	ino		s.m.	ne			12xx
mantellotto	mantello	otto		s.m.	ne	arch.		12xx
mantelluccio	mantello	uccio		s.m.	ne			12xx
mantellucciaccio	mantello	uccio	accio	s.m.	ne			12xx
marchiolino	marchio	ino		s.m.	ne	ol		15xx
maritino	marito	ino		s.m.	ne			12xx
maritoccio	marito	occio		s.m.	ne			12xx
marituccio	marito	uccio		s.m.	ne			12xx
martelletto	martello	etto		s.m.	ano			12xx
martellina	martello	ino		s.f.	ano	f.		12xx
martellino	martello	ino		s.m.	ne			12xx
maschietto	maschio	etto		s.m.,agg.	ano			12xx
maschiotto	maschio	otto		s.m.,agg.	ne	alter.		12xx
materialetto	materiale	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
materialotto	materiale	otto		agg.,s.m.	ne	alter.		12xx
materialuccio	materiale	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
mattoncello	mattone	ello		s.m.	ne	c		12xx
mattoncino	mattone	ino		s.m.	ano	c		12xx
mattonella	mattone	ello		s.m.	ne	f.		12xx
mattonetto	mattone	etto		s.m.	ano			12xx
medaglietta	medaglia	etto		s.f.	ano			12xx
medaglina	medaglia	ino		s.f.	ne			12xx
medaglino	medaglia	ino		s.m.	ne	m.		12xx
medagliuccia	medaglia	uccio		s.f.	ne	pegg.		12xx
medagliuola	medaglia	uolo		s.f.	ne			12xx
meletta	mela	etto		s.f.	ne			13xx
melina	mela	ino		s.f.	ne			13xx
meluccia	mela	uccio		s.f.	ne			13xx

meluzza	mela	uzzo		s.f.	ne		13xx
meluzzina	mela	uzzo	ino	s.f.	ne		13xx
meluzzola	mela	uzzo	olo	s.f.	ne	arch.	13xx
mercantuccio	mercante	uccio		s.m.,agg.	ne		12xx
mercantuzzo	mercante	uzzo		s.m.,agg.	ne		12xx
mesetto	mese	etto		s.m.	ano		11xx
minestrella	minestra	ello		s.f.	ne		12xx
minestrina	minestra	ino		s.f.	ano		12xx
minestrino	minestra	ino		s.m.	ne	m.	12xx
minestrucchia	minestra	uccio		s.f.	ne		12xx
minutino	minuto	ino		s.m.	ne		13xx
misuretta	misura	etto		s.f.	ne		12xx
misurino	misura	ino		s.m.	ne	m.	12xx
modino	modo	ino		s.m.	ne		12xx
momentino	momento	ino		s.m.	ano		12xx
monetina	moneta	ino		s.f.	ano		12xx
monetuzza	moneta	uzzo		s.f.	ne		12xx
morbidetto	morbido	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
morbidino	morbido	ino		agg.,s.m.	ne		12xx
morbidotto	morbido	otto		agg.,s.m.	ne	alter.	12xx
moschetta	mosca	etto		s.m.	ano		12xx
moschetto	mosca	etto		s.m.	ne	m.arch.	12xx
moschina	mosca	ino		s.m.	ne		12xx
moschino	mosca	ino		s.m.	ano	m.	12xx
moscolina	mosca	ino		s.m.	ne		12xx
motivetto	motivo	etto		s.m.,agg.	ano		12xx
motivino	motivo	ino		s.m.,agg.	ne		12xx
mugnaino	mugnaio	ino		s.m.	ne		11xx
muscoletto	muscolo	etto		s.m.	ne		13xx
muscolino	muscolo	ino		s.m.	ne		13xx
naselletto	naso	ello	etto	s.m.	ne		12xx
nasellino	naso	ello	ino	s.m.	ne		12xx
nasello	naso	ello		s.m.	ne		12xx
nasetto	naso	etto		s.m.	ano		12xx
nasicchio	naso	icchio		s.m.	ne		12xx
nasino	naso	ino		s.m.	ne		12xx
nasuccio	naso	uccio		s.m.	ne	pegg.	12xx
negozietto	negozio	etto		s.m.	ne		13xx
negoziuccio	negozio	uccio		s.m.	ne	pegg.	13xx
nervosetto	nervoso	etto		agg.	ne		13xx
nocciolina	nocciola	etto		s.f.	ne		13xx
nocciolina	nocciola	ino		s.f.	ano		13xx

nonnetto	nonno	etto		s.m.	ne			15xx
nonnino	nonno	ino		s.m.	ne			15xx
nonnuccio	nonno	uccio		s.m.	ne			15xx
numeretto	numero	etto		s.m.	ne			12xx
numerino	numero	ino		s.m.	ne			12xx
numeruccio	numero	uccio		s.m.	ne			12xx
occhiatella	occhiata	ello		s.f.	ne			14xx
occhiatina	occhiata	ino		s.f.	ne			14xx
oggettino	oggetto	ino		s.m.	ne			12xx
ondetta	onda	etto		s.f.	ne			12xx
ondicella	onda	ello		s.f.	ne	ic		12xx
ondicina	onda	ino		s.f.	ne	ic		12xx
ondina	onda	ino		s.f.	ne			12xx
opposizioncella	opposizione	ello		s.f.	ne		c	12xx
orecchiella	orecchia	ello		s.f.	ne			12xx
orecchietta	orecchia	etto		s.f.	ano			12xx
orecchina	orecchia	ino		s.f.	ne			12xx
orgogliosetto	orgoglioso	etto		agg.	ne			12xx
oscoretto	oscuro	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
oscuriccio	oscuro	iccio		agg.,s.m.	ne			12xx
ostunazioncella	ostinazione	ello		s.f.	ne		c	13xx
padrecciulo	padre	ecciulo		s.m.	ne		arch.	11xx
padricciulo	padre	icciulo		s.m.	ne			11xx
paghetta	paga	etto		s.f.,s.m.	ano			12xx
paietto	paio	etto		s.m.	ne			12xx
paiuccio	paio	uccio		s.m.	ne			12xx
palletta	palla	etto		s.f.	ne			12xx
pallettina	palla	etto	ino	s.f.	ne			12xx
pallina	palla	ino		s.f.	ano			12xx
pallino	palla	ino		s.f.	ano		m.	12xx
pallotta	palla	otto		s.f.	ano			12xx
pallottola	palla	otto	olo	s.f.	ano			12xx
palluccia	palla	uccio		s.f.	ne			12xx
palluzza	palla	uzzo		s.f.	ne			12xx
paletto	palo	etto		s.m.	ano			11xx
palettino	palo	etto	ino	s.m.	ne			11xx
palettuccio	palo	etto	uccio	s.m.	ne			11xx
palicciuolo	palo	icciuolo		s.m.	ne			11xx
paluccio	palo	uccio		s.m.	ne			11xx
paluzzo	palo	uzzo		s.m.	ne			11xx
pannello	panno	ello		s.m.	ne			12xx
pannetto	panno	etto		s.m.	ne			12xx

pannettino	panno	etto	ino	s.m.	ne		vezz.	12xx
pannicciuolo	panno	icciuolo		s.m.	ne			12xx
pannicello	panno	ello		s.m.	ano	ic		12xx
pannicino	panno	ino		s.m.	ne	ic		12xx
pannolino	panno	ino		s.m.	ano	ol		12xx
paperello	papero	ello		s.m.	ne			12xx
paperino	papero	ino		s.m.	ano			12xx
paperotto	papero	otto		s.m.	ne			12xx
paperottolo	papero	otto	olo	s.m.	ne			12xx
pareruccio	parere	uccio		s.m.	ne		dim.spreg.	12xx
parrucchetto	parrucca	etto		s.m.	ne		m.	14xx
parrucchina	parrucca	ino		s.f.	ne			14xx
parrucchino	parrucca	ino		s.m.	ano		m.	14xx
partitino	partito	ino		agg.,s.m.	ne			??
partituccio	partito	uccio		agg.,s.m.	ne			
partituzzo	partito	uzzo		agg.,s.m.	ne			
passeggiatella	passeggiata	ello		s.f.	ne			15xx
passeggiatina	passeggiata	ino		s.f.	ne		vezz.	15xx
passeggiatuccia	passeggiata	uccio		s.f.	ne		dim.spreg.	15xx
pastarella	pasta	ello		s.f.	ne	ar		13xx
pasterella	pasta	ello		s.f.	ne	er		13xx
pastella	pasta	ello		s.f.	ano			13xx
pastetta	pasta	etto		s.f.	ano			13xx
pastina	pasta	ino		s.f.	ano			13xx
patrimonietto	patrimonio	etto		s.m.	ne			12xx
patrimonino	patrimonio	ino		s.m.	ne			12xx
patrimoniuccio	patrimonio	uccio		s.m.	ne			12xx
pecorella	pecora	ello		s.f.	ano			12xx
pecoretta	pecora	etto		s.f.	ne			12xx
pecorina	pecora	ino		s.f.	ano			12xx
pecoruccia	pecora	uccio		s.f.	ne		vezz.	12xx
pellicolina	pellicola	ino		s.f.	ne			13xx
penisoletta	penisola	etto		s.f.	ne			14xx
pensioncella	pensione	ello		s.f.	ne		c	14xx
pensioncina	pensione	ino		s.f.	ne		c	14xx
pensionuccia	pensione	uccio		s.f.	ne			14xx
perbenino	perbene	ino		agg.	ne			18xx
permalosetto	permaloso	etto		agg.,s.m.	ne			16xx
pescatorello	pescatore	ello		s.m.	ne		dim.pegg.	11xx
pescatoruccio	pescatore	uccio		s.m.	ne		dim.pegg.	11xx
pettinella	pettine	ello		s.f.	ano		f.	11xx
pettinicchia	pettine	icchio		s.f.	ne		f.	11xx

pettinina	pettine	ino		s.f.	ano	f.	11xx
pettinino	pettine	ino		s.m.	ano		11xx
piacevoletto	piacevole	etto		agg.	ne		12xx
piacevolino	piacevole	ino		agg.	ne		12xx
pianterella	pianta	ello		s.f.	ne	er	12xx
pianterellina	pianta	ello	ino	s.f.	ne	er	12xx
piantetta	pianta	etto		s.f.	ne		12xx
piantettina	pianta	etto	ino	s.f.	ne		12xx
pianticella	pianta	ello		s.f.	ne	ic	12xx
pianticina	pianta	ino		s.f.	ne	ic	12xx
piantina	pianta	ino		s.f.	ano		12xx
piantolina	pianta	ino		s.f.	ne	ol	12xx
piantuccia	pianta	uccio		s.f.	ne		12xx
piccioncello	piccione	ello		s.m.	ne	c	14xx
piccioncino	piccione	ino		s.m.	ano	c	14xx
pigiametto	pigiama	etto		s.m.	ne		19xx
pigiamino	pigiama	ino		s.m.	ne		19xx
pioggerella	pioggia	ello		s.f.	ano	er	12xx
pioggetta	pioggia	etto		s.f.	ne	arch.	12xx
pioggettina	pioggia	etto	ino	s.f.	ne		12xx
pioggiolina	pioggia	ino		s.f.	ne	ol	12xx
piselletto	pisello	etto		s.m.	ne		13xx
pisellino	pisello	ino		s.m.	ne		13xx
piselluccio	pisello	uccio		s.m.	ne		13xx
piumetta	piuma	etto		s.f.	ano		12xx
piumettina	piuma	etto	ino	s.f.	ne		12xx
piumolina	piuma	ino		s.f.	ne	ol	12xx
poesietta	poesia	etto		s.f.	ne		13xx
poesiola	poesia	olo		s.f.	ne		13xx
poesiuola	poesia	uolo		s.f.	ne		13xx
poesiuccia	poesia	uccio		s.f.	ne		13xx
polizzetta	polizza	etto		s.f.	ne		12xx
polizzina	polizza	ino		s.f.	ne		12xx
polizzino	polizza	ino		s.m.	ano	m.	12xx
polsetto	polso	etto		s.m.	ne	arch.	12xx
polsino	polso	ino		s.m.	ano		12xx
pompetta	pompa	etto		s.f.	ano		15xx
portafogolino	portafoglio	ino		s.m.	ne		17xx
posticciuola	posta	icciuolo		s.f.	ne		12xx
pranzetto	pranzo	etto		s.m.	ano		12xx
pranzuccio	pranzo	uccio		s.m.	ne		12xx
preghierina	preghiera	ino		s.f.	ne		12xx

pressioncella	pressione	ello		s.f.	ne	c	16xx
preziosetto	prezioso	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
preziosino	prezioso	ino		agg.,s.m.	ne		12xx
processetto	processo	etto		s.m.	ne		12xx
progettino	progetto	ino		s.m.	ne		15xx
proverbiuccio	proverbio	uccio		s.m.	ne		12xx
pulcinello	pulcino	ello		s.m.	ne		12xx
pulcinetto	pulcino	etto		s.m.	ne		12xx
puntarella	punta	ello		s.f.	ano	ar	12xx
punterella	punta	ello		s.f.	ne	er	12xx
punterellina	punta	ello	ino	s.f.	ne	er	12xx
puntina	punta	ino		s.f.	ano		12xx
puntola	punta	olo		s.f.	ne	arch.	12xx
puntolina	punta	olo	ino	s.f.	ne		12xx
purello	puro	ello		agg.,s.m.	ne		12xx
puretto	puro	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
qualcosellina	qualcosa	ello	ino	pron.	ne		13xx
qualcoserella	qualcosa	ello		pron.	ne	er	13xx
qualcosetta	qualcosa	etto		pron.	ne		13xx
qualcosina	qualcosa	ino		pron.	ne		13xx
qualcosuccia	qualcosa	uccio		pron.	ne	pegg.	13xx
questioncella	questione	ello		s.f.	ne	c	12xx
questioncina	questione	ino		s.f.	ne	c	12xx
raccoltetto	raccolto	etto		agg.,s.m.	ne		??
raccoltino	raccolto	ino		agg.,s.m.	ne		
ragazzettino	ragazzo	etto	ino	s.m.	ne		13xx
ragazzetto	ragazzo	etto		s.m.	ne		13xx
ragazzino	ragazzo	ino		s.m.	ne		13xx
ragazzotto	ragazzo	otto		s.m.	ano	alter.	13xx
ragazzuccio	ragazzo	uccio		s.m.	ne		13xx
ragazzuolo	ragazzo	uolo		s.m.	ne		13xx
ragnetto	ragno	etto		s.m.	ne		12xx
ragnino	ragno	ino		s.m.	ne		12xx
ragnolino	ragno	ino		s.m.	ne	ol	12xx
ranocchietto	ranocchio	etto		s.m.	ne		13xx
ranocchino	ranocchio	ino		s.m.	ne		13xx
reino	re	ino		s.m.	ne		12xx
reuccio	re	uccio		s.m.	ano		12xx
regoletta	regola	etto		s.f.	ne		12xx
regolina	regola	ino		s.f.	ne		12xx
regoluccia	regola	uccio		s.f.	ne		12xx
regoluzza	regola	uzzo		s.f.	ne		12xx

resticciuolo	resto	icciuolo		s.m.	ne			13xx
riccetto	riccio	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
ricciolo	riccio	olo		agg.,s.m.	ne			12xx
riduzioncella	riduzione	ello		s.f.	ne	c		13xx
rimediuccio	rimedio	uccio		s.m.	ne			12xx
riservetta	riserva	etto		s.f.	ano			15xx
ristorantino	ristorante	ino		s.m.	ne			17xx
ristorantuccio	ristorante	uccio		s.m.	ne			17xx
robottino	robot	ino		s.m.	ne			19xx
rondinella	rondine	ello		s.f.	ano			12xx
rondinetta	rondine	etto		s.f.	ne			12xx
rondinina	rondine	ino		s.f.	ne			12xx
rondinino	rondine	ino		s.m.	ano	m.		12xx
rondinotto	rondine	otto		s.m.	ano	m.		12xx
rotondello	rotondo	ello		agg.,s.m.	ne			12xx
rotondetto	rotondo	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
rotella	ruota	ello		s.f.	ano			12xx
ruotella	ruota	ello		s.f.	ano			12xx
roticina	ruota	ino		s.f.	ne	ic		12xx
ruoticina	ruota	ino		s.f.	ne	ic		12xx
rotina	ruota	ino		s.f.	ne			12xx
ruotina	ruota	ino		s.f.	ne			12xx
rotino	ruota	ino		s.m.	ano	m.		12xx
ruotino	ruota	ino		s.m.	ano	m.		12xx
sacerdotino	sacerdote	ino		s.m.	ne			10xx
salatino	salato	ino		agg.,s.m.	ano			??
saloncino	salone	ino		s.m.	ne	c		15xx
salutino	saluto	ino		s.m.	ano			12xx
saporetto	sapore	etto		s.m.	ne			12xx
saporino	sapore	ino		s.m.	ne			12xx
saporuzzo	sapore	uzzo		s.m.	ne			12xx
satiretta	satira	etto		s.f.	ne			13xx
scaffaletto	scaffale	etto		s.m.	ne			16xx
scaffalino	scaffale	ino		s.m.	ne			16xx
scarsetto	scarso	etto		agg.	ne			12xx
scienzuola	scienza	uolo		s.f.	ne			12xx
scioccherello	sciocco	ello		agg.,s.m.	ne	er		12xx
sciocchino	sciocco	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
scoiattolino	scoiattolo	ino		s.m.	ne			14xx
scoppietto	scoppio	etto		s.m.	ano			13xx
scrittorello	scrittore	ello		s.m.	ne			12xx
scrittoretto	scrittore	etto		s.m.	ne			12xx

scrittoruccio	scrittore	uccio		s.m.	ne			12xx
scrittoruzzo	scrittore	uzzo		s.m.	ne			12xx
scusarella	scusa	ello		s.f.	ne	ar		12xx
scuserella	scusa	ello		s.f.	ne	er		12xx
scusetta	scusa	etto		s.f.	ne			12xx
sederino	sedere	ino		s.m.	ano			12xx
segnetto	segno	etto		s.m.	ne			12xx
segnettino	segno	etto	ino	s.m.	ne			12xx
segnino	segno	ino		s.m.	ne			12xx
segnolino	segno	ino		s.m.	ne	ol		12xx
segnuccio	segno	uccio		s.m.	ne			12xx
segnuzzo	segno	uzzo		s.m.	ne			12xx
selletta	sella	etto		s.f.	ne			12xx
sellino	sella	ino		s.m.	ano		m.	12xx
selluccia	sella	uccio		s.f.	ne			12xx
sentieretto	sentiero	etto		s.m.	ne			12xx
sentierino	sentiero	ino		s.m.	ne			12xx
sentieruccio	sentiero	uccio		s.m.	ne			12xx
sentieruzzo	sentiero	uzzo		s.m.	ne		arch.	12xx
sentieruolo	sentiero	uolo		s.m.	ne			12xx
servizietto	servizio	etto		s.m.	ne			11xx
serviziuccio	servizio	uccio		s.m.	ne			11xx
serviziuzzo	servizio	uzzo		s.m.	ne			11xx
servizuolo	servizio	uolo		s.m.	ne			11xx
sguardolino	sguardo	ino		s.m.	ne	ol		12xx
sguarduccio	sguardo	uccio		s.m.	ne			12xx
scheletrino	scheletro	ino		s.m.	ne			16xx
schiacciato	schiacciato	ino		agg.	ne			??
signorello	signore	ello		s.m.	ne			12xx
signoretto	signore	etto		s.m.	ne			12xx
signorotto	signore	otto		s.m.	ano		alter.	12xx
snelletto	snello	etto		agg.	ne			12xx
snellino	snello	ino		agg.	ne			12xx
soldaccio	soldo	accio		s.m.	ne			12xx
soldarello	soldo	ello		s.m.	ne	ar		12xx
solderello	soldo	ello		s.m.	ne	er		12xx
soldino	soldo	ino		s.m.	ne			12xx
sommarella	somma	ello		s.f.	ne	ar	arch.	12xx
sommerella	somma	ello		s.f.	ne	er	arch.	12xx
sommetta	somma	etto		s.f.	ne			12xx
sommettina	somma	etto	ino	s.f.	ne			12xx
sorellina	sorella	ino		s.f.	ne			12xx

sorelluccia	sorella	uccio		s.f.	ne			12xx
sospiretto	sospiro	etto		s.m.	ne			12xx
sospirino	sospiro	ino		s.m.	ne			12xx
spaghetтино	spaghetto	ino		s.m.	ne			13xx
spazzoletta	spazzola	etto		s.f.	ne			14xx
spazzolina	spazzola	ino		s.f.	ne			14xx
spazzolino	spazzola	ino		s.m.	ano		m.	14xx
spesarella	spesa	ello		s.f.	ne	ar		12xx
speserella	spesa	ello		s.f.	ne	er		12xx
speserellina	spesa	ello	ino	s.f.	ne	er		12xx
spesetta	spesa	etto		s.f.	ne			12xx
spesicciuola	spesa	icciuolo		s.f.	ne			12xx
spesina	spesa	ino		s.f.	ne			12xx
spesuccia	spesa	uccio		s.f.	ne			12xx
spesucola	spesa	ucolo		s.f.	ne			12xx
spesuzza	spesa	uzzo		s.f.	ne			12xx
spilletta	spilla	etto		s.f.	ne			13xx
splendoruccio	splendore	uccio		s.m.	ne			12xx
splendoruzzo	splendore	uzzo		s.m.	ne			12xx
sposetta	sposa	etto		s.f.	ne			11xx
sposina	sposa	ino		s.f.	ano			11xx
stalluccia	stalla	uccio		s.f.	ne			12xx
staterello	stato	ello		s.m.	ne	er		13xx
statucolo	stato	ucolo		s.m.	ne			13xx
stipendietto	stipendio	etto		s.m.	ne			13xx
stipendiuccio	stipendio	uccio		s.m.	ne			13xx
storiella	storia	ello		s.f.	ano			12xx
storietta	storia	etto		s.f.	ne			12xx
straterello	strato	ello		s.m.	ne	er		13xx
strumentino	strumento	ino		s.m.	ano			12xx
strumentuccio	strumento	uccio		s.m.	ne			12xx
strumentuzzo	strumento	uzzo		s.m.	ne			12xx
stupidello	stupido	ello		agg.,s.m.	ne			12xx
stupidino	stupido	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
stupidotto	stupido	otto		agg.,s.m.	ne		alter.	12xx
superbetto	superbo	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
superbuccio	superbo	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
superbuzzo	superbo	uzzo		agg.,s.m.	ne			12xx
sveltino	svelto	ino		agg.	ne			13xx
tagliettino	taglio	etto	ino	s.m.	ne			12xx
taglietto	taglio	etto		s.m.	ano			12xx
tappetino	tappeto	ino		s.m.	ano			12xx

tappetuccio	tappeto	uccio		s.m.	ne			12xx
targhetta	targa	etto		s.f.	ano			13xx
tavolincino	tavolino	ino		s.m.	ne			15xx
tavolinetto	tavolino	etto		s.m.	ne			15xx
tavolinuccio	tavolino	uccio		s.m.	ne	pegg.		15xx
tedeschino	tedesco	ino		agg.	ne			11xx
telefonino	telefono	ino		s.m.	ano			18xx
tempetto	tempo	etto		s.m.	ne			11xx
tempino	tempo	ino		s.m.	ano			11xx
tempuccio	tempo	uccio		s.m.	ne	pegg.		11xx
tenerello	tenero	ello		agg.,s.m.	ne			12xx
teneretto	tenero	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
tenerino	tenero	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
tenerotto	tenero	otto		agg.,s.m.	ne	alter.		12xx
teneruccio	tenero	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
teneruzzo	tenero	uzzo		agg.,s.m.	ne			12xx
terrazzina	terrazza	ino		s.f.	ne			15xx
testino	testo	ino		s.m.	ne			12xx
timidetto	timido	etto		agg.	ne			12xx
timidino	timido	ino		agg.	ne			12xx
timiduccio	timido	uccio		agg.	ne			12xx
titoletto	titolo	etto		s.m.	ne			12xx
titolino	titolo	ino		s.m.	ne			12xx
topetto	topo	etto		s.m.	ne			12xx
topino	topo	ino		s.m.	ano			12xx
topolino	topo	ino		s.m.	ano	ol		12xx
torrentello	torrente	ello		s.m.	ne			13xx
torrentuccio	torrente	uccio		s.m.	ne			13xx
tragediuccia	tragedia	uccio		s.f.	ne	dim.pegg.		12xx
trattino	tratto	ino		s.m.	ano			12xx
trattuzzo	tratto	uzzo		s.m.	ne	dim.pegg.		12xx
trombetta	tromba	etto		s.f.	ano			12xx
trombina	tromba	ino		s.f.	ne			12xx
trucchetto	trucco	etto		s.m.	ne			19xx
tutina	tuta	ino		s.f.	ano			19xx
ufficetto	ufficio	etto		s.m.	ne			12xx
ufficiolo	ufficio	olo		s.m.	ano			12xx
ovetto	uovo	etto		s.m.	ne			12xx
ovicino	uovo	ino		s.m.	ne	ic		12xx
ovino	uovo	ino		s.m.	ne			12xx
ovuccio	uovo	uccio		s.m.	ne			12xx
vaghetto	vago	etto		agg.,s.m.	ne			12xx

vaguccio	vago	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
vanerello	vano	ello		agg.	ne	er		12xx
vasello	vaso	ello		s.m.	ano			12xx
vasetto	vaso	etto		s.m.	ne			12xx
vasino	vaso	ino		s.m.	ne			12xx
veicoletto	veicolo	etto		s.m.	ne			13xx
vellutino	velluto	ino		agg.,s.m.	ano			13xx
verdetto	verde	etto		agg.,s.m.	ano			12xx
verdino	verde	ino		agg.,s.m.	ano			12xx
verdolino	verde	ino		agg.,s.m.	ne	ol		12xx
versetto	verso	etto		s.m.	ano			12xx
versicciuolo	verso	icciuolo		s.m.	ne			12xx
versolino	verso	ino		s.m.	ne	ol		12xx
versuccio	verso	uccio		s.m.	ne			12xx
versuzzo	verso	uzzo		s.m.	ne		pegg.	12xx
vetrinetta	vetrina	etto		s.f.	ne			18xx
viaggettino	viaggio	etto	ino	s.m.	ne			11xx
viaggetto	viaggio	etto		s.m.	ne			11xx
vignetta	vigna	etto		s.f.	ne			12xx
vignuccia	vigna	uccio		s.f.	ne		pegg.	12xx
vignuola	vigna	uolo		s.f.	ano		arch.	12xx
violetta	viola	etto		s.f.	ano			12xx
violina	viola	ino		s.f.	ano			12xx
visetto	viso	etto		s.m.	ano			12xx
visino	viso	ino		s.m.	ne			12xx
visuccio	viso	uccio		s.m.	ne		vezz.nebo pegg.	12xx
visuzzo	viso	uzzo		s.m.	ne		vezz.nebo pegg.	12xx
vitelletto	vitello	etto		s.m.	ne			13xx
vitellino	vitello	ino		s.m.	ne			13xx
vocaboletto	vocabolo	etto		s.m.	ne			12xx
vocaboluccio	vocabolo	uccio		s.m.	ne		pegg.	12xx
volantino	volante	ino		s.m.	ano			16xx
volticella	volta	ello		s.f.	ne	ic		12xx
vulcanetto	vulcano	etto		s.m.	ne			15xx
zietta	zia	etto		s.f.	ne			12xx
ziuccia	zia	uccio		s.f.	ne		vezz.	12xx
zoccoletto	zoccolo	etto		s.m.	ne			12xx
zocolino	zoccolo	ino		s.m.	ne			12xx

Pozn.: m.= změna rodu femminile→maschile
f.= změna rodu maschile→femminile

c.= vložení hlásky /tʃ/ po slovech zakončených -one
 arch.= archaismus

Tab.14 Seznam deminutiv podle sufixů

deminutivum	báze	sufix	sufix 2	kategorie	lex.	int erf ix	pozn.	vznik báze
soldaccio	soldo	accio		s.m.	ne			12xx
ladracchiuolo	ladro	acchio	uolo	s.m.,agg.	ne			12xx
padrecciuolo	padre	ecciuolo		s.m.	ne		arch.	11xx
acquarella	acqua	ello		s.f.	ano	ar		12xx
alterello	alto	ello		agg.,s.m.	ne	er		12xx
ambizioncella	ambizione	ello		s.f.	ne		c	12xx
anatrella	anatra	ello		s.f.	ano			12xx
articella	arte	ello		s.f.	ne			12xx
azioncella	azione	ello		s.f.	ne		c	12xx
barella	bara	ello		s.f.	ano			12xx
baroncello	barone	ello		s.m.	ne		c	12xx
baronello	barone	ello		s.m.	ne			12xx
bollicella	bolla	ello		s.f.	ne	ic		12xx
bottarella	botta	ello		s.f.	ne	ar		12xx
botterella	botta	ello		s.f.	ne	er		12xx
branello	brano	ello		s.m.	ne			13xx
brunello	bruno	ello		agg.,s.m.	ne			12xx
bucherellino	buco	ello	ino	s.m.	ne	er		12xx
bucherello	buco	ello		s.m.	ne	er		12xx
cacciarella	caccia	ello		s.f.	ano	ar		12xx
campanella	campana	ello		s.f.	ano			12xx
camperello	campo	ello		s.m.	ne	er		12xx
campicello	campo	ello		s.m.	ne	ic		12xx
cannoncello	cannone	ello		s.m.	ne		c	13xx
canzonella	canzone	ello		s.f.	ano			12xx
carricello	carro	ello		s.m.	ne			12xx
cattivello	cattivo	ello		agg.,s.m.	ano			12xx
cavernella	caverna	ello		s.f.	ne			12xx
cerchiello	cerchio	ello		s.m.	ano			12xx
cestello	cesta	ello		s.m.	ano		m.	11xx
cesterella	cesta	ello		s.f.	ne	er		11xx
composizioncella	composizione	ello		s.f.	ne		c	12xx
confessioncella	confessione	ello		s.f.	ne		c	12xx
corserella	corsa	ello		s.f.	ne	er		12xx
costarella	costa	ello		s.f.	ne	ar		12xx

creaturella	creatura	ello		s.f.	ne			12xx
debitarello	debito	ello		s.m.	ne	ar		13xx
dentello	dente	ello		s.m.	ano			9xx
denticello	dente	ello		s.m.	ne	ic		9xx
disposizioncella	disposizione	ello		s.f.	ne		c	12xx
doterella	dote	ello		s.f.	ne	er		12xx
ducarello	duca	ello		s.m.	ne	ar		12xx
femminella	femmina	ello		s.f.	ano			12xx
femminello	femmina	ello		s.m.	ano		m.	12xx
fiaterello	fiato	ello		s.m.	ne	er		12xx
fiumicello	fiume	ello		s.m.	ne	ic		12xx
fonticella	fonte	ello		s.f.	ne	ic		12xx
formaggella	formaggio	ello		s.f.	ano		f.	12xx
formaggello	formaggio	ello		s.m.	ne			12xx
fossierella	fossa	ello		s.f.	ne	er		12xx
fossicella	fossa	ello		s.f.	ne	ic		12xx
frazioncella	frazione	ello		s.f.	ne		c	13xx
fuocherellino	fuoco	ello	ino	s.m.	ne	er		12xx
fuocherello	fuoco	ello		s.m.	ne	er		12xx
giuntarella	giunta	ello		s.f.	ne	ar		12xx
giunterella	giunta	ello		s.f.	ne	er		12xx
gonnella	gonna	ello		s.f.	ano			13xx
chiassatello	chiasso	ello		s.m.	ne		arch.	15xx
chiasserello	chiasso	ello		s.m.	ne	er		15xx
impressioncella	impressione	ello		s.f.	ne		c	12xx
informazione cella	informazione	ello		s.f.	ne		c	13xx
invenzioncella	invenzione	ello		s.f.	ne		c	12xx
laticello	latte	ello		s.m.	ano	ic		12xx
letterello	letto	ello		s.m.	ne	er		12xx
lettirello	letto	ello		s.m.	ne	r		12xx
lumachella	lumaca	ello		s.f.	ano			13xx
madonnella	madonna	ello		s.f.	ne			10xx
manciatella	manciata	ello		s.f.	ne			14xx
mattoncello	mattone	ello		s.m.	ne		c	12xx
mattonella	mattone	ello		s.m.	ne		f.	12xx
minestrella	minestra	ello		s.f.	ne			12xx
naselletto	naso	ello	etto	s.m.	ne			12xx
nasellino	naso	ello	ino	s.m.	ne			12xx
nasello	naso	ello		s.m.	ne			12xx
occhiatella	occhiata	ello		s.f.	ne			14xx
ondicella	onda	ello		s.f.	ne	ic		12xx
opposizioncella	opposizione	ello		s.f.	ne		c	12xx

orecchiella	orecchia	ello		s.f.	ne			12xx
ostunazioncella	ostinazione	ello		s.f.	ne		c	13xx
pannello	panno	ello		s.m.	ne			12xx
pannicello	panno	ello		s.m.	ano	ic		12xx
paperello	papero	ello		s.m.	ne			12xx
passeggiatella	passeggiata	ello		s.f.	ne			15xx
pastarella	pasta	ello		s.f.	ne	ar		13xx
pasterella	pasta	ello		s.f.	ne	er		13xx
pastella	pasta	ello		s.f.	ano			13xx
pecorella	pecora	ello		s.f.	ano			12xx
pensioncella	pensione	ello		s.f.	ne		c	14xx
pescatorello	pescatore	ello		s.m.	ne		dim.pegg.	11xx
pettinella	pettine	ello		s.f.	ano		f.	11xx
pianterella	pianta	ello		s.f.	ne	er		12xx
pianterellina	pianta	ello	ino	s.f.	ne	er		12xx
pianticella	pianta	ello		s.f.	ne	ic		12xx
piccioncello	piccione	ello		s.m.	ne		c	14xx
pioggerella	pioggia	ello		s.f.	ano	er		12xx
pressioncella	pressione	ello		s.f.	ne		c	16xx
pulcinello	pulcino	ello		s.m.	ne			12xx
puntarella	punta	ello		s.f.	ano	ar		12xx
punterella	punta	ello		s.f.	ne	er		12xx
punterellina	punta	ello	ino	s.f.	ne	er		12xx
purello	puro	ello		agg.,s.m.	ne			12xx
qualcosellina	qualcosa	ello	ino	pron.	ne			13xx
qualcoserella	qualcosa	ello		pron.	ne	er		13xx
questioncella	questione	ello		s.f.	ne		c	12xx
riduzioncella	riduzione	ello		s.f.	ne		c	13xx
rondinella	rondine	ello		s.f.	ano			12xx
rotondello	rotondo	ello		agg.,s.m.	ne			12xx
rotella	ruota	ello		s.f.	ano			12xx
ruotella	ruota	ello		s.f.	ano			12xx
scioccherello	sciocco	ello		agg.,s.m.	ne	er		12xx
scrittorello	scrittore	ello		s.m.	ne			12xx
scusarella	scusa	ello		s.f.	ne	ar		12xx
scuserella	scusa	ello		s.f.	ne	er		12xx
signorello	signore	ello		s.m.	ne			12xx
soldarello	soldo	ello		s.m.	ne	ar		12xx
solderello	soldo	ello		s.m.	ne	er		12xx
sommarella	somma	ello		s.f.	ne	ar	arch.	12xx
sommerella	somma	ello		s.f.	ne	er	arch.	12xx
spesarella	spesa	ello		s.f.	ne	ar		12xx

speserella	spesa	ello		s.f.	ne	er		12xx
speserellina	spesa	ello	ino	s.f.	ne	er		12xx
staterello	stato	ello		s.m.	ne	er		13xx
storiella	storia	ello		s.f.	ano			12xx
straterello	strato	ello		s.m.	ne	er		13xx
stupidello	stupido	ello		agg.,s.m.	ne			12xx
tenerello	tenero	ello		agg.,s.m.	ne			12xx
torrentello	torrente	ello		s.m.	ne			13xx
vanerello	vano	ello		agg.	ne	er		12xx
vasello	vaso	ello		s.m.	ano			12xx
volticella	volta	ello		s.f.	ne	ic		12xx
acquetta	acqua	etto		s.f.	ano			12xx
aghetto	ago	etto		s.m.	ano			12xx
alberghetto	albergo	etto		s.m.	ne			12xx
altetto	alto	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
anatretta	anatra	etto		s.f.	ne			12xx
angoletto	angolo	etto		s.m.	ne			12xx
annetto	anno	etto		s.m.	ne			9xx
apparecchietto	apparecchio	etto		s.m.	ne			13xx
arietta	aria	etto		s.f.	ano			12xx
armaturetta	armatura	etto		s.f.	ne			12xx
audacetto	audace	etto		agg., s.m.e s.f.	ne			12xx
bacetto	bacio	etto		s.m.	ne			12xx
bamboletta	bambola	etto		s.f.	ne			13xx
banchetto	banco	etto		s.m.	ano			12xx
battelletto	battello	etto		s.m.	ne			12xx
bimbetto	bimbo	etto		s.m.	ne			15xx
bottonetto	bottone	etto		s.m.	ne			12xx
branetto	brano	etto		s.m.	ne			13xx
brunettino	bruno	etto	ino	agg.,s.m.	ne			12xx
brunetto	bruno	etto		agg.,s.m.	ano			12xx
buchetto	buco	etto		s.m.	ano			12xx
calcoletto	calcolo	etto		s.m.	ne			13xx
caminetto	camino	etto		s.m.	ano			12xx
campanetta	campana	etto		s.f.	ne			12xx
campetto	campo	etto		s.m.	ano			12xx
candidetto	candido	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
canzonetta	canzone	etto		s.f.	ano			12xx
canzonettina	canzone	etto	ino	s.f.	ne			12xx
capitaletto	capitale	etto		s.m.	ne			12xx
cappelletto	cappello	etto		s.m.	ano			12xx

caprioletta	capriola	etto		s.f.	ne		15xx
carognetta	carogna	etto		s.f.	ne	pegg.	12xx
carretta	carro	etto		s.f.	ano	f.	12xx
carretto	carro	etto		s.m.	ano		12xx
cartelletto	cartello	etto		s.m.	ne		14xx
cascinetta	cascina	etto		s.f.	ne		15xx
cassetta	cassa	etto		s.f.	ano		12xx
cassetto	cassa	etto		s.m.	ano	m.	12xx
castelletto	castello	etto		s.m.	ano		12xx
cattivetto	cattivo	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
cavernetta	caverna	etto		s.f.	ne		12xx
celletta	cella	etto		s.f.	ano		12xx
cerchietto	cerchio	etto		s.m.	ano		12xx
cinturetta	cintura	etto		s.f.	ne		12xx
cipolletta	cipolla	etto		s.f.	ne		12xx
ciuffettino	ciuffo	etto	ino	s.m.	ne		13xx
ciuffetto	ciuffo	etto		s.m.	ne		13xx
codetta	coda	etto		s.f.	ano		12xx
collinetta	collina	etto		s.f.	ne		13xx
coloretto	colore	etto		s.m.	ne		12xx
commedietta	commedia	etto		s.f.	ne		13xx
conchiglietta	conchiglia	etto		s.f.	ne		13xx
consiglietto	consiglio	etto		s.m.	ne		10xx
coperchietto	coperchio	etto		s.m.	ne		12xx
coppietta	coppia	etto		s.f.	ano		12xx
coretto	coro	etto		s.m.	ne		12xx
corsetta	corsa	etto		s.f.	ano		12xx
corsetina	corsa	etto	ino	s.f.	ne		12xx
cortetto	corto	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
critichetto	critico	etto		agg.,s.m.	ne		14xx
crudeletto	crudele	etto		agg.	ne	arch.	12xx
cuccioletto	cucciolo	etto		s.m.	ne		13xx
cuscinetto	cuscino	etto		s.m.	ano		12xx
dizionarietto	dizionario	etto		s.m.	ne		15xx
duchetto	duca	etto		s.m.	ne		12xx
elogetto	elogio	etto		s.m.	ne		15xx
erroretto	errore	etto		s.m.	ne		12xx
fabbrichetta	fabbrica	etto		s.f.	ne		12xx
faciletto	facile	etto		agg.	ne		13xx
fascetta	fascia	etto		s.f.	ano		12xx
faticosetto	faticoso	etto		agg.	ne		12xx
femminetta	femmina	etto		s.f.	ne		12xx

ferocetto	feroce	etto		agg.	ne			12xx
figlietta	figlia	etto		s.f.	ne			13xx
filetto	filo	etto		s.m.	ano			12xx
fiocchetto	fiocco	etto		s.m.	ano			14xx
fiumetto	fiume	etto		s.m.	ne			12xx
foglietto	foglio	etto		s.m.	ano			12xx
formaggetta	formaggio	etto		s.f.	ano	f.		12xx
formaggetto	formaggio	etto		s.m.	ne			12xx
fornelletto	fornello	etto		s.m.	ne			12xx
fossetta	fossa	etto		s.f.	ano			12xx
freschetto	fresco	etto		agg.,s.m.	ne			11xx
fuciletto	fucile	etto		s.m.	ne			13xx
fuochetto	fuoco	etto		s.m.	ne			12xx
furiosetto	furioso	etto		agg.	ne			12xx
gaietto	gaio	etto		agg.	ano	arch.		12xx
gambetta	gamba	etto		s.f.	ano			9xx
gemmetta	gemma	etto		s.f.	ne			12xx
giallettino	giallo	etto	ino	agg.,s.m.	ne			12xx
gialletto	giallo	etto		agg.,s.m.	ano			12xx
ginocchietto	ginocchio	etto		s.m.	ano			12xx
gioietta	gioia	etto		s.f.	ne			12xx
gobbettino	gobbo	etto	ino	agg.,s.m.	ne			13xx
gobbetto	gobbo	etto		agg.,s.m.	ne			13xx
golosetto	goloso	etto		agg.,s.m.	ne			13xx
grammaticchetta	grammatica	etto		s.f.	ne			12xx
grappoletto	grappolo	etto		s.m.	ne			13xx
graziosetto	grazioso	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
gridetto	grido	etto		s.m.	ne			12xx
gruetta	gru	etto		s.f.	ne			12xx
guscetto	guscio	etto		s.m.	ano			13xx
chiassetino	chiasso	etto	ino	s.m.	ne			15xx
chiassetto	chiasso	etto		s.m.	ne			15xx
chiletto	chilo	etto		s.m.	ne			18xx
idoletto	idolo	etto		s.m.	ne			11xx
isoletta	isola	etto		s.f.	ne			12xx
ladretto	ladro	etto		s.m.,agg.	ne			12xx
lanetta	lana	etto		s.f.	ano			12xx
lenzuoletto	lenzuolo	etto		s.m.	ne			11xx
limpidetto	limpido	etto		agg.	ne			13xx
liretta	lira	etto		s.f.	ano			12xx
lumachetta	lumaca	etto		s.f.	ne			13xx
luoghetto	luogo	etto		s.m.	ne			12xx

luoghetto	luogo	etto	ino	s.m.	ne			12xx
luoghettuccio	luogo	etto	uccio	s.m.	ne			12xx
madonnetta	madonna	etto		s.f.	ne			10xx
maghetto	mago	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
maliziosoetto	malizioso	etto		agg.	ne			12xx
mantelletto	mantello	etto		s.m.	ano			12xx
martelletto	martello	etto		s.m.	ano			12xx
maschietto	maschio	etto		s.m.,agg.	ano			12xx
materialetto	materiale	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
mattonetto	mattone	etto		s.m.	ano			12xx
medaglietta	medaglia	etto		s.f.	ano			12xx
meletta	mela	etto		s.f.	ne			13xx
mesetto	mese	etto		s.m.	ano			11xx
misuretta	misura	etto		s.f.	ne			12xx
morbidetto	morbido	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
moschetta	mosca	etto		s.f.	ano			12xx
moschetto	mosca	etto		s.f.	ne	m.arch.		12xx
motivetto	motivo	etto		s.m.,agg.	ano			12xx
muscoletto	muscolo	etto		s.m.	ne			13xx
nasetto	naso	etto		s.m.	ano			12xx
negozietto	negozio	etto		s.m.	ne			13xx
nervosetto	nervoso	etto		agg.	ne			13xx
nocciolina	nocciola	etto		s.f.	ne			13xx
nonnetto	nonno	etto		s.m.	ne			15xx
numeretto	numero	etto		s.m.	ne			12xx
ondetta	onda	etto		s.f.	ne			12xx
orecchietta	orecchia	etto		s.f.	ano			12xx
orgogliosetto	orgoglioso	etto		agg.	ne			12xx
oscuiretto	oscuro	etto		agg.,s.m.	ne			12xx
paghetta	paga	etto		s.f.,s.m.	ano			12xx
paietto	paio	etto		s.m.	ne			12xx
palletta	palla	etto		s.f.	ne			12xx
pallettina	palla	etto	ino	s.f.	ne			12xx
paletto	palo	etto		s.m.	ano			11xx
palettino	palo	etto	ino	s.m.	ne			11xx
palettuccio	palo	etto	uccio	s.m.	ne			11xx
pannetto	panno	etto		s.m.	ne			12xx
pannettino	panno	etto	ino	s.m.	ne	vezz.		12xx
parrucchetto	parrucca	etto		s.m.	ne	m.		14xx
pastetta	pasta	etto		s.f.	ano			13xx
patrimonietto	patrimonio	etto		s.m.	ne			12xx
pecoretta	pecora	etto		s.f.	ne			12xx

penisoletta	penisola	etto		s.f.	ne		14xx
permalosetto	permaloso	etto		agg.,s.m.	ne		16xx
piacevoletto	piacevole	etto		agg.	ne		12xx
piantetta	pianta	etto		s.f.	ne		12xx
piantettina	pianta	etto	ino	s.f.	ne		12xx
pigiamento	pigiama	etto		s.m.	ne		19xx
pioggetta	pioggia	etto		s.f.	ne	arch.	12xx
pioggettina	pioggia	etto	ino	s.f.	ne		12xx
piselletto	pisello	etto		s.m.	ne		13xx
piumetta	piuma	etto		s.f.	ano		12xx
piumettina	piuma	etto	ino	s.f.	ne		12xx
poesietta	poesia	etto		s.f.	ne		13xx
polizzetta	polizza	etto		s.f.	ne		12xx
polsetto	polso	etto		s.m.	ne	arch.	12xx
pompetta	pompa	etto		s.f.	ano		15xx
pranzetto	pranzo	etto		s.m.	ano		12xx
preziosetto	prezioso	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
processetto	processo	etto		s.m.	ne		12xx
pulcinetto	pulcino	etto		s.m.	ne		12xx
puretto	puro	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
qualcosetta	qualcosa	etto		pron.	ne		13xx
raccoltetto	raccolto	etto		agg.,s.m.	ne		??
ragazzettino	ragazzo	etto	ino	s.m.	ne		13xx
ragazzetto	ragazzo	etto		s.m.	ne		13xx
ragnetto	ragno	etto		s.m.	ne		12xx
ranocchietto	ranocchio	etto		s.m.	ne		13xx
regoletta	regola	etto		s.f.	ne		12xx
riccetto	riccio	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
riservetta	riserva	etto		s.f.	ano		15xx
rondinetta	rondine	etto		s.f.	ne		12xx
rotondetto	rotondo	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
saporetto	sapore	etto		s.m.	ne		12xx
satiretta	satira	etto		s.f.	ne		13xx
scaffaletto	scaffale	etto		s.m.	ne		16xx
scarsetto	scarso	etto		agg.	ne		12xx
scoppietto	scoppio	etto		s.m.	ano		13xx
scrittoretto	scrittore	etto		s.m.	ne		12xx
scusetta	scusa	etto		s.f.	ne		12xx
segnetto	segno	etto		s.m.	ne		12xx
segnettino	segno	etto	ino	s.m.	ne		12xx
selletta	sella	etto		s.f.	ne		12xx
sentieretto	sentiero	etto		s.m.	ne		12xx

servizietto	servizio	etto		s.m.	ne		11xx
signoretto	signore	etto		s.m.	ne		12xx
snelletto	snello	etto		agg.	ne		12xx
sommetta	somma	etto		s.f.	ne		12xx
sommettina	somma	etto	ino	s.f.	ne		12xx
sospiretto	sospiro	etto		s.m.	ne		12xx
spazzoletta	spazzola	etto		s.f.	ne		14xx
spesetta	spesa	etto		s.f.	ne		12xx
spilletta	spilla	etto		s.f.	ne		13xx
sposetta	sposa	etto		s.f.	ne		11xx
stipendietto	stipendio	etto		s.m.	ne		13xx
storietta	storia	etto		s.f.	ne		12xx
superbetto	superbo	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
tagliettino	taglio	etto	ino	s.m.	ne		12xx
taglietto	taglio	etto		s.m.	ano		12xx
targhetta	targa	etto		s.f.	ano		13xx
tavolinetto	tavolino	etto		s.m.	ne		15xx
tempetto	tempo	etto		s.m.	ne		11xx
teneretto	tenero	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
timidetto	timido	etto		agg.	ne		12xx
titoletto	titolo	etto		s.m.	ne		12xx
topetto	topo	etto		s.m.	ne		12xx
trombetta	tromba	etto		s.f.	ano		12xx
trucchetto	trucco	etto		s.m.	ne		19xx
ufficetto	ufficio	etto		s.m.	ne		12xx
ovetto	uovo	etto		s.m.	ne		12xx
vaghetto	vago	etto		agg.,s.m.	ne		12xx
vasetto	vaso	etto		s.m.	ne		12xx
veicoletto	veicolo	etto		s.m.	ne		13xx
verdetto	verde	etto		agg.,s.m.	ano		12xx
versetto	verso	etto		s.m.	ano		12xx
vetrinetta	vetrina	etto		s.f.	ne		18xx
viaggettino	viaggio	etto	ino	s.m.	ne		11xx
viaggetto	viaggio	etto		s.m.	ne		11xx
vignetta	vigna	etto		s.f.	ne		12xx
violetta	viola	etto		s.f.	ano		12xx
visetto	viso	etto		s.m.	ano		12xx
vitelletto	vitello	etto		s.m.	ne		13xx
vocaboletto	vocabolo	etto		s.m.	ne		12xx
vulcanetto	vulcano	etto		s.m.	ne		15xx
zietta	zia	etto		s.f.	ne		12xx
zoccoletto	zoccolo	etto		s.m.	ne		12xx

alticcio	alto	iccio		agg.,s.m.	ano			12xx
buiccio	buio	iccio		agg.,s.m.	ano			12xx
gobbiccio	gobbo	iccio		agg.,s.m.	ne		arch.	13xx
oscuriccio	oscuro	iccio		agg.,s.m.	ne			12xx
campicciolo	campo	icciolo		s.m.	ne			12xx
fiumicciolo	fiume	icciolo		s.m.	ne			12xx
letticciolo	letto	icciolo		s.m.	ne			12xx
luoghicciolo	luogo	icciolo		s.m.	ne			12xx
letticciuolo	letto	icciuolo		s.m.	ne		arch.	12xx
padricciuolo	padre	icciuolo		s.m.	ne			11xx
palicciuolo	palo	icciuolo		s.m.	ne			11xx
pannicciuolo	panno	icciuolo		s.m.	ne			12xx
posticciuola	posta	icciuolo		s.f.	ne			12xx
resticciuolo	resto	icciuolo		s.m.	ne			13xx
spesicciuola	spesa	icciuolo		s.f.	ne			12xx
versicciuolo	verso	icciuolo		s.m.	ne			12xx
nasicchio	naso	icchio		s.m.	ne			12xx
pettinicchia	pettine	icchio		s.f.	ne		f.	11xx
fiumiciattolo	fiume	iciattolo		s.m.	ne			12xx
abitino	abito	ino		s.m.	ano			12xx
acquolina	acqua	ino		s.f.	ano	ol		12xx
aeroplanino	aeroplano	ino		s.m.	ne			18xx
agendina	agenda	ino		s.f.	ne			18xx
aghino	ago	ino		s.m.	ne			12xx
alberghino	albergo	ino		s.m.	ne			12xx
altino	alto	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
anatrina	anatra	ino		s.f.	ne			12xx
anatrino	anatra	ino		s.m.	ne		m.	12xx
angolino	angolo	ino		s.m.	ne			12xx
arancino	arancia	ino		s.m.	ano		m.	13xx
articina	arte	ino		s.f.	ne			12xx
asciuttino	asciutto	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
attimino	attimo	ino		s.m.	ano			13xx
avanzino	avanzo	ino		s.m.	ne			12xx
azioncina	azione	ino		s.f.	ne		c	12xx
bacino	bacio	ino		s.m.	ne			12xx
bambolina	bambola	ino		s.f.	ano			13xx
banchino	banco	ino		s.m.	ne			12xx
baroncino	barone	ino		s.m.	ano		c	12xx
battellino	battello	ino		s.m.	ne			12xx
bellino	bello	ino		agg.,s.m.	ano			12xx
bevandina	bevanda	ino		s.f.	ne			12xx

bicicletina	bicicletta	ino		s.f.	ne			18xx
bimbino	bimbo	ino		s.m.	ne			15xx
bisognino	bisogno	ino		s.m.	ano			12xx
bollicina	bolla	ino		s.f.	ano	ic		12xx
bottoncino	bottone	ino		s.m.	ne		c	12xx
branolino	brano	ino		s.m.	ne	ol		13xx
brillantino	brillante	ino		agg.,s.m.	ne			16xx
buchino	buco	ino		s.m.	ne			12xx
bucolino	buco	ino		s.m.	ne	ol		12xx
calcolino	calcolo	ino		s.m.	ne			13xx
calzoncini	calzone	ino		s.m. pl.	ano		c	14xx
campanina	campana	ino		s.f.	ne			12xx
cannoncino	cannone	ino		s.m.	ano		c	13xx
canzoncina	canzone	ino		s.f.	ne		c	12xx
canzonina	canzone	ino		s.f.	ne			12xx
capitalino	capitale	ino		s.m.	ne			12xx
cappellino	cappello	ino		s.m.	ano			12xx
carezzina	carezza	ino		s.f.	ne			12xx
carognina	carogna	ino		s.f.	ne			12xx
cartellino	cartello	ino		s.m.	ano			14xx
castellina	castello	ino		s.f.	ano		f.	12xx
castellino	castello	ino		s.m.	ne			12xx
cellina	cella	ino		s.f.	ne			12xx
cellolina	cella	ino		s.f.	ne	ol		12xx
cerchiolino	cerchio	ino		s.m.	ne	ol		12xx
cestina	cesta	ino		s.f.	ne			11xx
cechino	cieco	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
ciechino	cieco	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
ciecolino	cieco	ino		agg.,s.m.	ne	ol		12xx
cimiterino	cimitero	ino		s.m.	ne			12xx
cinturina	cintura	ino		s.f.	ne			12xx
cinturino	cintura	ino		s.m.	ano			12xx
cipollina	cipolla	ino		s.f.	ano			12xx
cipollino	cipolla	ino		s.m.	ne		m.	12xx
codina	coda	ino		s.f.	ne			12xx
codino	coda	ino		s.m.	ano		m.	12xx
collanina	collana	ino		s.f.	ne			13xx
colorino	colore	ino		s.m.	ne			12xx
commedina	commedia	ino		s.f.	ne			13xx
compitino	compito	ino		s.m.	ne			15xx
composizioncina	composizione	ino		s.f.	ne		c	12xx
conchiglina	conchiglia	ino		s.f.	ne			13xx

contornino	contorno	ino		s.m.	ne			12xx
coperchino	coperchio	ino		s.m.	ne			12xx
corsina	corsa	ino		s.f.	ne			12xx
cortino	corto	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
costina	costa	ino		s.f.	ano			12xx
creaturina	creatura	ino		s.f.	ano			12xx
cucciolino	cucciolo	ino		s.m.	ne			13xx
cuoricino	cuore	ino		s.m.	ne	ic		11xx
dentino	dente	ino		s.m.	ne			9xx
diamantino	diamante	ino		s.m.	ne			12xx
discretino	discreto	ino		agg.	ne			12xx
dizionario	dizionario	ino		s.m.	ne			15xx
domandina	domanda	ino		s.f.	ne			12xx
dotina	dote	ino		s.f.	ne			12xx
duchino	duca	ino		s.m.	ano			12xx
errorino	errore	ino		s.m.	ne			12xx
fabbrichina	fabbrica	ino		s.f.	ne			12xx
facilino	facile	ino		agg.	ne			13xx
falsino	falso	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
faticosino	faticoso	ino		agg.	ne			12xx
fazzolettino	fazzoletto	ino		s.m.	ne			14xx
femminina	femmina	ino		s.f.	ne			12xx
fettina	fetta	ino		s.f.	ano			12xx
fettolina	fetta	ino		s.f.	ne	ol		12xx
figlina	figlia	ino		s.f.	ne			13xx
filino	filo	ino		s.m.	ano			12xx
filolino	filo	ino		s.m.	ne	ol		12xx
fiocchino	fiocco	ino		s.m.	ne			14xx
fiumicino	fiume	ino		s.m.	ne	ic		12xx
fogliolino	foglio	ino		s.m.	ne	ol		12xx
formaggino	formaggio	ino		s.m.	ano			12xx
fornellino	fornello	ino		s.m.	ne			12xx
fossicina	fossa	ino		s.f.	ne	ic		12xx
francesino	francese	ino		agg., s.m.e s.f.	ne			12xx
frazioncina	frazione	ino		s.f.	ne		c	13xx
freschino	fresco	ino		agg.,s.m.	ne			11xx
frescolino	fresco	ino		agg.,s.m.	ne	ol		11xx
fucilino	fucile	ino		s.m.	ne			13xx
fuochino	fuoco	ino		s.m.	ne			12xx
fuocolino	fuoco	ino		s.m.	ne	ol		12xx
gambina	gamba	ino		s.f.	ne			9xx

gelatino	gelato	ino		s.m.	ne			??
gemmina	gemma	ino		s.f.	ne			12xx
gentilino	gentile	ino		agg.	ne			11xx
giallino	giallo	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
giallolino	giallo	ino		agg.,s.m.	ne	ol		12xx
ginocchino	ginocchio	ino		s.m.	ne			12xx
giostrina	giostra	ino		s.f.	ne			12xx
giuntina	giunta	ino		s.f.	ne			12xx
gobbino	gobbo	ino		agg.,s.m.	ne			13xx
golosino	goloso	ino		agg.,s.m.	ne			13xx
grammaticina	grammatica	ino		s.f.	ne			12xx
grappolino	grappolo	ino		s.m.	ne			13xx
graziosino	grazioso	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
gridolino	grido	ino		s.m.	ne	ol		12xx
guantino	guanto	ino		s.m.	ne			12xx
gusciolino	guscio	ino		s.m.	ne	ol		13xx
chiassino	chiasso	ino		s.m.	ne			15xx
iniezioncina	iniezione	ino		s.f.	ne		c	14xx
insetino	insetto	ino		s.m.	ne			14xx
invenzioncina	invenzione	ino		s.f.	ne		c	12xx
isolina	isola	ino		s.f.	ne			12xx
lanina	lana	ino		s.f.	ano			12xx
lenzuolino	lenzuolo	ino		s.m.	ne			11xx
letticino	letto	ino		s.m.	ne	ic		12xx
lettino	letto	ino		s.m.	ano			12xx
libraino	libraio	ino		s.m.	ne			12xx
lontanino	lontano	ino		agg.	ne			12xx
lumachina	lumaca	ino		s.f.	ne			13xx
lumachino	lumaca	ino		s.m.	ne		m.	13xx
madonnina	madonna	ino		s.f.	ano			10xx
madonnino	madonna	ino		s.m.	ne		m.	10xx
maliziosino	malizioso	ino		agg.	ne			12xx
manciatina	manciata	ino		s.f.	ne			14xx
manierina	maniera	ino		s.f.	ne			12xx
mantellino	mantello	ino		s.m.	ne			12xx
marchiolino	marchio	ino		s.m.	ne	ol		15xx
maritino	marito	ino		s.m.	ne			12xx
martellina	martello	ino		s.f.	ano		f.	12xx
martellino	martello	ino		s.m.	ne			12xx
mattoncino	mattone	ino		s.m.	ano		c	12xx
medaglina	medaglia	ino		s.f.	ne			12xx
medaglino	medaglia	ino		s.m.	ne		m.	12xx

melina	mela	ino		s.f.	ne			13xx
minestrina	minestra	ino		s.f.	ano			12xx
minestrino	minestra	ino		s.m.	ne		m.	12xx
minutino	minuto	ino		s.m.	ne			13xx
misurino	misura	ino		s.m.	ne		m.	12xx
modino	modo	ino		s.m.	ne			12xx
momentino	momento	ino		s.m.	ano			12xx
monetina	moneta	ino		s.f.	ano			12xx
morbidino	morbido	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
moschina	mosca	ino		s.m.	ne			12xx
moschino	mosca	ino		s.m.	ano		m.	12xx
moscolina	mosca	ino		s.m.	ne			12xx
motivino	motivo	ino		s.m.,agg.	ne			12xx
mugnaino	mugnaio	ino		s.m.	ne			11xx
muscolino	muscolo	ino		s.m.	ne			13xx
nasino	naso	ino		s.m.	ne			12xx
nocciolina	nocciola	ino		s.f.	ano			13xx
nonnino	nonno	ino		s.m.	ne			15xx
numerino	numero	ino		s.m.	ne			12xx
occhiatina	occhiata	ino		s.f.	ne			14xx
oggettino	oggetto	ino		s.m.	ne			12xx
ondicina	onda	ino		s.f.	ne	ic		12xx
ondina	onda	ino		s.f.	ne			12xx
orecchina	orecchia	ino		s.f.	ne			12xx
pallina	palla	ino		s.f.	ano			12xx
pallino	palla	ino		s.f.	ano		m.	12xx
pannicino	panno	ino		s.m.	ne	ic		12xx
pannolino	panno	ino		s.m.	ano	ol		12xx
paperino	papero	ino		s.m.	ano			12xx
parrucchina	parrucca	ino		s.f.	ne			14xx
parrucchino	parrucca	ino		s.m.	ano		m.	14xx
partitino	partito	ino		agg.,s.m.	ne			??
passeggiatina	passeggiata	ino		s.f.	ne		vezz.	15xx
pastina	pasta	ino		s.f.	ano			13xx
patrimonino	patrimonio	ino		s.m.	ne			12xx
pecorina	pecora	ino		s.f.	ano			12xx
pellicolina	pellicola	ino		s.f.	ne			13xx
pensioncina	pensione	ino		s.f.	ne		c	14xx
perbenino	perbene	ino		agg.	ne			18xx
pettinina	pettine	ino		s.f.	ano		f.	11xx
pettinino	pettine	ino		s.m.	ano			11xx
piacevolino	piacevole	ino		agg.	ne			12xx

pianticina	pianta	ino		s.f.	ne	ic		12xx
piantina	pianta	ino		s.f.	ano			12xx
piantolina	pianta	ino		s.f.	ne	ol		12xx
piccioncino	piccione	ino		s.m.	ano		c	14xx
pigiamino	pigiama	ino		s.m.	ne			19xx
pioggiolina	pioggia	ino		s.f.	ne	ol		12xx
pisellino	pisello	ino		s.m.	ne			13xx
piumolina	piuma	ino		s.f.	ne	ol		12xx
polizzina	polizza	ino		s.f.	ne			12xx
polizzino	polizza	ino		s.m.	ano		m.	12xx
polsino	polso	ino		s.m.	ano			12xx
portafoglino	portafoglio	ino		s.m.	ne			17xx
preghierina	preghiera	ino		s.f.	ne			12xx
preziosino	prezioso	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
progettino	progetto	ino		s.m.	ne			15xx
puntina	punta	ino		s.f.	ano			12xx
qualcosa	qualcosa	ino		pron.	ne			13xx
questioncina	questione	ino		s.f.	ne		c	12xx
raccoltino	raccolto	ino		agg.,s.m.	ne			
ragazzino	ragazzo	ino		s.m.	ne			13xx
ragnino	ragno	ino		s.m.	ne			12xx
ragnolino	ragno	ino		s.m.	ne	ol		12xx
ranocchino	ranocchio	ino		s.m.	ne			13xx
reino	re	ino		s.m.	ne			12xx
regolina	regola	ino		s.f.	ne			12xx
ristorantino	ristorante	ino		s.m.	ne			17xx
robottino	robot	ino		s.m.	ne			19xx
rondinina	rondine	ino		s.f.	ne			12xx
rondinino	rondine	ino		s.m.	ano		m.	12xx
roticina	ruota	ino		s.f.	ne	ic		12xx
ruoticina	ruota	ino		s.f.	ne	ic		12xx
rotina	ruota	ino		s.f.	ne			12xx
ruotina	ruota	ino		s.f.	ne			12xx
rotino	ruota	ino		s.m.	ano		m.	12xx
ruotino	ruota	ino		s.m.	ano		m.	12xx
sacerdotino	sacerdote	ino		s.m.	ne			10xx
salatino	salato	ino		agg.,s.m.	ano			??
saloncino	salone	ino		s.m.	ne		c	15xx
salutino	saluto	ino		s.m.	ano			12xx
saporino	sapore	ino		s.m.	ne			12xx
scaffalino	scaffale	ino		s.m.	ne			16xx
sciocchino	sciocco	ino		agg.,s.m.	ne			12xx

scoiattolino	scoiattolo	ino		s.m.	ne			14xx
sederino	sedere	ino		s.m.	ano			12xx
segnino	segno	ino		s.m.	ne			12xx
segnolino	segno	ino		s.m.	ne	ol		12xx
sellino	sella	ino		s.m.	ano		m.	12xx
sentierino	sentiero	ino		s.m.	ne			12xx
sguardolino	sguardo	ino		s.m.	ne	ol		12xx
scheletrino	scheletro	ino		s.m.	ne			16xx
schiacciato	schiacciato	ino		agg.	ne			??
snellino	snello	ino		agg.	ne			12xx
soldino	soldo	ino		s.m.	ne			12xx
sorellina	sorella	ino		s.f.	ne			12xx
sospirino	sospiro	ino		s.m.	ne			12xx
spaghetino	spaghetto	ino		s.m.	ne			13xx
spazzolina	spazzola	ino		s.f.	ne			14xx
spazzolino	spazzola	ino		s.m.	ano		m.	14xx
spesina	spesa	ino		s.f.	ne			12xx
sposina	sposa	ino		s.f.	ano			11xx
strumentino	strumento	ino		s.m.	ano			12xx
stupidino	stupido	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
sveltino	svelto	ino		agg.	ne			13xx
tappetino	tappeto	ino		s.m.	ano			12xx
tavolincino	tavolino	ino		s.m.	ne			15xx
tedeschino	tedesco	ino		agg.	ne			11xx
telefonino	telefono	ino		s.m.	ano			18xx
tempino	tempo	ino		s.m.	ano			11xx
tenerino	tenero	ino		agg.,s.m.	ne			12xx
terrazzina	terrazza	ino		s.f.	ne			15xx
testino	testo	ino		s.m.	ne			12xx
timidino	timido	ino		agg.	ne			12xx
titolino	titolo	ino		s.m.	ne			12xx
topino	topo	ino		s.m.	ano			12xx
topolino	topo	ino		s.m.	ano	ol		12xx
trattino	tratto	ino		s.m.	ano			12xx
trombina	tromba	ino		s.f.	ne			12xx
tutina	tuta	ino		s.f.	ano			19xx
ovicino	uovo	ino		s.m.	ne	ic		12xx
ovino	uovo	ino		s.m.	ne			12xx
vasino	vaso	ino		s.m.	ne			12xx
vellutino	velluto	ino		agg.,s.m.	ano			13xx
verdino	verde	ino		agg.,s.m.	ano			12xx
verdolino	verde	ino		agg.,s.m.	ne	ol		12xx

versolino	verso	ino		s.m.	ne	ol		12xx
violina	viola	ino		s.f.	ano			12xx
visino	viso	ino		s.m.	ne			12xx
vitellino	vitello	ino		s.m.	ne			13xx
volantino	volante	ino		s.m.	ano			16xx
zoccolino	zoccolo	ino		s.m.	ne			12xx
altoccio	alto	occio		agg.,s.m.	ne			12xx
bellocchio	bello	occio		agg.,s.m.	ano		alter.	12xx
carezzocchia	carezza	occio		s.f.	ne			12xx
discretoccio	discreto	occio		agg.	ne			12xx
frescoccio	fresco	occio		agg.,s.m.	ne			11xx
maritoccio	marito	occio		s.m.	ne			12xx
anatrocco	anatra	occo		s.m.	ne		m.	12xx
anatroccolo	anatra	occolo		s.m.	ano		m.	12xx
bollicola	bolla	olo		s.f.	ne	ic		12xx
commediola	commedia	olo		s.f.	ne			13xx
coppiola	coppia	olo		s.f.	ano			12xx
debitolo	debito	olo		s.m.	ne			13xx
poesiola	poesia	olo		s.f.	ne			13xx
puntola	punta	olo		s.f.	ne		arch.	12xx
puntolina	punta	olo	ino	s.f.	ne			12xx
ricciolo	riccio	olo		agg.,s.m.	ne			12xx
ufficiolo	ufficio	olo		s.m.	ano			12xx
balenottero	balena	ottero		s.m.	ano		m.	12xx
anatrotto	anatra	otto		s.m.	ne		m.	12xx
balenotto	balena	otto		s.m.	ano		m.	12xx
bancherottolo	banco	otto	olo	s.m.	ne	er		12xx
brunotto	bruno	otto		agg.,s.m.	ne		alter.	12xx
cascinotto	cascina	otto		s.m.	ne		m.	15xx
castellotto	castello	otto		s.m.	ne		alter.	12xx
cipollotto	cipolla	otto		s.m.	ne		m.	12xx
cucciolotto	cucciolo	otto		s.m.	ne			13xx
frescotto	fresco	otto		agg.,s.m.	ne		alter.	11xx
gentilotto	gentile	otto		agg.	ano		alter.	11xx
isolotto	isola	otto		s.m.	ne		m.	12xx
mantellotto	mantello	otto		s.m.	ne		arch.	12xx
maschiotto	maschio	otto		s.m.,agg.	ne		alter.	12xx
materialotto	materiale	otto		agg.,s.m.	ne		alter.	12xx
morbidotto	morbido	otto		agg.,s.m.	ne		alter.	12xx
pallotta	palla	otto		s.f.	ano			12xx
pallottola	palla	otto	olo	s.f.	ano			12xx
paperotto	papero	otto		s.m.	ne			12xx

paperottolo	papero	otto	olo	s.m.	ne			12xx
ragazzotto	ragazzo	otto		s.m.	ano		alter.	13xx
rondinotto	rondine	otto		s.m.	ano		m.	12xx
signorotto	signore	otto		s.m.	ano		alter.	12xx
stupidotto	stupido	otto		agg.,s.m.	ne		alter.	12xx
tenerotto	tenero	otto		agg.,s.m.	ne		alter.	12xx
bancherozzo	banco	ozzo		s.m.	ne	er		12xx
brunozzo	bruno	ozzo		agg.,s.m.	ne			12xx
frescozzo	fresco	ozzo		agg.,s.m.	ne			11xx
abituccio	abito	uccio		s.m.	ne			12xx
aguccio	ago	uccio		s.m.	ne			12xx
alberguccio	albergo	uccio		s.m.	ne			12xx
altuccio	alto	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
annuccio	anno	uccio		s.m.	ne			9xx
azionuccia	azione	uccio		s.f.	ne			12xx
bancuccio	banco	uccio		s.m.	ne		dim.pegg.	12xx
baronuccio	barone	uccio		s.m.	ne			12xx
belluccio	bello	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
bisognuccio	bisogno	uccio		s.m.	ne			12xx
bolluccia	bolla	uccio		s.f.	ne			12xx
borghesuccio	borghese	uccio		agg., s.m.e s.f.	ne			12xx
calzonuccio	calzone	uccio		s.m.	ne		pegg.	14xx
campanuccia	campana	uccio		s.f.	ne		pegg.	12xx
campuccio	campo	uccio		s.m.	ne		pegg.	12xx
canzonuccia	canzone	uccio		s.f.	ne			12xx
canzonucciaccia	canzone	uccio	accio	s.f.	ne			12xx
capitaluccio	capitale	uccio		s.m.	ne			12xx
cappelluccio	cappello	uccio		s.m.	ne			12xx
carognuccia	carogna	uccio		s.f.	ne			12xx
carruccio	carro	uccio		s.m.	ne			12xx
castelluccio	castello	uccio		s.m.	ne			12xx
cattivuccio	cattivo	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
cestuccia	cesta	uccio		s.f.	ne			11xx
cipolluccia	cipolla	uccio		s.f.	ne			12xx
coduccia	coda	uccio		s.f.	ne		pegg.	12xx
coloruccio	colore	uccio		s.m.	ne			12xx
commediuccia	commedia	uccio		s.f.	ne			13xx
composizionuccia	composizione	uccio		s.f.	ne			12xx
confessionuccia	confessione	uccio		s.f.	ne		pegg.	12xx
contornuccio	contorno	uccio		s.m.	ne			12xx
criticuccio	critico	uccio		agg.,s.m.	ne			14xx

debituccio	debito	uccio		s.m.	ne			13xx
dentuccio	dente	uccio		s.m.	ne			9xx
diamantuccio	diamante	uccio		s.m.	ne			12xx
differenzuccia	differenza	uccio		s.f.	ne			12xx
differenziuccia	differenza	uccio		s.f.	ne		arch.	12xx
dizionariuccio	dizionario	uccio		s.m.	ne		dim.spreg	15xx
domanduccia	domanda	uccio		s.f.	ne			12xx
effettuccio	effetto	uccio		s.m.	ne			12xx
elogiuccio	elogio	uccio		s.m.	ne			15xx
erroruccio	errore	uccio		s.m.	ne			12xx
esperienzuccia	esperienza	uccio		s.f.	ne			12xx
fabbricuccia	fabbrica	uccio		s.f.	ne		pegg.	12xx
fantasiuccia	fantasia	uccio		s.f.	ne			12xx
faticosuccio	faticoso	uccio		agg.	ne			12xx
fazzolettuccio	fazzoletto	uccio		s.m.	ne			14xx
femminuccia	femmina	uccio		s.f.	ano			12xx
fettuccia	fetta	uccio		s.f.	ano			12xx
fiocuccio	fiocco	uccio		s.m.	ne			14xx
fogliuccio	foglio	uccio		s.m.	ne			12xx
fornelluccio	fornello	uccio		s.m.	ne			12xx
frescuccio	fresco	uccio		agg.,s.m.	ne			11xx
gambuccia	gamba	uccio		s.f.	ne			9xx
gialluccio	giallo	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
gioiuccia	gioia	uccio		s.f.	ne			12xx
gobbuccio	gobbo	uccio		agg.,s.m.	ne			13xx
grammaticuccia	grammatica	uccio		s.f.	ne			12xx
grappoluccio	grappolo	uccio		s.m.	ne			13xx
impegnuccio	impegno	uccio		s.m.	ne			16xx
insettuccio	insetto	uccio		s.m.	ne			14xx
ladruccio	ladro	uccio		s.m.,agg.	ne			12xx
leggenduccia	leggenda	uccio		s.f.	ne			12xx
lettuccio	letto	uccio		s.m.	ne			12xx
libraiuccio	libraio	uccio		s.m.	ne			12xx
lontanuccio	lontano	uccio		agg.	ne			12xx
lumacuccia	lumaca	uccio		s.f.	ne			13xx
malattiuccia	malattia	uccio		s.f.	ne			12xx
maliziosuccio	malizioso	uccio		agg.	ne			12xx
manieruccia	maniera	uccio		s.f.	ne			12xx
mantelluccio	mantello	uccio		s.m.	ne			12xx
mantellucciaccio	mantello	uccio	accio	s.m.	ne			12xx
marituccio	marito	uccio		s.m.	ne			12xx

materialuccio	materiale	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
medagliuccia	medaglia	uccio		s.f.	ne		pegg.	12xx
meluccia	mela	uccio		s.f.	ne			13xx
mercantuccio	mercante	uccio		s.m.,agg.	ne			12xx
minestrucchia	minestra	uccio		s.f.	ne			12xx
nasuccio	naso	uccio		s.m.	ne		pegg.	12xx
negoziuccio	negozio	uccio		s.m.	ne		pegg.	13xx
nonnuccio	nonno	uccio		s.m.	ne			15xx
numeruccio	numero	uccio		s.m.	ne			12xx
paiuccio	paio	uccio		s.m.	ne			12xx
palluccia	palla	uccio		s.f.	ne			12xx
paluccio	palo	uccio		s.m.	ne			11xx
pareruccio	parere	uccio		s.m.	ne		dim.spreg	12xx
partituccio	partito	uccio		agg.,s.m.	ne			
passeggiatuccia	passaggiata	uccio		s.f.	ne		dim.spreg	15xx
patrimoniuccio	patrimonio	uccio		s.m.	ne			12xx
pecoruccia	pecora	uccio		s.f.	ne		vezz.	12xx
pensionuccia	pensione	uccio		s.f.	ne			14xx
pescatoruccio	pescatore	uccio		s.m.	ne		dim.pegg.	11xx
piantuccia	pianta	uccio		s.f.	ne			12xx
piselluccio	pisello	uccio		s.m.	ne			13xx
poesiuccia	poesia	uccio		s.f.	ne			13xx
pranzuccio	pranzo	uccio		s.m.	ne			12xx
proverbiuccio	proverbio	uccio		s.m.	ne			12xx
qualcosuccia	qualcosa	uccio		pron.	ne		pegg.	13xx
ragazzuccio	ragazzo	uccio		s.m.	ne			13xx
reuccio	re	uccio		s.m.	ano			12xx
regoluccia	regola	uccio		s.f.	ne			12xx
rimediuccio	rimedio	uccio		s.m.	ne			12xx
ristorantuccio	ristorante	uccio		s.m.	ne			17xx
scritturuccio	scrittore	uccio		s.m.	ne			12xx
segnuccio	segno	uccio		s.m.	ne			12xx
selluccia	sella	uccio		s.f.	ne			12xx
sentieruccio	sentiero	uccio		s.m.	ne			12xx
serviziuccio	servizio	uccio		s.m.	ne			11xx
sguarduccio	sguardo	uccio		s.m.	ne			12xx
sorelluccia	sorella	uccio		s.f.	ne			12xx
spesuccia	spesa	uccio		s.f.	ne			12xx
splendoruccio	splendore	uccio		s.m.	ne			12xx
stalluccia	stalla	uccio		s.f.	ne			12xx

stipendiuccio	stipendio	uccio		s.m.	ne			13xx
strumentuccio	strumento	uccio		s.m.	ne			12xx
superbuccio	superbo	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
tappetuccio	tappeto	uccio		s.m.	ne			12xx
tavolinuccio	tavolino	uccio		s.m.	ne		pegg.	15xx
tempuccio	tempo	uccio		s.m.	ne		pegg.	11xx
teneruccio	tenero	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
timiduccio	timido	uccio		agg.	ne			12xx
torrentuccio	torrente	uccio		s.m.	ne			13xx
tragediuccia	tragedia	uccio		s.f.	ne		dim.pegg.	12xx
ovuccio	uovo	uccio		s.m.	ne			12xx
vaguccio	vago	uccio		agg.,s.m.	ne			12xx
versuccio	verso	uccio		s.m.	ne			12xx
vignuccia	vigna	uccio		s.f.	ne		pegg.	12xx
visuccio	viso	uccio		s.m.	ne		vezz.nebo pegg.	12xx
vocaboluccio	vocabolo	uccio		s.m.	ne		pegg.	12xx
ziuccia	zia	uccio		s.f.	ne		vezz.	12xx
borghesucolo	borghese	ucolo		agg., s.m.e s.f.	ne			12xx
fogliucolo	foglio	ucolo		s.m.	ne			12xx
insettuolo	insetto	ucolo		s.m.	ne			14xx
spesucola	spesa	ucolo		s.f.	ne			12xx
statucolo	stato	ucolo		s.m.	ne			13xx
acquerugiola	acqua	ugiolo		s.f.	ano	er		12xx
carezzuola	carezza	uolo		s.f.	ne			12xx
carognuola	carogna	uolo		s.f.	ne			12xx
commediuola	commedia	uolo		s.f.	ne			13xx
conchigliuola	conchiglia	uolo		s.f.	ne			13xx
debituolo	debito	uolo		s.m.	ne			13xx
domanduola	domanda	uolo		s.f.	ne			12xx
esperienzuola	esperienza	uolo		s.f.	ne			12xx
medagliuola	medaglia	uolo		s.f.	ne			12xx
poesiuola	poesia	uolo		s.f.	ne			13xx
ragazzuolo	ragazzo	uolo		s.m.	ne			13xx
scienzuola	scienza	uolo		s.f.	ne			12xx
sentieruolo	sentiero	uolo		s.m.	ne			12xx
servizuolo	servizio	uolo		s.m.	ne			11xx
vignuola	vigna	uolo		s.f.	ano		arch.	12xx
bolluzza	bolla	uzzo		s.f.	ne			12xx
brillantuzzo	brillante	uzzo		agg.,s.m.	ne			16xx
campanuzza	campana	uzzo		s.f.	ne		pegg.	12xx

campanuzzo	campana	uzzo		s.m.	ne		pegg.m.	12xx
castelluzzo	castello	uzzo		s.m.	ne			12xx
cattivuzzo	cattivo	uzzo		agg.,s.m.	ne			12xx
cavernuzza	caverna	uzzo		s.f.	ne			12xx
celluzza	cella	uzzo		s.f.	ne			12xx
conchigliuzza	conchiglia	uzzo		s.f.	ne			13xx
criticuzzo	critico	uzzo		agg.,s.m.	ne			14xx
debituzzo	debito	uzzo		s.m.	ne			13xx
diamantuzzo	diamante	uzzo		s.m.	ne			12xx
erroruzzo	errore	uzzo		s.m.	ne			12xx
fasciuzza	fascia	uzzo		s.f.	ne			12xx
femminuzza	femmina	uzzo		s.f.	ano		arch.	12xx
fogliuzzo	foglio	uzzo		s.m.	ne			12xx
gioiuzza	gioia	uzzo		s.f.	ne			12xx
gobbuzzo	gobbo	uzzo		agg.,s.m.	ne			13xx
grammaticuzza	grammatica	uzzo		s.f.	ne			12xx
ladruzzo	ladro	uzzo		s.m.,agg.	ne			12xx
lanuzza	lana	uzzo		s.f.	ne			12xx
leggenduzza	leggenda	uzzo		s.f.	ne			12xx
lumacuzza	lumaca	uzzo		s.f.	ne			13xx
malattiuza	malattia	uzzo		s.f.	ne			12xx
meluzza	mela	uzzo		s.f.	ne			13xx
meluzzina	mela	uzzo	ino	s.f.	ne			13xx
meluzzola	mela	uzzo	olo	s.f.	ne		arch.	13xx
mercantuzzo	mercante	uzzo		s.m.,agg.	ne			12xx
monetuzza	moneta	uzzo		s.f.	ne			12xx
palluzza	palla	uzzo		s.f.	ne			12xx
paluzzo	palo	uzzo		s.m.	ne			11xx
partituzzo	partito	uzzo		agg.,s.m.	ne			
regoluzza	regola	uzzo		s.f.	ne			12xx
saporuzzo	sapore	uzzo		s.m.	ne			12xx
scrittoruzzo	scrittore	uzzo		s.m.	ne			12xx
segnuzzo	segno	uzzo		s.m.	ne			12xx
sentieruzzo	sentiero	uzzo		s.m.	ne		arch.	12xx
serviziuzzo	servizio	uzzo		s.m.	ne			11xx
spesuzza	spesa	uzzo		s.f.	ne			12xx
splendoruzzo	splendore	uzzo		s.m.	ne			12xx
strumentuzzo	strumento	uzzo		s.m.	ne			12xx
superbuzzo	superbo	uzzo		agg.,s.m.	ne			12xx
teneruzzo	tenero	uzzo		agg.,s.m.	ne			12xx
trattuzzo	tratto	uzzo		s.m.	ne		dim.pegg.	12xx
versuzzo	verso	uzzo		s.m.	ne		pegg.	12xx

visuzzo	viso	uzzo		s.m.	ne	vezz.nebo pegg.	12xx
---------	------	------	--	------	----	--------------------	------